Ponson du Terrail

Rocambole

DRAMELE PARISULUI

~~~~~~

Seria a IV-a

CAVALERII NOPŢII

~~~~~~

1. MANUSCRISUL UNEI MĂŞTI



Ponson du Terrail

ROCAMBOLE

Ciclul „Dramele Parisului”



SERIA A IV-A
CAVALERII NOPŢII



Episodul I

MANUSCRISUL UNEI MĂŞTI
(Le manuscrit du domino)



	Versiune electronică: **V2.0**



MANUSCRISUL UNEI MĂŞTI
(Le manuscrit du domino)



Capitolul I

Sunase miezul nopţii la toate ceasornicele de pe bulevardul Italienilor.

Era în ianuarie 1853, într-o sâmbătă, zi de bal la Operă.

Era un ger aspru, cerul era senin, iar luna strălucea în toată splendoarea ei.

Bulevardul părea la fel de aglomerat ca în timpul zilei. Trăsurile se încrucişau, pietonii umpleau trotuarele, măştile circulau vesele prin mulţime.

Era timpul când Opera, luminată de o mare ghirlandă de foc, îşi deschidea porţile, ora la care orchestra, intona primele acorduri.

Aşezaţi în faţa cafenelei Riche, la colţul străzii Le Pelotier, se aflau doi tineri înfăşuraţi în nişte blăni călduroase. Erau la doi paşi de docarul lor, al cărui splendid armăsar irlandez era cu greu ţinut în loc de un lacheu înalt, îmbrăcat într-o haină albastru-deschis, cu guler de blană de vulpe.

— Scumpul meu Gontran, zise, unul dintre tineri, e cam curioasă ideea ta de a mă duce astă-seară la balul Operei. Ştii bine că acolo nu se mai duce nimeni de cincisprezece ani cel puţin şi că nu mai întâlneşti decât femei care nu mai au acces în lumea bună sau n-au avut niciodată.

— Scumpul meu Arthur, răspunse celălalt, ai citit multe romane?…

— Destul de multe.

— Toate romanele încep la balul Operei; şi cele inventate, şi cele care se desfăşoară în realitate.

— Teoria ta este foarte ciudată!…

— Dar este adevărată.

— Şi ai de gând să începi primul capitol al unui astfel de roman astă-seară?

— Poate.

— Ai vreo întâlnire?

— Da.

— Cu cine?

— Mai bine citeşte!

Şi omul căruia amicul său îi spusese Gontran, scoase din buzunar un mic portofel de piele, iar din el o scrisoare destul de voluminoasă, pe care o întinse amicului său, vicontele

Arthur de Chenevières.

Acesta o desfăcu încet, ceru o lumânare şi, înainte de a citi, făcu următoarea reflecţie cu glas tare:

— Slova îşi are sufletul ei, ca şi oamenii; o scriere sigură şi apăsată denotă un caracter rece, calm şi decis: o scriere alungită şi tremurată, trădează în general, o femeie uşoară. Femeia care scrie modistei sau omului de afaceri, are o scriere cu totul diferită de aceea pe care o întrebuinţează când dă prima întâlnire omului iubit.

— Aceasta este foarte adevărat.

— Mâna care a scris biletul acesta, urmă Arthur de Chenevières, este a unei femei.

— Adevărat...

— Când l-a scris însă, nu tremura.

— O!... asta se vede bine.

— Prin urmare nu te iubeşte.

Baronul Gontran de Neubourg începu să râdă.

— Citeşte, zise el, şi vei vedea că nu este deloc vorba de amor între mine şi corespondentul meu anonim.

Arthur citi cu jumătate de voce:

„Într-o seară de decembrie, anul trecut, adică acum vreo şase săptămâni, baronul Gontran de Neubourg s-a întâlnit pe bulevard, în faţa cafenelei Anglais, cu trei dintre amicii săi, care fumau liniştiţi în lumina lunii, după ce ieşiseră de la club.

Cei trei erau: vicontele Arthur de Chenevières, lordul Blakstone şi marchizul Albert de Verne.”

— Bun! se întrerupse Arthur, e cam bizară doamna. Începutul are aerul unui prim capitol de foileton.

— Continuă, zise baronul.

Domnul de Chenevières urmă:

„Baronul Gontran de Neubourg mergea singur şi visător şi, dacă nu l-ar fi zărit amicii săi ca să-l oprească, fără îndoială că ar fi trecut înainte fără să-i bage în seamă.

— Unde te duci baroane? îi strigă vicontele.

— Nicăieri.

— Cum aşa?...

— Mă plimb.

— Fără nici o ţintă?...

— Visez... este destul atât... Bună seara, domnilor, de unde

veniţi?

— De la club.

— Şi unde vă duceţi?

— Ne plimbăm, numai că în loc să visăm vorbim.

— Despre ce vorbiţi?

— Lordul Blakstone pretinde că suferă de spleen.

— Lordul Blakstone are dreptate, este englez şi cerul e limpede. Un englez fără ceaţă este ca un corp fără suflet.

— De Verne, urmă vicontele, se plictiseşte.

— Şi tu? întrebă baronul.

— La fel ca de Verne.

— Domnilor, zise atunci baronul, cel mai bătrân dintre noi are treizeci de ani şi acesta sunt eu; cel mai tânăr are douăzeci şi patru şi este Arthur. Cel mai sărac are o sută de mii de livre venit, adică eu; cel mai bogat are o sută cincizeci de lire sterline venit şi este lordul Blakstone.

— Exact! zise englezul liniştit.

— Şi cu toate acestea, urmă baronul, ducem aceeaşi viaţă şi am putea să ne spunem, minut cu minut, cum ne întrebuinţăm fiecare zi. Ne sculăm la 11, dejunăm la 12. La ora două ne ducem la Boulogne, tu şi cu mine călare, lordul Blakstone în docarul său, de Verne cu echipajul. La 5 jucăm wist de la 9 la 1 noaptea ne întâlnim la operă. De la 11 la 12 ne pierdem timpul prin câteva saloane din foburgul Saint-Germain sau din strada d'Anjou-Saint-Honoré, apoi încheiem noaptea la club, pentru a reîncepe a doua zi.

— Precum şi în zilele următoare, zise de Verne care tăcuse până atunci.

— Şi cu toate acestea, reluă Gontran, de Verne este fiul acelui strălucit general de cavalerie rămas nemuritor de când cu retragerea din Rusia, tu, viconte, ai avut străbuni în cruciade, iar lordul Blakstone este descendentul unui scoţian care a ţinut piept întregii armate a lui Robert Bruce, în vechiul său castel de pe muntele Cheviot, cu o garnizoană compusă numai din păstori şi muncitori.

— Iar tu, adăugă vicontele, scumpul meu Neubourg, eşti de rasă palatină şi străbunii tăi s-au stabilit în Franţa în urma faimosului Război de treizeci de ani.

— Este adevărat, zise baronul."

Vicontele de Chenevières se întrerupse pentru a doua oară şi zise baronului Gontran de Neubourg:

— Corespondentul tău anonim este o femeie cunoscută, scumpul meu, şi desigur că toate aceste amănunte le-ai dat tu însuţi. De altfel sunt numai lucruri adevărate.

— N-am vorbit absolut cu nimeni despre acestea, răspunse domnul de Neubourg şi-ţi jur că scrisul îmi este cu totul necunoscut. Prin urmare, te rog să continui.

Vicontele reluă:

„Cei patru tineri se priviră câteva minute în tăcere.

— Domnilor, zise în fine baronul de Neubourg, ştiţi dumneavoastră că mă simt foarte încurcat, în hainele mele la modă, care seamănă atât de puţin cu armura strămoşilor noştri, că mă înăbuş în secolul acesta plin de bani şi de egoism şi că regret sincer aşa zisa: „Masă-Rotundă” şi pe cei doisprezece cavaleri ai săi?

— Şi eu, de asemenea, zise marchizul de Verne.

— Gândesc la fel ca voi, adăugă vicontele de Chenevières.

— Şi eu, zise lordul Blakstone, cred uneori că sunt străbunul meu; că eu sunt acel care a apărat castelul Galwy de armata lui Robert Bruce.

— Ei! domnilor, urmă baronul, ce vă spuneam eu! Timpul cavalerilor rătăcitori a trecut. Dacă palatinii evului mediu, Renand, Olivier, Roland ar reveni în lumea aceasta, ar vedea că poliţia corecţională s-a însărcinat cu pedepsirea celor răi, iar avocaţii au pretenţia să le apare pe văduve şi pe orfani. Ce concluzie trebuie să tragem de aici? Una singură: oameni ca noi, tineri, bogaţi, curajoşi, din familii nobile, care într-un secol mai puţin ingrat decât acesta şi-ar fi putut întrebuinţa foarte bine inteligenţa, averea, nobleţea şi curajul, sunt condamnaţi pe vecie să joace wist, şi să se plimbe prin parcul din Bois de Boulogne. Şi cu toate acestea, domnilor…

Baronul se opri şi păru că se gândeşte adânc. Apoi, privindu-l pe viconte, zise:

— Ai citit „Povestea celor treisprezece”?

— Desigur.

„Cei treisprezece”, urmă baronul, au ieşit din creierul lui Balzac, înarmaţi din cap până în picioare şi s-au răspândit în lume, uniţi printr-un jurământ care se rezuma astfel: să se ajute unii pe alţii. După Balzac, s-au mai imaginat încă multe alte asociaţii mai mult sau mai puţin folositoare şi ingenioase, dar toţi acei oameni erau bandiţi, furau, omorau şi asasinau…

— Unde dracu vrea să ajungă? întrebă lordul Galwy.

— Ei bine domnilor, zise baronul Gontran de Neubourg, mi-a venit o idee foarte frumoasă.

— Să auzim!...

— Suntem patru: patru prieteni, patru oameni de onoare, a căror unică crimă este că se plictisesc. Vă propun să fondăm noi patru, asociaţia noilor cavaleri ai „Mesei Rotunde”. Vom fi în plin secol al nouăsprezecelea nişte misterioşi ajutători ai celor nedreptăţiţi, vom îndrepta greşelile ce se vor face şi vom fi neînduplecaţi judecători ai celor răi. Să căutăm o victimă demnă de interes, una din acele fiinţe, privată de drepturi, dezmoştenită, călcată în picioare şi s-o ajutăm.

— Baroane, zise lordul Blakstone cu liniştea lui obişnuită, sunt de părerea dumitale şi sunt gata să intru în asociaţia dumneavoastră, dar...

Acest dar al lordului Blakstone era plin de obiecţiuni.

— Să vedem! zise baronul de Neubourg.

— Dar numai în ziua când vei găsi de lucru pentru această asociaţie...

— Voi căuta şi, cum zise Sfânta Scriptură, voi găsi!

Ziua începuse să apară. Cei patru tineri, care deşi erau de mult timp în locul acela, nu observaseră un om lungit pe o bancă în apropiere, îşi strânseră mâinile şi plecară fiecare în direcţii diferite.

Acum, dacă domnul de Neubourg, doreşte să ştie pentru ce i se reamintesc aceste amănunte, să se ducă astă-seară, sâmbătă la balul Operei, poate că va găsi victima pe care o caută.

În cazul acesta, va scrie celor trei amici ai săi, marchizul de Verne, lordul Blakstone şi vicontele de Chenevières.”

Scrisoarea se termina aici şi nu avea nici o iscălitură.

— Ai dreptate, zise vicontele râzând, iată primul capitol al unui roman.

— Într-adevăr...

— I-ai scris lui de Verne?

— Fără îndoială.

— Şi i-ai dat întâlnire?

— La bufet, la orele unu noaptea. I-am scris, de asemenea, şi lordului Blakstone.

— Foarte bine.

— Dacă-i aşa, merg şi eu cu plăcere.

— Fie, să mergem!

Domnul de Neubourg trimise docarul acasă şi luă braţul vicontelui.

Cum tinerii mâncaseră împreună, baronul zise vicontelui Arthur de Chenevières:

— Nu te las liber nici un moment seara aceasta, căci am nevoie de tine…

Sala operei fusese asaltată de o lume imensă, zgomotoasă şi veselă, care făcea să se cutremure bolţile în fiecare sâmbătă de bal.

Domnul de Neubourg şi vicontele se strecurară prin acea mulţime, ţinându-se la braţ pentru a nu se pierde şi astfel ajunseră la bufet.

— Ah! zise vicontele, îmi pare că corespondentul tău anonim nu-ţi indică locul exact de întâlnire.

— E foarte adevărat.

— Şi nu-ţi dă nici un indiciu ca să-l poţi recunoaşte?…

— Şi aceasta este adevărat.

— Dar, adăugă domnul de Chenevières, cred că cel puţin te cunoaşte, te-a văzut şi te va întâmpina.

Pe când vicontele îşi spunea părerea, baronul se simţi uşor lovit pe umăr.

Domnul de Neubourg era gata să se întoarcă, dar o voce de femeie îi zise încet la ureche:

— Părăseşte-ţi un moment prietenul şi aşteaptă-mă la bufet.

Aceste cuvinte fuseseră spuse baronului atât de încet, încât vicontele nu auzi nici un cuvânt.

— Ascultă, dragă viconte, se poate ca persoana care mi-a dat întâlnire să ezite de a mă întâmpina văzându-ne împreună.

— Vrei să te las?…

— Da.

— Unde să ne regăsim?…

— În sală, lângă orchestră.

— Bine! atunci, la revedere.

Când vicontele ieşi din bufet, baronul Gontran de Neubourg se îndreptă spre locul ce i se indicase, nu însă fără a murmura:

— Bizar obicei, toate întâlnirile de la operă, se dau la bufet.

O dată ajuns aici, baronul se aşeză pe o bancă şi aşteptă.

Trecuseră aproape cinci minute când un „domino” se apropie de el şi-i zise:

— Baroane, vrei să-mi dai braţul?

Domnul de Neubourg recunoscu vocea ce-i vorbise puţin mai înainte.

Se sculă repede şi-i oferi braţul.

— Să ieşim din mulţimea aceasta şi să căutăm un loc unde putem vorbi în linişte.

— Vino, doamnă, zise baronul.

Domnul de Neubourg conduse masca la extremitatea bufetului, unde era mai puţină aglomeraţie.

Acolo ea se aşeză şi îi zise:

— Vei reuni pe amicii dumitale, chiar în noaptea aceasta.

— În ce loc, doamnă?

— Unde vei voi; numai să ştiu şi eu.

— Ei bine! într-un cabinet din „La Maison d'Or".

— Fie! zise masca, apoi scoase un sul de hârtie destul de voluminos, legat foarte îngrijit cu o panglică albastră.

— Când amicii dumitale vor fi reuniţi, urmă necunoscuta, vei deschide acest manuscris şi îl vei citi tuturor.

— Pe urmă, doamnă?

— După ce veţi termina de citit, dacă, din cele cuprinse în acest manuscris, veţi considera că femeia despre care e vorba este demnă de interesul dumneavoastră şi vă va face să vă reamintiţi de jurământul făcut, veţi deschide fereastra salonului unde vă aflaţi.

— Ah! zise baronul.

— Şi mă veţi vedea apărând în mijlocul dumneavoastră, după câteva momente. În caz contrar…

Masca păru că stă la îndoială.

— Vă ascult, doamnă, zise domnul de Neubourg.

— În caz contrar, veţi arunca manuscrisul în foc şi veţi jura ca niciodată să nu mai vorbiţi, nici chiar între dumneavoastră, despre cele ce aţi citit.

— Vă jur de mai înainte, doamnă, şi pentru ei şi pentru mine!

— Vă cred. Vă las acum, domnule. Poate că ar trebui să vă zic la revedere.

Masca întinse baronului o mână mică, înmănuşată, apoi dispăru în mulţime.

Gontran plecă să-i caute pe cei trei amici ai săi.

Îl găsi pe vicontele Arthur de Chenevières în sală, aproape de orchestră, iar pe Verne şi pe lordul Blakstone într-o lojă de la parter.

— Domnilor, le zise el, nu v-am dat întâlnire aici decât pentru a vă invita la cină.

— Bună idee, murmură marchizul.

— Frumoasă! exclamă lordul Blakstone, care era puţin cam materialist.

. . . .

Peste câteva minute cei patru se aflau deja la masă şi Gontran le zicea:

— Domnilor, v-am dat întâlnire la operă ca să vă invit la cină; v-am invitat la cină ca să vă citesc acest manuscris.

Gontran scoase din buzunar sulul de hârtie de la misterioasa mască şi-l desfăcu.

— Domnilor, urmă el, acum două zile ne plângeam că trăim într-un secol în care cavalerii „Mesei Rotunde” n-au altceva de făcut decât să stea cu braţele încrucişate.

— Este adevărat, murmură lordul Blakstone.

— Ei bine, urmă baronul, după ce vom citi acest manuscris, poate că vom vedea că ne-am înşelat.

— Poate! exclamă marchizul.

— Oh! murmură lordul Blakstone cu un aer neîncrezător.

— Domnilor, adăugă domnul de Chenevières, înainte de a citi manuscrisul rugaţi-l pe Gontran să vă citească scrisoarea care i-a fost adresată.

— Ce scrisoare?

— Aceasta.

— Domnul de Neubourg întinse scrisoarea lui de Verne, care o citi încet lordului Blakstone.

— Ei, zise el după ce termină, ai întâlnit-o pe doamna aceea?

— Acum m-am despărţit de ea. Mi-a dat manuscrisul acesta şi dacă voiţi să aveţi cunoştinţă de cuprinsul lui…

— Să vedem! ziseră cei trei tineri.

Domnul de Neubourg sună şi zise chelnerului:

— Nu vei mai intra aici decât atunci când vom suna.

Chelnerul se înclină şi ieşi.

Atunci Gontran citi cu voce tare următoarele:

Capitolul II

Ploaia, biciuită de vântul de nord, curgea în torente peste

întinsele păduri dintre Vendéea şi Poitou.

Era în anul 1832, după Revoluţia din iulie, adică pe la sfârşitul lunii octombrie.

Un cavaler alerga ca un fulger printre mărăcinişuri, sărind gropile, trecând ca o nălucă printre arbori şi conducând printre miile de obstacole, mica sa iapă de rasă bretonă.

— Hop! hop! hop! frumoasa mea Clorinde, îi zicea el, cunoşti bine drumul, căci l-ai făcut adeseori, dar trebuie să ajungem cât mai repede.

Cu toată ploaia, cu tot vântul şi întunericul, Clorinde galopa cu dârzenie.

Era o frumoasă iapă mică, albă şi cu o coamă roşcată, lucru cam rar! Avea un cap mic şi inteligent, cu ochi mari plini de ardoare şi nările largi. Clorinde avea picioarele fine ca ale unei femei, flexibile, însă tari şi rezistente ca fierul.

Cavalerul era un tânăr între douăzeci şi şapte şi douăzeci şi opt de ani, al cărui obraz fin şi mâini albe ar fi făcut să se creadă, la prima vedere, că este o femeie, dacă ochiul său plin de foc şi paturile pistoalelor de la brâu n-ar fi arătat că are inima unui adevărat bărbat şi curajul unui soldat.

Între altele, la şold o sabie, iar şaua avea un toc în care era pusă o puşcă de vânătoare cu două ţevi.

Cu toate acestea, călăreţul nostru, deşi era înarmat ca un adevărat războinic, nu purta nici un fel de uniformă.

Capul îl avea înfăşurat cu o batistă albă, stropită ici şi colo de câteva picături de sânge, o vestă roşie, cum purtau ţăranii vendéeni şi nişte cizme mari îi completau costumaţia.

— Hop! Clorinde, hop! frumoasa mea, repetă el, suntem încă departe de castelul Bellombre… E târziu şi Diane mă aşteaptă.

Clorinde, ca şi cum ar fi înţeles glasul stăpânului său, grăbi galopul şi trecu ca un vis pe sub arbori.

Deodată se auzi un zgomot curios: era un strigăt răguşit care semăna cu ţipătul unei păsări de noapte.

Cavalerul strânse frâul Clorindei care se opri îndată. Apoi ascultă cu atenţie. Ţipătul se repetă. Atunci tânărul om îşi apăsă două degete pe buze şi fluieră ascuţit, un şuierat cu totul particular.

Un alt fluierat la fel, îi răspunse din depărtare.

S-ar fi zis că este ecoul celui dintâi pierdut prin pădure.

Cavalerul slăbi frâul Clorindei, care se repezi din instinct către partea de unde venise fluieratul. Alergă astfel aproape

zece minute când un nou ţipăt se auzi. Clorinde se opri din nou.

Atunci cavalerul putu să vadă o formă neagră care se ridica dintre ierburi. Apoi, această formă — om sau fantomă — făcu doi paşi înainte:

— Dumneata eşti, domnule Hector? zise făptura

— Tu eşti, Grain-de-Sel?

— Eu sunt, domnule Hector.

Fantoma se apropie şi puse mâna pe frâul Clorindei. Cu tot întunericul, cavalerul putu distinge un băiat tânăr, de vreo cincisprezece ani, îmbrăcat aproape la fel ca el, cu deosebirea că, în locul batistei pe care el o avea legată în jurul capului, acesta avea o pălărie mare, neagră, de sub care cădeau în dezordine nişte bucle lungi, creţe.

— Bună ziua, domnule Hector, zise el.

— Dragul meu Grain-de-Sel, replică acesta, ai putea să-mi spui bună-seara.

— Iertaţi-mă, domnule conte, dar mi se pare…

— Nu vrei să taci, imbecil ce eşti!

— Iertaţi-mă, am greşit, domnule Hector, însă acum este ora unu noaptea.

— Da?…

— Orele trec repede când cineva este grăbit, răspunse cu melancolie tânărul ţăran.

— În acest caz, bună-ziua, Grain-de-Sel, amicul meu.

— Bună ziua, domnule Hector.

— Ştii, dragul meu, că mă aşteptam să te găsesc în drum.

— Ah! exclamă tânărul ţăran, cu atât mai bine atunci, domnule Hector.

— Pentru ce, „cu atât mai bine”?

— Pentru că, fără îndoială, cunoaşteţi noutatea.

— Ce noutate?

— Albaştrii sunt la trei leghe de aici, murmură Grain-de-Sel, cu o melancolie care-i ascundea cu greu iritarea.

— Nu ştiam, răspunse cavalerul cu vocea liniştită, însă mă aşteptam. Vor să ne surprindă. Unde sunt exact?

— La Bellefontaine, satul din apropiere.

— Foarte bine!

— Pentru motivul acesta doamna Diane m-a trimis înaintea dumitale, domnule Hector. Se zice că albaştrii vor părăsi cantonamentul în noaptea aceasta şi că înainte de ziuă vor fi la Bellombre. Doamna Diane se teme…

— Se teme!… de ce?…

— Dar, domnule Hector, dumneata ştii bine că dacă… te-ar găsi albaştrii…

Cavalerul surâse şi-şi mângâie patul pistoalelor.

— Nu-i vezi oare pe apărătorii mei? zise el.

— Oh! îi văd prea bine, domnule Hector.

— Apărătorii aceştia nu vorbesc decât o singură dată, dragul meu, o dată şi bine.

— Totuna, domnule Hector, zise Grain-de-Sel, însă eu, în locul dumitale, aş fi mai cu băgare de seamă şi nu m-aş reîntoarce spre Pouzanges.

Cavalerul ridică din umeri.

— Bietul meu Grain-de-Sel, zise el, n-ai decât cincisprezece ani şi inima ta nu ştie ce este amorul. Iată, vezi tu, noaptea este întunecoasă, nu este aşa?

— Ca gândul unui criminal, domnule Hector.

— Ei bine! văd nu departe, o coloană de fum care se ridică spre cerul întunecat. E fumul de la Bellombre… şi inima îmi bate, înţelegi tu?

— Oh! domnule Hector, zise tânărul ţăran, dacă ai fi văzut pe doamna Diane plângând, dacă ai şti ce frică îi este…

— Este femeie, zise Hector, prin urmare e normal să se poarte aşa.

— Într-adevăr, este drept tot ceea ce spuneţi domnule Hector, însă…

— Însă, Grain-de-Sel, amicul meu, replică tânărul cavaler cu un accent afectuos şi trist, dacă n-ai fost niciodată îndrăgostit cel puţin o iubeşti pe mama ta?…

— Dacă o iubesc! exclamă Grain-de-Sel.

— Ei bine! închipuieşte-ţi că ai fi în locul meu, călare pe Clorinde, şi mama ta ar fi la Bellombre, pe când albaştrii sunt la Bellefontaine şi că te-ar împuşca dacă te-ar prinde… Nu te-ai mai duce la Bellombre?

— Ah! desigur că m-aş duce!… strigă copilul, ai cărui ochi scânteiau ca nişte cărbuni aprinşi.

— Ei bine, termină Hector, eu n-am nici tată, nici mamă, şi doamna Diane e totul pentru mine. Înţelegi?…

— Înţeleg, răspunse Grain-de-Sel gânditor.

Prin urmare, continuă Hector, la drum! Când vom ajunge la marginea parcului o vei ţine pe Clorinde.

— Să mergem! zise Grain-de-Sel.

— Aşează-te pe crupa Clorindei, are şalele destul de solide

şi ne va duce pe amândoi.

— Oh! nu este nevoie domnule Hector, alerg tot atât de repede ca şi ea. Hop! Clorinde!

Pe când cavalerul pornea, Grain-de-Sel, începu să alerge alături, cu uşurinţa unei căprioare. Reîncepură să vorbească.

— Albaştrii îşi închipuie, zise Hector, că vor intra în Bocage, cum au intrat în Turem şi Poitou. Bocage însă, este acoperit cu păduri tăiate de pârâuri şi semănat cu obstacole. După fiecare copac pândeşte câte o ţeava de puşcă şi cele două regimente care au venit de la Noutes vor fi în curând zdrobite.

— Se pare că sunt numeroşi înspre Bellefontaine.

— Câţi sunt?

— Trei escadroane de vânători şi unul de husari.

Auzind cuvântul din urmă, cavalerul tresări.

— Eşti sigur de ce spui, Grain-de-Sel?

— Da, domnule Hector. Mai este, de asemenea, şi un regiment de infanterie.

— Ştii ce număr are escadronul de husari, sau ştii de unde vine?

— Sunt cei de la Poitièrs, de anul trecut. Aceasta o ştiu de la general, tatăl doamnei Diane.

Hector, scoase un strigăt de durere.

— Vechiul meu regiment! murmură el, va trebui oare să lupt cu vechii mei camarazi?

Dădu o lovitură de pinteni Clorindei al cărei corp era udat de ploaie.

Deodată iapa se opri.

Ajunsese la marginea pădurii. Grain-de-Sel şi tânărul cavaler aveau înaintea lor, la două bătăi de puşcă, o mică înălţime pe care era clădit un edificiu cu turnuri feudale. Un parc numai cu arbori mari şi împrejmuit cu un gard viu, de statura unui om, înconjura acea clădire.

Cu toată ora înaintată, cu toată furtuna şi ploaia ce nu înceta, o lumină discretă şi tremurătoare se vedea strălucind pe faţa întunecată a castelului. Hector îşi fixă privirea pe acea lumină şi inima începu să-i bată.

— Vezi, zise el, te-a trimis ca să-mi spui să mă reîntorc, nu este aşa? Totuşi s-a gândit că nu o voi face şi mă aşteaptă.

— Într-adevăr, aşa este, murmură Grain-de-Sel.

Hector descălecă.

— Du-o pe biata Clorinde sub un copac, caută o mână de foi uscate sau de iarbă şi dacă este posibil freac-o puţin. Apoi

du-te şi tu la adăpost, bietul meu Grain-de-Sel.

— Oh! nu te îngriji dumneata nici de mine nici de Clorinde, domnule Hector. Ne cunoaştem de demult şi n-avem teamă de ploaie. Te rog însă, nu sta mult la Bellombre... Ştiţi, Albaştrii...

— N-avea nici o teamă, bunul meu Grain-de-Sel, căci plouă şi Albaştrii n-au plecat din Bellefontaine.

Hector îşi luă puşca din tocul de la şa şi o puse la spate.

— Ah! Dumnezeule! murmură Grain-de-Sel, care abia acum observă batista însângerată de pe capul lui Hector, eşti rănit?

— Nu e nimic... o zgârietură... un glonte mi-a jupuit puţin pielea de la frunte. Nu este nimic... La revedere, Grain-de-Sel, ai grijă de Clorinde.

Vorbind astfel tânărul cavaler alergă la gardul parcului unde găsi o deschidere, la fel ca acele ale braconierilor pentru a-şi pune cursele.

Se strecură prin acea deschidere şi-şi continuă spre castel drumul, cu privirea fixată pe acea lumină, care semăna cu un far în mijlocul mării întunecoase. Ajuns aproape de castel, se opri ca să asculte.

Eroul nostru cunoştea desigur destul de bine locul, căci, fără să stea la îndoială, apucă pe aleea ce ducea la o scară cu vreo treizeci de trepte, care, la rândul ei, conducea sub o terasă. Ultima treaptă a scării era lângă o mică uşă. Uşa era închisă.

Hector imită ţipătul cucuvelei, însă încet şi cu o astfel de intonaţie, încât să se creadă că vine din depărtare.

Strigătul era atât de bine reprodus încât ar fi jurat oricine din interiorul castelului, că vine din pădurea vecină.

Deodată, fereastra la care strălucea lumina se întredeschise. Hector se agăţă de o rădăcină de viţă sălbatică, se ridică cu o uşurinţă uimitoare şi sări pe terasă.

Atunci, umbra unei femei, apăru în cadrul luminos al ferestrei care se deschise de tot, iar două braţe înconjurară gâtul tânărului bărbat, strângându-l cu dragoste.

— Oh! imprudentule, murmură o voce încântătoare şi dulce ca un vânt de vară.

Fereastra se închise în urma lui Hector şi el se găsi în mijlocul unui budoar mobilat frumos şi aranjat cu mult gust.

Hector avea înaintea lui o femeie de aproape douăzeci şi cinci de ani; îmbrăcată în negru şi atât de frumoasă sub veşmintele sale, de doliu, încât oricine ar fi văzut-o pentru

prima oară ar fi scos un strigăt de admiraţie.

Era Diane care îl aştepta pe Hector şi despre care vorbise Grain-de-Sel: doamna Diane de Morfontaine, văduva baronului Rupert, colonel al Imperiului.

Diane era una din acele frumoase femei cu fruntea albă încoronată de un bogat păr, negru, cu ochii ca albastrul profund al cerului, cu talia mlădioasă ca un crin.

Îl luă pe Hector de mână şi îl conduse aproape de cămin, în care ardea un foc mare, şi-l sili să se aşeze.

— Imprudentule! repetă ea.

Însă, deodată, zări batista plină de sânge şi scoase un ţipăt.

— Dumnezeule! eşti rănit!…

— Nu este nimic, scumpă Diane, absolut nimic, ţi-o jur, zise tânărul surâzând şi sărutându-i mâinile cu înflăcărare.

— Ah! scumpul meu!… murmură tânăra femeie mişcată, eşti rănit! Poate grav… Dumnezeule!

— Îţi jur, Diane, că este numai o mică zgârietură, repetă Hector, care surâdea mereu şi o privea cu dragoste.

— Oh! vreau să văd rana. Mă pricep… Am să-ţi pun un pansament.

Tânăra femeie aduse un vas de porţelan în care turnă apă caldă dintr-un vas de lângă sobă. Apoi, cu mâinile sale albe şi frumoase, desfăcu batista însângerată, îndepărtă părul cu atenţie, înmuie batista în apă şi spălă rana.

Hector spusese adevărul. Nu era decât o mică zgârietură produsă de un glonţ ce abia îi atinsese faţa.

Pe când îl spăla şi-l pansa femeia zise:

— Ştiam bine că, indiferent de pericol, vei veni, scumpul meu Hector.

Rupse o batistă fină, garnisită cu dantele scumpe şi plină de un parfum dulce şi îmbătător şi făcu o legătură din fâşii subţiri.

— Tu nu ştii, scumpul meu prieten că Albaştrii sunt aici, la o depărtare de două leghe şi că mâine va trebui negreşit să găzduim vreun ofiţer, general sau colonel!…

— Ei bine! răspunse tânărul râzând, va fi o plăcere pentru general, care este albastru ca şi ei.

În vocea lui Hector era o uşoară ironie.

— Ah! taci, Hector, taci! exclamă cu frică tânăra femeie… Dacă ai şti cât m-am rugat pentru tine, cât am plâns!…

Hector îndrăzni să o îmbrăţişeze.

— Roagă-te, îi zise el, însă nu plânge. Fiicele Vendéei

trebuie să fie demne.

— Dar, nefericitule, uiţi că eşti… dezertor? Că dacă ai cădea în mâinile lor ai fi împuşcat?

— Dezertor? zise tânărul, ridicând capul cu mândrie, te înşeli Diane, nu eu sunt acela, ei sunt dezertorii!… Ei îi servesc pe regii părinţilor mei, sunt vendéean, nu sunt dezertor…

— Cel puţin aşa spun ei…

— Oh! ştiu bine că mă tratează ca pe un dezertor pentru că în ziua când doamna a debarcat în Vendéea am predat comanda escadronului în mâinile colonelului meu şi singur, cu sabia la şold fără să zic un cuvânt m-am dus să mă înrolez ca simplu soldat printre ai mei, printre aceia care apără cauza cea bună. Îndrăznesc dânşii, să numească, aceasta o dezertare?

— Ei aşa zic, răspunse tânăra femeie cu o voce tremurătoare şi dacă vei fi prins, n-ai beneficia de legea prizonierilor de război…

Hector avea mereu pe buze acel surâs mândru şi mângâia patul pistoalelor sale.

— Prins?… zise el, nu se prind vii, oameni ca mine.

— Ai sufletul unui leu, murmură tânăra femeie, privindu-l cu admiraţie.

Pe când vorbeau astfel, vântul şi ploaia continuau să lovească ferestrele şi să ude zidurile.

— Cât eşti de ud şi ce frig trebuie să-ţi fie! zise Diane, ajutându-l să-şi scoată vesta cea roşie şi înfăşurându-l cu un şal.

Îi luă mâinile şi i le încălzi între mâinile sale; apoi se duse într-un colţ al budoarului, luă o măsuţă şi o puse înaintea lor.

Pe masă era o sticlă cu vin vechi, şi nişte bucate reci.

— Trebuie să-ţi fie foame, zise ea.

— Nu, răspunse el, dar îmi este sete şi vreau să beau pentru dragostea noastră, scumpa mea Diane.

Tânăra femeie încercă să surâdă însă, pe când turna de băut iubitului său, o lacrimă îi străluci în ochi, se strecură pe sub genele sale lungi şi căzu în pahar.

În momentul acela, i se păru că aude un zgomot îndepărtat, tresări şi se sculă cu repeziciune.

— Ascultă, zise ea îngrozită, ascultă!

În acelaşi timp deschise fereastra. În cameră pătrunse un curent de aer încărcat de umezeală.

Capitolul III

Înainte de a merge mai departe cu povestirea noastră, trebuie să spunem, în câteva vorbe, istoria Dianei şi a lui Hector.

Diane era fiica domnului de Morfontaine, general de brigadă în retragere şi văduva colonelului baron Rupert.

Hector se numea de fapt Charles-Louis-Enguerrand-Hector, conte de Main-Hardye.

Morfontaine şi Main-Hardye, erau două vechi familii vendéene, a căror origine se pierdea în negura evului mediu.

Erau tot atât de nobili ca şi regele.

Castelul de Morfontaine fiind dărâmat în 1793, proprietarii săi veniseră să locuiască în Bellombre, o moşie a lor de la hotarul lui Poitou.

La patru leghe de Bellombre se vedeau turnurile castelului Main-Hardye.

Main-Hardye era un edificiu care semăna foarte mult cu castelul lui Sir Ravenswood, eroicul amant al Luciei de Lamermoor, cântat de Walter Scott.

Vântul, după ce suflase îndelung peste turnurile castelului, acum plângea pe sub uşi, iarba creştea verde şi mare în curte, sălile cele vechi erau de timp înnegrite, iar scara avea pietrele uzate şi însemnate de loviturile pintenilor atâtor generaţii...

Era un domeniu sărac, compus din terenuri pietroase, din ferme în ruină, din păduri rare şi livezi sterpe.

Main-Hardye n-avea mai mult de opt sau zece mii de livre venit anual.

Morfontaine era mai bogat. Acesta ocupa mai multe leghe şi avea un venit destul de frumos.

Revoluţia îi găsi pe Morfontaine şi pe Main-Hardye în rândurile armatei vendéene.

Marchizul de Morfontaine murise la Quiberon. Contele de Main-Hardye fusese ghilotinat la Poitièrs.

Fiul marchizului, fu fascinat de steaua strălucitoare a primului consul. Luptă sub Charette, şi sub Bonchamp, apoi rămase cu serviciul în armata lui Napoleon. În urmă i se întâmplă şi lui ca şi altora: începu să-l iubească pe acest împărat, care făcuse Franţa atât de mare încât Europa se

prosterna şi lumea pronunţa numele lui cu teamă şi respect. Îl iubi cu fanatism şi o dată cu anul 1885 vechiul soldat al Vendéei uită trecutul şi vârî în teacă sabia de general al Imperiului.

Fiul contelui Main-Hardye, din contră, se reîntoarse la moşiile sale, unde munci toată perioada dintre războiul de la Chonuannerie şi Restauraţie.

În 1815, rolurile se schimbară. Pe când domnul de Morfontaine se retrăgea cu gradul de general de brigadă, contele Main-Hardye ajungea colonel al unui regiment de husari ai gărzii regale.

Contele avea un fiu, pe Hector..

Marchizul avea o fiică, pe Diane.

De la Bellombre la Main-Hardye erau aproape patru leghe. Cei doi gentilomi luptaseră mult timp sub acelaşi drapel, unul lângă altul.

Între cele două castele, în mijlocul pădurii, era o biserică mică şi sărăcăcioasă, numită Notre-Dame-du-Pardon. La sărbătorile mari de peste an se ţinea slujbă la biserica Notre-Dame. Colonelul de Main-Hardye, venea de la castelul său ţinându-şi copilul de mână. Generalul de Morfontaine venea de la Bellombre, cu Diane sprijinită de braţul său. Hector avea doisprezece sau treisprezece ani, Diane aproape zece. Părinţii se priveau încruntaţi pe când copii îşi surâdeau. Părinţii se urau, copii se iubeau.

Povestea lui Romeo şi a Julietei, nu este o ficţiune, ci o poveste banală care se reproduce mereu.

Aceste două rase, Morfontaine şi Main-Hardye, nutreau o ură care se pierdea în noaptea timpului.

Se zice că sub Carol al V-lea, un Morfontaine omorâse un Main-Hardye. Sub Francisc I, legenda continuă dar un Main-Hardye omoară un Morfontaine.

Din secol în secol, din domnie în domnie, din generaţie în generaţie, Main-Hardye şi Morfontaine se întâlneau şi, fără să-şi aducă bine aminte de motivele ce-i despărţeau, se băteau şi se ucideau.

Contele de Main-Hardye şi marchizul de Morfontaine semnară o pace în timpul războiului din Est. Se grupară în jurul drapelului Regal şi făcură să tacă pentru moment ura lor particulară.

Imperiul se proclamă.

Împăratul Napoleon îl iubea pe marchiz şi voia ca şi contele

de Main-Hardye să servească Franţa. Îl puse pe marchiz să jure că nu va căuta ceartă contelui.

După aceea veni Restauraţia.

Regele Ludovic XVIII îşi aminti că domnul de Morfontaine udase cu sângele său pământul Vendéei. Îl obligă pe conte să jure că nu se va bate cu marchizul.

Ambii se ţinură de jurământ. Însă se priveau cu ochii plini de ură şi marchizul era poate cel mai nefericit, căci n-avea decât o fiică.

Frumoasa Diane de Morfontaine asculta, copil fiind, în fiecare seară acuzaţiile pe care bătrânul general le aducea lui Main-Hardye.

Fiul contelui, Hector de Main-Hardye, îl asculta în fiecare dimineaţă pe tatăl său zicând: „Am dormit foarte rău şi astă-noapte. Nu voi dormi bine decât atunci când voi şti că a murit iacobitul de Morfontaine.”

Diane se ducea la slujba de la Notre-Dame şi surâdea când îl vedea pe Hector.

Hector mergea la vânătoare şi rătăcea înadins până sub zidurile castelului Bellombre, pentru a o vedea pe frumoasa Diane.

Nici contele, nici marchizul nu se îndoiau de simpatia pe care o nutreau cei doi copii, unul pentru altul.

Întâmplarea făcu însă ca ei să se despartă. Hector intră la Saint-Cyr şi ieşi sublocotenent de cavalerie.

Când Diane ajunse la vârsta de şaisprezece ani, marchizul se gândi că-i trebuie un bărbat.

Fără îndoială că pretendenţii nu-i lipseau.

Diane era bogată şi frumoasă ca un înger.

Era mai mult decât trebuia.

Domnul de Morfontaine avea trei nepoţi şi toţi trei aspirau la mâna Dianei.

Primul era vicontele de la Morlière, al doilea cavaler de Morfontaine şi al treilea baronul de Passe-Croix.

Vicontele avea treizeci de ani, cavalerul douăzeci şapte, iar baronul douăzeci şi trei.

S-ar fi zis că domnul de Morfontaine n-avea decât să-i aleagă.

El nu alese însă pe nici unul, sau mai bine zis făcu alegerea fără să se gândească la nepoţii săi.

Marchizul avusese un aghiotant de câmp numit Joseph Rupert, un brav soldat pe care împăratul îl făcuse baron şi

colonel la treizeci de ani pentru frumoasa sa purtare militară.

Marchizul îl făcu ginere, spre marea disperare a nepoţilor săi.

Diane era un copil. Îl iubea pe Hector, însă abia îşi făcuse sieşi această confidenţă şi apoi ştia bine că niciodată, domnul de Morfontaine nu va consimţi la această căsătorie. Pe lângă aceasta, nu se putea opune voinţei tatălui ei. Diane deveni deci soţia baronului Rupert.

Din nenorocire, baronul avu nefericita idee de a petrece iarna la Paris. Era pe la începutul Restauraţiei, baronul Rupert o scotea pe tânăra lui soţie în lume.

În acelaşi timp, tânărul viconte de Main-Hardye, locotenent de dragoni, apoi de husari putea fi întâlnit prin saloane.

Hector şi Diane se întâlniră din nou şi biata femeie simţi că-l iubeşte încă pe viconte, precum, la rândul său, acesta simţi că viaţa sa toată aparţine numai Dianei.

Din nenorocire însă, Diane era măritată.

Într-o seară, tânărul ofiţer, care tocmai fusese avansat căpitan, era pe la sfârşitul lunii aprilie 1830, o întâlni pe doamna baroneasă la ducele şi ducesa de P… L… Era în toiul dansului, lume foarte multă şi baronul îşi lăsase soţia în salon iar el se dusese, în altă cameră, unde se juca wist.

Hector se apropie de Diane şi o invită la dans.

— Doamnă, îi zise el, regele a decis expediţia de la Alger: plec mâine. Foarte probabil că peste puţin timp vei citi în monitor un necrolog de două rânduri. Atunci, să te rogi pentru mine.

Diane înţelese dragostea imensă care umplea inima bietului tânăr şi pe care ea însăşi o împărtăşea… Dar nu-i răspunse nimic.

Hector plecă la Alger. Făcu minuni de vitejie în timpul asediului, căutând continuu moartea care însă, nu veni. Părea că fuge de el.

În timpul revoluţiei din 1830, tânărul voi să-şi rupă sabia. Nu era el vendéean? Nu supsese laptele unei femei creştine şi regaliste?

Când însă veni până la dânsul vestea despre înfrângerea ramurii Burbonilor, Hector era departe de Alger. În locul drapelului alb, văzu fâlfâind drapelul tricolor, însă, oricare ar fi fost culoarea lui, stindardul patriei face să-ţi bată inima în faţa inamicului. Care este soldatul care dezertează şi-şi aruncă sabia când trompeta regimentului sună atacul?

Hector rămase şi făcu prima campanie din Africa, căutând mereu moartea, fără să o poată găsi.

Într-o zi primi din Franţa o scrisoare: Conţinea doar două rânduri:

„Dacă trăieşti nu mai înfrunta pericolele şi cu toată ura dintre familiile noastre, speră: sunt văduvă.

Diane”

Scrisoarea îi ajungea lui Hector o dată cu epoletul de şef de escadron, în dimineaţa unei bătălii.

Colonelul Rupert se bătuse în duel cu cincisprezece zile mai înainte şi fusese omorât cu un glonte în frunte. Diane era liberă.

„Moartea n-a vrut să vină până acum, murmură Hector citind scrisoarea, însă aş putea foarte uşor să fiu omorât chiar astăzi”.

Hector se înşela: trăi şi văzu în acea zi epoletul său cel nou luat de un glonte arab. Intră în cantonament cu uniforma fâşii însă neatins.

După câteva zile, regimentul său primi ordinul de a se reîntoarce în Franţa. Era tocmai la sfârşitul anului 1830.

Tânărul ofiţer se gândi atunci să-şi dea demisia, pentru că nu voia să servească noul regim. O împrejurare neprevăzută îl împiedică.

Ordinul de întoarcere în Franţa, destina ca nouă garnizoană, pentru regiment, orăşelul Poitièrs.

Din întâmplare, generalul marchiz de Morfontaine, lângă care se retrăsese văduva baroană de Rupert, petrecea iarna la Poitièrs.

Omul politic dispăru în faţa omului amorezat, iar inima soldatului făcu restul.

Regimentul este ca o familie, fiecare camarad de arme devine un frate şi apoi, alb sau tricolor, drapelul nu era al Patriei?

Hector veni cu regimentul la Poitièrs.

Poitièrs este tipul orăşelului de provincie, cu străzile pustii, cu aspect trist şi gânditor, cu aerul unui mare gentilom din trecut. Este vechea cetate parlamentară, unde totul este liniştit şi solemn, unde toată lumea se culcă devreme.

Bătrânul general de Morfontaine locuia la Poitièrs, într-un palat din cartierele cele mai izolate ale acestui orăşel atât de

tăcut. La capătul grădinii era un pavilion pe care doamna baroneasă îl alesese ca locuinţă particulară. În spatele pavilionului se afla o străduţă strâmtă şi întortocheată care cobora până la râuleţul ce curgea pe sub împrejmuirea grădinii.

Ce se întâmpla acolo în fiecare seară? Nimeni n-ar fi putut spune cu siguranţă.

Un om se strecura către pavilion şi o uşă se închidea în urma lui.

Hector nu se mai gândeau să-şi dea demisia.

Mai multe luni trecură astfel.

Adesea Hector cerea câte un concediu de câteva zile şi se ducea la Main-Hardye.

Contele, după zilele nefaste din iulie, se înapoiase în Vendéea şi-şi vindeca rănile cu încetul.

Hector sperase că ura ereditară dintre tatăl său şi marchiz, mărită prin evenimentele de la 1814 şi 1815, să se mai micşoreze după cele din 1830.

Ori de câte ori Hector pronunţa numele lui Morfontaine în faţa tatălui său, acesta se înfuria.

Diane încercase şi ea acelaşi lucru faţă de bătrânul general. Dar totdeauna marchizul striga că umbra castelului Main-Hardye îi strică recoltele.

Cu vârsta, ura lor devenise aproape caraghioasă.

Într-o zi, generalul de Morfontaine încălecă un cal cumpărat de curând. Calul se sperie şi rupând frâul galopă drept spre malul râului.

Generalul ar fi fost pierdut dacă un tânăr ofiţer, care venea dinspre câmpul de exerciţiu cu escadronul său, n-ar fi oprit calul, punându-şi viaţa în pericol. Acest ofiţer era comandantul de Main-Hardye.

Când află generalul numele salvatorului său, pe care, până atunci îl copleşise cu mulţumiri, strigă cu furie:

— Pentru Dumnezeu! domnule, sunt destul de cunoscut în oraş. Trebuia să ştii cine sunt şi să mă laşi să mă înec. Nu-mi place deloc să-ţi fiu obligat dumitale.

Această din urmă întâmplare sfârşi prin a pune capăt oricărei speranţe de apropiere între cei doi tineri. Atunci Diane îi zise lui Hector:

— Eşti soţul meu înaintea lui Dumnezeu şi-ţi jur, că mai devreme sau mai târziu voi fi soţia ta. Părinţii noştri se apropie cu fiecare zi de mormânt; să aşteptăm şi să nu le amărâm

ultimele zile.

— Să aşteptăm, răspunse Hector.

Mai multe luni trecură. Hector şi Diane se iubeau iar cel mai adânc mister acoperea acest amor, mulţumită a doi servitori, Grain-de-Sel şi mama sa, despre care vom vorbi în curând.

Doamna baroană era încă în doliu după bărbatul său. Pentru ea era un motiv destul de puternic ca să îi îndepărteze pe pretendenţii cate veneau regulat şi mai numeroşi ca oricând.

Într-o seară, intrând în camera sa, comandantul găsi un om care se încălzea la foc, cu picioarele pe marginea sobei. Era un ţăran din Bocage, îmbrăcat cu vestă roşie cu betelii albastre. Se numea Pornic şi era un servitor al tatălui său. Îi aducea un bilet din partea contelui de Main-Hardye.

Biletul era laconic ca un ordin de zi:

„Fiul meu, zicea bătrânul castelan, doamna a debarcat în Vendéea noaptea trecută. Locul tău este lângă mine; locul nostru, al amândurora, este aproape de dânsa. Încalecă şi vino.”

Hector înţelese totul.

O luptă de scurtă durată se declanşă în el, între soldat şi fiul bătrânului vendéean.

Soldatul îi zicea: „Serveşte noul regim, eşti ofiţer nu poţi părăsi postul”.

Vendéeanul îşi amintea legendele care-i legănaseră copilăria. Era născut pe acelaşi pământ cu Rochejaquelin, Cathelineau şi Bonchamp.

Dacă Hector ar fi avut un răgaz de opt zile şi-ar fi trimis demisia ministrului de război. Dar nu avea nici o zi, nici măcar o oră.

Colonelul regimentului era un vechi soldat, un om de onoare.

Cu toată ora înaintată, Hector alergă la el:

— Domnule colonel, îi zise, vă prezint demisia mea.

— Nu o pot primi, răspunse colonelul, ministrul singur… e în drept să o primească.

— Din nenorocire, zise Hector, trebuie să părăsesc escadronul chiar acum.

— Nici aceasta nu se poate, răspunse colonelul, am primit chiar astăzi ordin de plecare. Regimentul schimbă garnizoana

— Atunci, domnule colonel, răspunse Hector liniştit, dezertez.

— Eşti nebun?

— Nu, murmură cu tristeţe Hector.

Atunci, îi ceru bătrânului ofiţer să-şi dea cuvântul de onoare că ceea ce avea să-i spună va rămâne înmormântat în adâncul inimii sale.

Colonelul jură şi Hector îi arătă biletul tatălui său.

— Dar, nenorocitule, aceasta este moartea şi dezonoarea!

— Moartea poate, dezonoarea însă nu! sunt vendéean.

Colonelul înţelese. Ştia bine că, mai devreme sau mai târziu, când suflă vântul dinspre Atlas, leul se reîntoarce în deşert.

— Du-te, murmură el, şi să dea Dumnezeu să nu prezidez, într-o zi, consiliul de război care te va condamna la moarte.

Hector se întoarse acasă şi zise servitorului:

— Pregăteşte caii!

Astfel a dezertat vicontele Hector de Main-Hardye.

A doua zi era în mijlocul puţinilor oameni care o înconjurau pe Doamna.

Trei zile mai târziu, la prima întâlnire cu trupele noului regim, contele de Main-Hardye cădea, lovit de moarte, în braţele fiului său.

. . . .

Acum se poate înţelege ce se întâmplase în ultimele două luni.

Mica armată vendéeană lupta cu disperare, reamintindu-şi bătrânele războaie din 1794 şi 1798. Entuziasmul însă nu era acelaşi şi cu toate minunile de curaj ce înfăptuiau, regaliştii pierdeau mereu teren.

Hector luase locul tatălui său şi continua şi războiul şi amorul său. Stabilise cartierul general în Bocage, aproape de Main-Hardye, la trei leghe de Bellombre.

În fiecare noapte sărea pe Clorinde şi venea la Bellombre, întocmai ca şi înainte când se strecura pe străzile deşarte şi tăcute ale orăşelului Poitièrs.

Diane îl aştepta îngenuncheată şi după cum se rugase pentru soldatul din Africa, acum se ruga pentru vendéean.

. . . .

Acum, credem că este timpul să revenim la momentul în

care doamna baroană de Rupert auzise zgomotul ce o făcuse să se ducă la fereastră şi să o deschidă.

Zgomotul nu era decât ţipătul lui Grain-de-Sel care, repetându-se, lovi în mod desluşit urechea lui Hector.

Tânărul om se sculă, aruncă şalul în care era înfăşurat şi pentru orice împrejurare îşi puse pistoalele la brâu. După câteva momente Grain-de-Sel sări pe terasă.

— Albaştrii! zise el, n-avem nici o clipă de pierdut…

Hector o luă pe Diane în braţe, o strânse cu iubire la pieptul său, apoi, sărutând-o, îi zise:

— La revedere, pe mâine…

— Oh! nu… nu… nu veni Hector, te implor!… strigă baroana înspăimântată.

— Ba voi veni, zise el, aş trece prin foc şi sabie ca să te pot vedea… Pe mâine!

Se repezi pe terasă şi sări în grădină urmat de Grain-de-Sel.

Capitolul IV

A doua seară, era adunare numeroasă în salonul de la Bellombre şi un foc mare ardea în sobă. Patru persoane jucau wist, trei vorbeau lângă foc, iar o a patra, doamna baroană Rupert, era aşezată în faţa unei tapiserii şi broda.

Cei patru jucători de wist erau: bătrânul general de Morfontaine, fiul surorii sale, vicontele de Morlière celălalt nepot, domnul de Passe-Croix şi colonelul de husari care, cu câteva luni mai înainte, se afla în garnizoană la Poitièrs şi acelaşi căruia comandantul de Main-Hardye îi declarase că dezertează.

Cele trei persoane care conversau lângă foc erau: preotul de la Bellefontaine, satul vecin, cavalerul de Morfontaine, cel de al treilea nepot al generalului şi un ofiţer tânăr de husari.

Acesta şi cu colonelul, precum şi treizeci de soldaţi din primul escadron, erau încartiruiţi la castel. Restul regimentului era împărţit pe la fermele şi satele vecine.

Oamenii sosiseră de dimineaţă, înainte de a se lumina de ziuă. Domnul de Morfontaine, vechi general al Imperiului şi camarad de arme al bătrânului colonel, îl privise ca pe un bun prieten, îndată ce îi auzise numele.

De altfel, colonelul, care cunoscuse la Poitièrs mai multe din persoanele care acum luptau la Bocage, era prea puţin

încântat de misiunea sa.

Pe de altă parte, bătrânul general de Morfontaine nu putea să uite că altădată întreprinsese acelaşi război pe care îi începuseră acum vendéenii. Dacă nu lua parte şi el era pentru că opiniile ce le manifestase de la 1814 încoace îl opreau de la aceasta. În realitate, poate că se simţea şi el vendéean: însă nu voia să şi-o mărturisească. Avea chiar atâta frică să nu se ghicească aceasta, încât păru că manifestă o mare bucurie când husarii se stabiliră la castel, alegându-şi acolo reşedinţa cartierului general.

Jucătorii de wist îşi continuau în tăcere partida, iar preotul vorbea cu ceilalţi tineri.

Preotul, venit din întâmplare la Poitièrs, se arăta foarte curios în tot ceea ce privea politica zilei. Nu era vendéean.

Cavalerul de Morfontaine, fiul unui frate mai mic al marchizului, mort pe un câmp de bătaie al Imperiului, avea aceleaşi opinii ca şi unchiul său.

Cavalerul îi zicea căpitanului de husari:

— Este foarte urâtă misiunea încredinţată regimentului dumneavoastră.

— Sunt de părerea dumneavoastră, domnule, răspunse căpitanul. Am fost cu garnizoana la Poitièrs şi corpul ofiţeresc cunoaşte foarte mulţi bărbaţi printre insurgenţii din Bocage. Cu toate acestea, colonelul speră că nu vom ajunge prea departe.

— Cum aşa? întrebă preotul.

— Ordinele ce avem până acum nu ne precizează decât un lucru: să stăm în observaţie la marginea orăşelului Bocage.

— Ah! exclamă cavalerul.

— Dragonii şi regimentul de linie care au venit de la Limoges în marş forţat vor angaja acţiunea singuri. Numai în cazul când va fi nevoie să le venim în ajutor vom înainta.

— E foarte bine, zise preotul, mai ales dacă-i cunoaşteţi pe unii dintre insurgenţi:

— Din nenorocire, exclamă cu tristeţe căpitanul, cel mai bun prieten al meu se află printre ei.

La aceste cuvinte, Diane ridică privirea şi se uită la căpitan cu multă curiozitate.

Era un tânăr frumos, cu faţa gravă şi dulce totodată, cu voce aspră dar simpatică.

Doamna baroană începu să asculte cu atenţie. Căpitanul urmă:

— Da, avem printre noi un prieten intim, pentru că şi ceilalţi camarazi din regiment îl iubeau ca şi mine.

— Ah! Dumnezeule! zise preotul, mi-e şi frică să ghicesc de cine vorbeşti. Este contele de Main-Hardye, nu-i aşa?

— Da! Tatăl său a fost ucis la primul angajament.

— Bietul Hector! murmură ofiţerul de husari. Numai fanatismul tatălui său l-a târât până aici.

— Căpitane, întrerupse cavalerul de Morfontaine, să vorbim mai încet. Generalul are, ca şi mine, o aşa de mare ură pentru Main-Hardye, încât dacă ne-ar auzi ar sări de pe scaun.

— Pentru ce? întrebă mirat ofiţerul.

Doamna baroană de Rupert ridică privirea pentru a doua oară, însă de data aceasta, aruncă o privire plină de ură cavalerului.

Acesta explică astfel cuvintele care îi miraseră atât de mult pe preot şi pe tânărul militar.

— Este o veche vrajbă între noi şi Main-Hardye, care s-a perpetuat din secol în secol.

— Ah! atunci este altceva!...

Doamna Rupert îşi simţi inima bătând cu iuţeală, însă faţa sa rămase calmă.

Nici unul din cei trei vorbitori nu se gândiseră că ea asculta conversaţia lor.

— Ceea ce este mai grav în situaţia lui Hector, continuă căpitanul, care nu mai pronunţa numele de Main-Hardye, este că a dezertat şi cu toate că este amicul nostru al tuturor, dacă din nenorocire va cădea în mâinile noastre, vom fi siliţi să-l împuşcăm.

Baroana auzind aceste cuvinte deveni foarte palidă şi mâna cu care ţinea acul de brodat, începu să-i tremure, fără voie.

Nici unul din ei nu observă aceasta, însă unul din jucătorii de wist, care tocmai o privea în acei moment, observă acea paloare ce se ivise când fusese pronunţat cuvântul împuşcare.

— Domnilor, zise generalul numărându-şi cărţile, mi se pare că am pierdut.

— Unchiule, zise jucătorul care o văzuse pe Diane pălind, am câştigat.

— Şi profit ca să ridic şedinţa domnilor, căci picioarele îmi sunt îngheţate.

Colonelul începu să râdă şi-l imită pe general.

Preotul şi ceilalţi doi camarazi ai săi depărtară scaunele, iar jucătorii, părăsind masa de joc, se apropiară de sobă.

— Despre ce vorbeaţi adineauri? întrebă generalul.

— Vorbeam despre război, domnule marchiz, răspunse preotul.

— Ah! Ah! despre războiul din Italia sau despre cel din Spania?

— Nicidecum unchiule, zise cavalerul de Morfontaine.

— Dar despre care atunci?

— Despre cel care are loc acum la uşa noastră.

— Ah! exclamă generalul cu un accent dispreţuitor care nu era tocmai sincer, sunteţi prea bun ca să daţi numele de război la o mizerabilă încăierare. Vendéea este moartă domnilor şi în zadar câţiva nebuni caută să o mai reînvie. Războiul civil nu mai intră în obiceiurile noastre.

Doamna baroană de Rupert, care tăcuse până atunci, se amestecă deodată în conversaţie.

— Eşti prea aspru, tată, cu toate acestea, ştii, altădată…

— Da, da, zise generalul cu un aer supărat, ştiu ce vrei să spui, am fost vendéean şi eu, însă era în 1793. Luptam împotriva Republicii dar pe atunci monarhia îşi păstrase în ochii noştri tot prestigiul.

— V-aţi luptat timp de doi ani, tată, ziua şi noaptea, zise Diane cu un accent ferm.

— Ah! domnilor, zise generalul, dacă printre dumneavoastră este cineva devotat cauzei vendéene, poate vorbi. Doamna baroană Rupert, deşi este văduva unui ofiţer al Imperiului, nu-şi ascunde deloc simpatiile; are în vine sânge vendéean.

— Sunt fiica tatălui meu, murmură Diane cu mândrie.

Generalul lăsă să-i scape un mormăit neînţeles. Era mândrie sau mulţumire?

Nimeni nu putea şti sigur, în afară de Diane.

— Ah! Vendéea! continuă generalul, va avea întotdeauna eroi nebuni… Acea răscoală care se ridică în jurul Doamnei, nu poate fi serioasă… În fiecare zi pierde teren. Aceia însă care au luat arme nu le vor depune niciodată. Mai degrabă se vor lăsa ucişi până la unul decât să se predea.

Diane era palidă ca un cadavru.

— Am văzut aceasta în 1798 şi 1799, continuă generalul, îmi reamintesc chiar că în epoca aceea aveam o mulţime de dezertori în rândurile noastre.

Ca şi cum ar fi fost loviţi de acelaşi gând, colonelul, căpitanul şi doamna baroană de Rupert tresăriră deodată.

— Erau copii ai ţării pe care republica îi îmbrăcase în albastru, însă a căror inimă rămăsese albă. Când ajungeau la două leghe de liniile noastre, dezertau şi veneau să se unească cu noi. Chiar îmi aduc aminte de un biet băieţaş care se numea Joseph Ancel şi care a avut un sfârşit tragic.

Generalul era în bună dispoziţie de a povesti şi oaspeţii se strânseră în jurul său.

— Povesteşte această istorie unchiule, zise cavalerul de Morfontaine.

— Cu plăcere, răspunse generalul.

Joseph Ancel era fiul unui negustor. Fusese înrolat cu trei sau patru ani înainte de revoluţie şi cum era un brav şi frumos băiat, fusese înscris în corpul guarzilor francezi. Ştiţi că guarzii francezi au fost cei dintâi care au trecut de partea revoluţiei.

Joseph Ancel urmă curentul şi făcu precum camarazii săi. A fost trimis pe Rhin, s-a bătut cu prusacii şi s-a purtat vitejeşte. Apoi, brigada din care făcea parte, primi ordinul să se reîntoarcă în Franţa şi fu îndreptată spre Vendéea.

Ancel ajunsese sergent-major. Batalionul lui staţiona la o jumătate de leghe de aici şi fu cantonat la Bellefontaine.

Armata vendéeană, ca şi acum, se retrăsese în Bocage.

Ancel dezertă şi veni la noi. Vendéeanul fusese în el mai puternic decât soldatul. Timp de trei luni, Ancel se bătu ca un leu, disperat, fără să capete cel puţin o zgârietură. Părea că vrea să moară, însă moartea nu venea.

— Domnule căpitan, îmi zicea el adesea — aveam gradul acesta în armata vendéeană — n-am noroc.

— Cum n-ai noroc? răspunsei, n-ai căpătat până acum nici o zgârietură.

Ancel clătină din cap.

— Vei vedea, zicea el, o să am nenorocul să nu fiu omorât.

— Acesta e nenoroc?

— Da. domnule căpitan.

— Şi pentru ce?

— Pentru că am să fiu făcut prizonier şi cum sunt dezertor…

— Taci, imbecilule!

Ancel clătina din cap şi ori de câte ori reveneam din luptă învinşi el era neatins, însă din ce în ce mai trist.

— La urma urmei mi-e totuna, zicea el, deşi îmi va veni destul de greu să fiu văzut la ghilotină de foştii mei camarazi.

Presimţirile lui Ancel erau adevărate. Într-o întâlnire nocturnă fu răsturnat de calul unui şef de batalion; un soldat îi

puse baioneta-n piept, însă îl recunoscu şi nu-l ucise.

— Salvează-te, îi zise el încet, fugi!... Eşti fostul meu sergent şi nu vreau nici să te omor nici să te fac prizonier. Ancel încercă să se scoale, însă căzu din nou. Calul comandantului călcând peste el îi frânsese un picior. Nenorocitul a fost prins şi dus în câmpul republican pe o targă.

Pe atunci eram în cele mai aspre zile ale terorii.

Convenţia, alarmată de desele dezertări, luase o teribilă măsură: decretase că dezertorii nu vor mai fi împuşcaţi, ci ghilotinaţi.

— Ce timpuri! murmură bătrânul colonel, care asculta cu mare atenţie.

— Nenorocitul Ancel fu ghilotinat, termină generalul.

Doamna baroană de Rupert fu cuprinsă de un tremur nervos puternic.

Sta tot deoparte, cu ochii plecaţi pe lucrul său şi atât de palidă încât vicontele de la Morlière nu se putu abţine să nu o privească cu atenţie, încruntând din sprâncene.

Sună ora zece.

Preotul se sculă.

— Cum! îi zise generalul, pleci aşa devreme?

— Da, domnule marchiz.

— Dar ştii bine că ai la castel camera dumitale?

— Oh! zise preotul, dacă ar fi un timp urât ca ieri noapte aş primi bucuros să rămân, însă acum este frumos, lumină, aerul este dulce ca în septembrie şi mâine dimineaţă trebuie să fac o rugăciune la un mort.

— Ai cu ce să te duci?

— Da, domnule marchiz.

— Domnilor, zise vicontele de la Morlière, privindu-i pe rând pe cei doi veri ai săi, vreau să vă fac o propunere.

— Vorbeşte, viconte.

— Să mergem cu preotul până la jumătatea drumului. Ce ziceţi?

— Primesc cu plăcere, zise cavalerul.

— Şi eu de asemenea, răspunse baronul de Passe-Croix.

— Să plecăm atunci, domnilor.

— Nepoţii mei, zise generalul, sunt nişte adevăraţi parizieni noctambuli.

— Ei bine, eu, generale, zise bătrânul colonel de husari, vă cer voie să mă duc la culcare. Noaptea trecută am petrecut-o călare.

Preotul se apropie de doamna baroană de Rupert şi-şi luă rămas bun.

Diane sfârşi prin a-şi stăpâni emoţia.

Când preotul plecă cu cei trei tineri, generalul sună:

— Condu-i pe domnii la camerele lor, zise valetului care intră.

Se sculă şi el şi luă o lumânare ca să-l însoţească pe colonel.

Atunci, tânărul căpitan de husari se apropie fără grabă de Diane.

— Doamnă baroană, zise el încet, îndrăznesc să vă rog să-mi acordaţi un moment de atenţie.

Diane îl privi mai întâi cu mirare, apoi simţi un fel de teamă vagă şi inexplicabilă.

— Vorbeşte, domnule, murmură ea, tatăl meu a ieşit şi suntem singuri.

— Doamnă, zise căpitanul cu o voce mişcată, sunt un biet soldat al cărui nume desigur vă este cu totul necunoscut. Mă numesc Charles Aubin.

Diane roşi.

— Vă înşelaţi, domnule căpitan, zise ea.

— Văd, zise el încet, şi roşeaţa care urcă pe obrajii dumneavoastră îmi arată că aţi descoperit în mine un prieten.

— Domnule…

— Doamnă baroană, am fost cu garnizoana la Poitièrs şi eram amicul său intim.

Diane deveni palidă.

— Sunt singurul om, urmă căpitanul, căruia i-a încredinţat durerile sale, bucuriile şi, în fine, speranţele. Am dormit în deşert, unul lângă altul, eram fraţi de arme… Putea oare să aibă vreun secret faţă de mine?

— Oh! taci… taci! domnule, zise baroana cu spaimă.

— Iertaţi-mă doamnă, însă sunt dator să vă vorbesc de el, trebuie!

Tonul căpitanului sfârşi prin a o domina pe Diane şi ea îşi plecă ochii.

— Vă ascult, murmură tânăra femeie.

Atunci căpitanul se plecă spre ea şi-i zise:

— Îl cunosc pe Hector, este brav până la temeritate, vă iubeşte la nebunie… Sunt convins că face în fiecare noapte câte zece leghe şi că…

— Oh! taci, domnule!…

— Doamnă, continuă ofiţerul, dacă-l iubiţi, rugaţi-l să nu mai vină, rugaţi-l să părăsească Franţa. Cauza lui oricum e pierdută.

— Din nenorocire, domnule, suspină Diane, are o voinţă de fier şi inima unui leu...

— Trebuie, doamnă, să vă mai spun un lucru.

— Dumnezeule! ce aveţi să-mi spuneţi?

— Vedeţi, urmă căpitanul, Hector venind aici îşi caută moartea. Colonelul a primit noaptea trecută, de la ministerul de război, ordine înspăimântătoare. Dezertarea căpitanului Hector de Main-Hardye a înfuriat guvernul. Depeşa ce colonelul a primit-o este scurtă, însă teribilă.

„Dacă comandantul de Main-Hardye cade în mâinile voastre, aveţi cinci zile ca să-l împuşcaţi. Trebuie sfârşit o dată cu Vendéea!”

Diane fu apucată din nou de tremurul nervos.

— Înţelegeţi bine, doamnă, urmă căpitanul mişcat, că nici eu, nici căpitanul şi nici unul din ofiţerii regimentului nu vom încerca să-l prindem pe Hector, însă se poate întâmpla să cadă în mâinile vreunei patrule... În numele lui Dumnezeu, în numele amorului vostru, rugaţi-l...

Generalul intră în acest moment.

Diane nu avu timp să-i răspundă, însă îl privi pe căpitan semnificativ.

Privirea era o promisiune.

În urma generalului apăru încă o persoană.

Era Grain-de-Sel.

Diane îl văzu şi simţi un fior rece prin inimă.

Capitolul V

În timpul acesta, vicontele de la Morlière, domnul de Morfontaine şi vărul lor, baronul de Passe-Croix, îl conduceau pe preot pe drumul spre biserică, dacă se putea numi drum acea cărare întortocheată şi plină de pietre şi mărăcini.

Aproape de jumătatea drumului dintre Bellombre şi Bellefontaine, cărarea se bifurca în dreptul unui stâlp în formă de cruce.

Cei trei nepoţi ai generalului mergeau fumând, pe când

preotul păşea încet ca un călugăr spaniol plecat după cerşit.

Ajunşi la bifurcaţie se opriră.

— Permiteţi, zise vicontele de la Morlière preotului, unor oameni sosiţi astăzi de dimineaţă cu diligenta de la Paris să se oprească aici?

— Domnilor, răspunse preotul, vă urez noapte bună...

Nepoţii generalului strânseră mâna preotului şi acesta, grăbind pasul calului, se îndreptă spre biserică.

— Ce curioasă idee ai avut viconte, zise cavalerul, să ne aduci pe acest drum desfundat.

— Eu, răspunse baronul, sunt zdrobit de oboseală.

— Domnilor, răspunse vicontele, uneori lucrurile ce par a fi de mică însemnătate, au o importanţă foarte mare.

— Bine! nu cumva ai pretenţia să afirmi că aveai un motiv să ne faci conducătorii acestui mic preot, care cu siguranţă se va duce în ceruri, dacă proverbul este adevărat?

— Da, domnilor, aveam unul.

— Voiai să te spovedeşti?

— Nu.

— Atunci aveai în vedere, pentru tine şi pentru noi, o răceală zdravănă?

— Nici aceasta.

Vicontele avea un ton misterios, care îi intrigă pe cei doi veri ai săi.

— Haide, explică-te, zise cavalerul.

Crucea de lemn era înconjurată cu patru trepte de piatră.

Vicontele le urcă şi privi cu atenţie în jurul său.

— În această ţară blestemată, murmură el, frunzişurile ascund adesea oameni. Niciodată nu poţi fi sigur că nu te aude nimeni.

— Cum, zise cavalerul, facem vreo conspiraţie?

— Poate...

— Mai întâi, eu te previn, viconte, că sunt fiul unui ofiţer al Imperiului şi nu mă amestec în afacerile Vendéei.

— Eu, zise baronul de Passe-Croix, sunt un om liniştit. Am studiat dreptul şi trebuia să mă fac magistrat. Cercurile războinice nu mă privesc.

— Sunteţi nişte nepricepuţi! zise vicontele. Mai bine ascultaţi-mă...

— Vorbeşte... ce vrei să ne spui atât de important şi de secret?

— Vă aduceţi aminte, domnilor, de conversaţia noastră de

acum trei luni, de la restaurantul „Madrid” din Bois de Boulogne?

— Da, zise cavalerul, aveai braţul într-o eşarfă.

— Şi trebuia ca a doua zi să mă bat cu tine, cavalere, zise domnul de Passe-Croix.

— Toate acestea sunt adevărate, zise vicontele. Vă aduceţi aminte?

— De motivul certei? Cum să nu ne aducem aminte bine.

— Iubeam toţi trei, sau mai bine zis, vroiam toţi trei s-o luăm de soţie pe frumoasa noastră vară, Diane.

— Tocmai aşa...

— Şi, urmă vicontele, cum sunt cel mai mare dintre voi, v-am propus o soluţie: să dejunăm. Nu ne putem înţelege, prin urmare vom veni mâine să ne batem tot în boschetul acela.

— Şi eu am dejunat, zise baronul râzând.

— În timpul dejunului, îmi amintesc că v-am vorbit astfel: „Sunt dezolat, domnilor, că trebuie să vă reamintesc o fabulă a bunului La Fontaine şi că trebuie să compar obiectul dragostei noastre comune cu un obiect destul de cunoscut, căci avem înfăţişarea celor doi vorbitori şi al scoicii. Singura diferenţă serioasă dintre noi şi persoanele fabulei este că suntem trei şi ei erau numai doi”.

— Aşadar, o iubeam pe verişoara noastră, sau mai bine zis zestrea sa, care este de optzeci de mii de franci venit, ceea ce înseamnă acelaşi lucru, deoarece ne-am tocat moştenirile şi cum nu puteam să o luăm de soţie toţi trei, ne-am provocat la duel. Aşa este?

— Da, zise cavalerul. Îmi amintesc chiar că ai mai adăugat că acum opt ani aveam aceleaşi pretenţii ca şi astăzi, cu diferenţa că eram mai tineri şi că ne gândeam ceva mai mult la femei.

— Era foarte simplu, zise baronul, şi ne-ai mai zis încă: „Pe când ne priveam unii pe alţii cu ură, un al patrulea, colonelul Rupert, a luat-o de soţie pe Diane”. Ai mai spus că baronul a avut galanteria să se lase omorât în duel lăsând-o pe Diane văduvă. Să luăm seama ca nu cumva să ne scape pentru a doua oară.

— Ei bine! domnilor, greşeam când vă spuneam aceasta?

— Nu, desigur că nu greşeai.

— Şi când vă propuneam să ne legăm prin jurământul acesta: „mai întâi să o izolăm pe Diane de orice pretendent şi pentru aceasta să facem cauză comună, apoi să solicităm

mâna Dianei toţi trei cu condiţia ca cel preferat să dea celorlalţi doi, din dota soţiei sale, patru sute de mii de franci”, greşeam oare?

— Nu, răspunse cavalerul, şi de aceea am şi jurat toţi.

— Şi ne vom ţine de cuvânt, adăugă baronul.

— Ei bine, domnilor, vreau să vă fac o destăinuire.

Cei doi nepoţi ai generalului se aşezară aproape de vărul lor, pe treptele de piatră ale crucii de lemn.

— Să vedem! ziseră amândoi deodată.

— Diane este foarte rece cu noi.

— Foarte rece.

— Pare că ne dispreţuieşte…

— Îl regretă pe bărbatul său… plânge…

— A!… vă înşelaţi dacă credeţi una ca asta. Diane este îndrăgostită.

— Nu se poate! strigară baronul şi cavalerul pălind.

— Diane are un amant, urmă vicontele de la Morlière.

— Eşti nebun, viconte!

— Aş vrea să fiu…

— Dar, deoarece generalul a lăsat-o liberă, de la moartea bărbatului său, să se recăsătorească cu cine-i va plăcea, nu văd pentru ce s-ar ascunde şi n-ar da pe faţă o afecţiune ce ar avea-o.

— Domnilor, replică vicontele, ştiu ce vorbesc şi vă voi explica îndată.

Cei doi cavaleri îl priviră cu atenţie.

— Iarna trecută, ca şi mine, aţi venit la Poitièrs.

— Desigur.

-— Trecuseră abia opt luni de când Diane era văduvă. Părea foarte abătută şi nici unul dintre noi n-a îndrăznit să-i declare iubirea.

— Moartea baronului era prea recentă…

— Vă aduceţi aminte că, la Poitièrs, Diane a ţinut să locuiască în pavilionul din grădină.

— Da.

— Şi că în fiecare seară, când sunau orele zece, ea ne concedia şi pe general şi pe noi?

— Desigur, zise baronul.

— Cu toate acestea, în pavilion se vedea lumină încă mult timp după miezul nopţii şi aceasta în mod regulat.

— Diane citea sau broda, fără îndoială…

— Fie, însă ştiţi că pavilionul are o uşă spre stradă?

— Ei bine?…

— Ei bine! într-o dimineaţă, din nenorocire era în ziua plecării noastre şi ca să stăm o zi mai mult ar fi trebuit să dăm explicaţii, ceea ce m-a făcut să nu pot aprofunda lucrul, într-o dimineaţă zic, trecând pe stradă, văzui imprimată în pământ forma unei cizme şi a unui pinten…

— Şi ce probează asta?

— Urma pleca chiar de la uşa pavilionului.

— Drace! exclamă cavalerul, şi ai dedus de aici…

— Astăzi, continuă vicontele, am coborât în grădină după ce am dejunat şi fumându-mi ţigara am ieşit pe terasă.

— Bine!… şi pe urmă?

— Ştiţi că noaptea trecută a plouat şi pământul era desfundat.

— Şi ai găsit aceeaşi formă de cizmă cu pinteni?

— Nu tocmai; urma era mai largă, însă era şi aceea de pinten şi am conchis că se putea foarte bine să fie făcută de acelaşi picior, care însă schimbase cizmele fine cu altele mai groase, de vânătoare sau de călărie.

— Şi de unde plecau urmele acelea?

— Veneau din parc şi se opreau la uşa terasei.

— Le-ai urmărit?

— Da, până la marginea parcului, unde am găsit o trecere.

— Ah! Ah!

— Am trecut prin acea deschidere şi am regăsit urmele până la pădure.

— Foarte bine.

— Acolo am găsit ceva şi mai bun. Pământul era călcat de potcoavele unui cal şi am priceput că bărbatul venea calare până la marginea pădurii şi că venea de la Vendéea.

— Ah! nu cumva e vreun răzvrătit.

— Foarte probabil. Ascultă, cavalere, în timp ce vorbeai cu căpitanul Aubin şi cu preotul, eu jucam wist. Nu ştiu tocmai bine ce aţi vorbit, dar l-am auzit pe căpitan zicând: „Dacă ar fi prins ar fi împuşcat”.

— Vorbeam de contele de Main-Hardye, răspunse cavalerul.

— Aha! Ei bine, omul cu cizme fine de la Poitièrs şi omul cu cizme groase de la Bellombre, este el.

— Imposibil! Eşti nebun, strigă baronul de Passe-Croix.

— Nu sunt nebun deloc.

— Fiica unui Morfontaine nu poate iubi un Main-Hardye.

— Shakespeare îţi oferă răspunsul: Romeo şi Julieta.

— Ce ştii tu însă, de afirmi cu atâta siguranţă?

— Pe când spuneaţi aceasta, am văzut-o pe Diane pălind.

— Serios?

— Vă jur!…

— Oho! murmură cavalerul, dacă e aşa…

— Domnilor, zise vicontele, am făcut deja un prim jurământ, vreau acum să vă propun un al doilea.

— Să vedem!

— Să jurăm că, oricare ar fi omul pe care Diane ni-l preferă, va muri.

— Jur! zise cavalerul.

— Jur şi eu, zise baronul.

— Bine.

Domnul de la Morlière rămase câtva timp gânditor.

— Domnilor, zise el în fine, aveţi încredere în mine?

— Sigur că avem.

— Ceea ce voi face, va fi bine făcut?…

— Fără îndoială.

— Îmi daţi puteri depline?

— Fie, zise cavalerul.

— Consimt din toată inima, adăugă domnul de Passe-Croix.

— Numai, zise vicontele, că am nevoie de un nou jurământ.

— Care?

— Că voi fi pentru voi un general, un dictator, în fine, un om ale cărui hotărâri nici nu vor fi discutate.

— Primim şi aceasta.

— Trebuie însă să vă previn, zise contele cu un surâs care ar fi dat fiori Dianei de Morfontaine, că nu mă voi da înapoi de la nimic.

— Se înţelege.

— De exemplu, dacă aş face astfel încât contele sa fie împuşcat de soldaţii lui Ludovic Filip?

— Drace! zise baronul, eşti cam prea violent.

— Nicidecum! zise vicontele, Main-Hardye au fost întotdeauna consideraţi de Morfontaine nişte animale sălbatice. Le vânăm la pândă sau la goană, cum se va putea.

Argumentul acesta avu efectul dorit asupra baronului.

Atunci, aceşti trei oameni, pe care infernul părea că-i inspiră, îşi dădură mâna lângă acea cruce, în locul acela izolat şi jurară pierderea aceluia pe care îl considerau un fericit rival.

După aceea îşi reluară drumul spre Bellombre, fumându-şi ţigările, râzând şi vorbind ca nişte oameni care nu făcuseră

altceva decât un proiect de vânătoare.

Suna ora unsprezece când ajunseră la Bellombre.

Generalul şi cei doi ofiţeri dormeau de mult. Doamna Rupert se retrăsese în camera sa. Cu toate acestea se vedea o lumină discretă strălucind printre perdele.

— Uitaţi-vă, zise vicontele celor doi veri ai săi arătându-le acea lumină, vedeţi, îl aşteaptă... Fiţi liniştiţi însă, aceasta va fi ultima oară, căci am deja un plan.

La bucătăria castelului era o femeie bătrână care se numea Yvonnette.

Aceasta era mama lui Grain-de-Sel.

Yvonnette, Grain-de-Sel şi un vechi valet al defunctului baron Rupert stăteau de vorbă la foc, aşteptând să revină cei trei oaspeţi.

Yvonnette fusese doica Dianei şi o iubea pe tânăra femeie cu dragostea unei mame.

Grain-de-Sel era devotat Dianei până la fanatism.

Diane era încredinţată că numai aceste două persoane cunoşteau amorul său pentru Hector de Main-Hardye.

Cu toate acestea, mai era la castel un al treilea personaj care surprinsese secretul tinerei femei.

Era Ambroise, vechiul valet de cameră al defunctului baron.

Ambroise, care în acel moment vorbea cu Grain-de-Sel şi cu mama acestuia, era un om de aproape treizeci de ani, de origine flamandă. Avea o frunte îngustă, privirea nesinceră şi schimbătoare, buzele subţiri, un gât de taur, umeri largi, mâini mari, picioarele de asemenea.

Ambroise avea o figură de trădător.

Vicontele de la Morlière, intră în bucătărie să ia o lumânare.

Ambroise se sculă cu o repeziciune afectată.

— Îl voi conduce eu pe domnul viconte în camera sa, zise el.

Vicontele, fără îndoială, căuta un trădător printre servitorii generalului. Îl privi pe Ambroise şi îşi zise: „Iată un om care pare destul de potrivit pentru ceea ce caut eu”.

Ambroise îl conduse pe viconte, aprinse lumânările de pe masă şi era gata să se retragă, când vicontele îl reţinu:

— Rămâi, zise el.

Ambroise îl privi pe domnul de Morlière şi avu o tresărire. Într-adevăr, domnul de Morlière, dacă nu ar fi avut rude atât de nobile şi nu ar fi fost destul de convenabil în lume, dacă numele şi situaţia sa nu l-ar fi pus la adăpost de orice

bănuială, dacă, în fine, l-ar fi întâlnit cineva în întunericul unei păduri, ar fi produs acelaşi urât efect ca şi valetul Ambroise.

Vicontele avea buzele albe şi subţiri, fruntea turtită, o expresie de sălbăticie şi cruzime pe faţă. Vocea sa blândă şi dulce avea ceva veninos, semănând cu şuieratul unei vipere.

Cei doi oameni se priviră timp de câteva secunde.

Această privire le fu de ajuns ca să se ghicească unul pe altul şi să se înţeleagă. Înainte chiar de a schimba vreun cuvânt, încheiaseră deja între ei o învoială misterioasă şi teribilă.

— Cum te numeşti? întrebă vicontele de la Morlière.

— Ambroise, domnule viconte.

— Ai ambiţii?

— Foarte multe! Totdeauna am visat să fac avere. Dacă aş avea cincizeci de mii de franci, în zece ani aş fi bogat, căci mă pricep la comerţ.

— Ce ai fi în stare să faci pentru aceşti cincizeci de mii de franci?

— Orice mi s-ar cere.

Modul în care Ambroise pronunţă aceste cuvinte, pe care înadins le accentuă, îl făcu pe viconte să înţeleagă că va putea dispune de acest om, după plac.

Atunci, domnul de la Morlière se duse şi închise uşa, apoi veni lângă Ambroise.

— Şezi, zise el, avem multe de vorbit.

. . . .

Pe când vicontele şi Ambroise încheiau între ei vreo înţelegere secretă şi infamă, Grain-de-Sel se suia în vârful picioarelor în camera Dianei.

Tânăra femeie, cu ochii inundaţi în lacrimi, scrisese o lungă scrisoare.

Când îl văzu intrând pe Grain-de-Sel, luă o foarfecă, tăie o şuviţă din părul său negru şi o puse, împreună cu un inel, în plicul scrisorii.

— Ţine, zise ea, aleargă, zboară. Numai să ajungi înainte de miezul nopţii la locul unde el te aşteaptă.

— Oh! fii liniştită, doamnă, răspunse Grain-de-Sel, chiar de ar trebui să mă arunc asupra lui, să-l strâng cu mâinile şi picioarele pentru a-l împiedica să meargă mai departe, vă jur că nu va veni!

Grain-de-Sel sări pe terasă şi se lăsă să alunece în parc,

sprijinindu-se de coarda de la viţa sălbatică, apoi se repezi înaintea lui Hector, care desigur, minimalizând pericolul, era deja pe drumul spre Bellombre.

Diane părea că presimte trădarea verilor săi.

Capitolul VI

Scrisoarea doamnei baroane Diane Rupert, către contele Hector de Main-Hardye, era concepută astfel:

„Iubitul meu Hector!

Soţia ta îngenunche în faţa lui Dumnezeu pentru o te ruga. Amicul tău, căpitanul Aubin, de asemenea.

Hector, scumpul meu soţ, nu veni la Bellombre! În numele lui Dumnezeu!... În numele copilului nostru, nu veni!

Astă seară, pe când se vorbea de tine cu voce înceată, în colţul salonului, am simţit o mişcare în corpul meu. Înţelegi tu?

Copilul meu trebuie să aibă un tată şi dacă vii la Bellombre, ai putea să-ţi afli moartea.

Ieri încă mai stăteam la îndoială, astăzi însă sunt decisă. Spune-mi un cuvânt şi te urmez. Voi părăsi tot... voi părăsi...

Oh! nu, nu-l voi părăsi pe bătrânul meu tată, dar mă voi arunca la picioarele lui şi va avea milă de lacrimile mele şi mă va ierta.

Hector, dacă mă iubeşti, nu veni!”

Doamna baroană povesti apoi tot ceea ce se întâmplase în timpul zilei: sosirea husarilor; precum şi conversaţia ce-o surprinsese căpitanul Aubin, preotul şi cavalerul de Morfontaine.

Apoi îi reproduse textual cuvintele căpitanului Aubin.

Scrisoarea era plină de atâta teamă, îl ruga cu atâta durere şi insistenţă, încât era imposibil ea Hector să nu fie mişcat.

Grain-de-Sel, înarmat cu această scrisoare, alerga ca un nebun.

Ajunse la marginea parcului, trecu prin deschizătura obişnuită, traversă câmpul de a sută de metri ce despărţea parcul de marginea pădurii, ascultă un moment, se opri zece secunde, apoi, ca un iepure ce intră în pădure când se întunecă, se repezi pe sub arbori.

Grain-de-Sel ştia perfect locul unde se oprea Hector în pădure ca să-l aştepte şi cunoştea drumul atât de bine, încât fără să ezite un moment se repezi în întuneric, urmându-şi cursa cu aceeaşi repeziciune ca şi cum ar fi mers pe un drum bătut şi luminat de soare.

După o jumătate de oră se opri, se culcă la pământ şi-şi lipi urechea să asculte.

Zgomotul unui galop depărtat ajunse până la el.

— Recunosc pasul Clorindei, murmură el.

Grain-de-Sel nu se înşela.

După câteva minute galopul se auzea desluşit.

În fine, fluieratul obişnuit se auzi.

Grain-de-Sel răspunse cu ţipătul de pasăre nocturnă, apoi începu să alerge în direcţia de unde venise fluieratul.

După ce făcu o sută de paşi, repetă ţipătul.

Atunci, desigur că Clorinde se oprise, deoarece nu se mai auzi zgomotul galopului.

Era convenit între Hector de Main-Hardye şi Grain-de-Sel ca la al doilea ţipăt al acestuia, cel dintâi să se oprească.

Al doilea ţipăt însemna: „Nu mai înainta!”

Grain-de-Sel mai alergă câteva minute, apoi scoase un al treilea ţipăt.

Fluieratul lui Hector îi răspunse.

Grain-de-Sel se ridică pe un copac şi la razele lunii îl zări pe Hector în mijlocul unui luminiş.

Tânărul om descălecase şi stătea rezemat de gâtul calului.

— Ah! domnule Hector, zise Grain-de-Sel ajungând la el, încalecă repede şi te înapoiază pe drumul pe unde ai venit.

— Eşti nebun! zise Hector cu tristeţe, şi te previn, bietul meu Grain-de-Sel, că-ţi vei pierde timpul dacă vei încerca să-mi spui ce mi-ai spus şi ieri.

— Ah! domnule Hector, răspunse tânărul ţăran, ieri cu astăzi nu se aseamănă şi-ţi va dovedi scrisoarea doamnei Diane.

— Scrisoarea sa?

— Da.

— Ai o scrisoare de la ea?

— Uite, zise Grain-de-Sel.

— Cum vrei tu, zăpăcitule, să citesc în mijlocul nopţii?

— Oh! am prevăzut aceasta, domnule Hector.

Grain-de-Sel scoase din buzunar un chibrit şi o lumânare ca acele de care se servesc negustorii în pivniţele întunecoase şi

aprinzând chibritul, zise:

— Uite, este lumină ca în altarul preotului nostru.

Hector surâse, luă scrisoarea, rupse plicul şi citi.

După primele rânduri, Grain-de-Sel îl văzu pălind de emoţie.

— Dumnezeule!… murmură el în fine.

— Vedeţi, reluă Grain-de-Sel, am să vă aduc în fiecare noapte ştiri de la doamna Diane, dar să nu mai veniţi la Bellombre.

— Cu toate acestea trebuie să o mai văd, pentru ultima oară… măcar pentru câteva minute.

— Oh! nu, zise ţăranul cu hotărâre.

— Dar, bietul meu băiat, murmură contele cu tristeţe, tu nu ştii că nu mai am nici trei zile de trăit?

— Ce spui dumneata, domnule Hector?

— Astăzi ne-am bătut toată ziua, urmă Hector. Am fost zdrobiţi şi masacraţi. Dimineaţă aveam o sută de oameni în jurul meu şi acum mai am doar treizeci. Dumnezeu m-a protejat astăzi, dar mâine…

— Mâine vei fi învingător, zise ţăranul cu mândrie.

Hector clătină din cap cu tristeţe.

— Oamenii mei şi cu mine ne-am închis la Main-Hardye. Mai putem rezista doar câteva zile. În acest timp, doamna care este la trei leghe de aici, va putea ajunge la Noutes sau Rochefort.

— Şi apoi? întrebă Grain-de-Sel.

— Apoi…. răspunse Hector, ei bine, când nu vom mai avea nici gloanţe, nici de mâncare, vom arunca clădirea în aer.

— Şi doamna Diane? strigă copilul.

Hector îşi apăsă fruntea cu mâinile.

— Înţelegi bine că nu mă gândesc deloc să mă predau.

— Însă poţi fugi… poţi fugi cu ea.

— Oh! taci, zise vicontele cu vioiciune strângând mâna băiatului, taci, nu mă ispiti. Aş fi primul Main-Hardye care întoarce spatele inamicului. Vezi dar, de ce trebuie neapărat să o mai văd o dată.

Pe când contele vorbea, Grain-de-Sel se apropie de Clorinde şi luă de la şa unul din pistoalele ce erau acolo.

— Domnule conte, zise el, dându-se cu un pas înapoi, am cincisprezece ani, prin urmare sunt un copil, cum zici dumneata. Însă nu este mai puţin adevărat că am inima unui bărbat şi Dumnezeu mă aude. Dacă nu-mi faci un jurământ, un jurământ de gentilom, să ştii că îmi zbor creierii.

Vorbind astfel, Grain-de-Sel îşi apăsă revolverul pe tâmplă.

— Opreşte-te, nenorocitule! strigă Hector cu spaimă.

— Să-mi juri că nu te vei duce la Bellombre, zise copilul cu hotărâre.

Hector îl cunoştea pe Grain-de-Sel, ştia că este capabil să execute ameninţarea.

— Încăpăţânatule! murmură el.

— Jură! Repetă copilul.

Hector suspină

— Scumpă Diane! zise el încet.

Apoi îl privi pe Grain-de-Sel.

— Fie, zise el, jur că mă voi înapoia la Main-Hardye.

Copilul scoase un strigăt de bucurie.

— Aşa da! zise el, iată pistolul dumitale, domnule Hector.

Contele luă pistolul, îl puse în buzunar şi încălecă.

— Mâine, zise Grain-de-Sel, orice s-ar întâmpla, vei avea noutăţi de la doamna Diane. Bună seara, domnule Hector şi… Trăiască Regele!

Hector dădu o lovitură de pinteni Clorindei şi dispăru printre arbori.

Grain-de-Sel se reîntoarse liniştit la castel.

Diane îl aştepta şi văzându-l singur căzu în genunchi şi-i mulţumi lui Dumnezeu.

Grain-de-Sel era destul de inteligent şi o iubea prea mult pe stăpâna sa. De aceea nu-i spuse nici un cuvânt despre situaţia disperată a vendéenilor.

Diane se rugă încă mult timp, după care se culcă plină de speranţă.

A doua zi dimineaţă, Ambroise, perfidul valet, intră în camera domnului de la Morlière.

— Am pândit toată noaptea, zise el.

— Eu, de asemenea.

— N-a venit. Grain-de-Sel s-a întors singur.

— Ştiu, răspunse vicontele, am stat până la ziuă în dosul unei perdele.

— De altfel, acesta nu trebuie să-l mire pe domnul viconte.

— Pentru ce?

— Luna strălucea… este prudent… nu o fi îndrăznit ştiind că husarii sunt aici, însă în prima noapte întunecoasă…

— Cine ştie dacă n-ar fi fost omorât sau rănit!?

— Oh! dacă s-ar fi întâmplat aceasta, răspunse valetul, Grain-de-Sel, pe care l-am întâlnit în curte curăţind caii, ar

avea o figură mai tristă. Din contră, ştrengarul fluiera ca o mierlă.

— Atunci desigur că numai lumina lunii...

— Cu toate astea, lumina lunii nu trebuie să-l îngrijoreze pe domnul viconte.

— Ah! şi pentru ce?

— Pentru că luna era ieri în declin şi astăzi avem lună nouă. La noapte va fi întuneric ca în iad.

— Bine! zise domnul de la Morlière.

— Şi vă promit, adăugă Ambroise, că oricât ar fi de puternic, nu va putea scăpa din cursa de lupi. Chiar dacă nu-şi va rupe piciorul, mult însă nu-i va lipsi.

— Va trebui să luăm seama la un lucru.

— La care?

— Să nu se prindă în cursă Grain-de-Sel. Acesta n-ar face decât să dea alarma, iar omul nostru ne va scăpa şi doamna Diane nu va întârzia să ne bănuiască.

— Este imposibil, zise Ambroise.

— De ce?

— Voi pune cursa după ce va trece Grain-de-Sel.

— Bine!

— Eu am studiat mişcările lor, căci aveam intenţia de mult să propun această afacere domnului viconte, adaogă valetul cu un surâs neruşinat.

— Care sunt acele mişcări?

— Contele descalecă la marginea pădurii şi Grain-de-Sel păzeşte calul până ce el se întoarce.

— Atunci totul va merge de minune, zise vicontele.

Sări din pat şi se îmbrăcă, Ambroise se retrase.

Vicontele deschise fereastra şi aruncă o privire distrată în parc.

Bătrânul general de Morfontaine, care avea obiceiul să se scoale de dimineaţă, se plimba pe aleea cea mare, cu mâinile la spate şi capul descoperit.

Era îmbrăcat cu o vestă groasă de postav roşu, încheiată milităreşte şi cu pantaloni lungi.

Avea în mână un jurnal pe care îl citea.

Vicontele coborî şi veni la el.

— Bună ziua, unchiule!

— Bună ziua, Eduard! răspunse bătrânul soldat. Te-ai, sculat de dimineaţă astăzi, nu prea ai cunoscut viaţa la ţară. Tu eşti un om de condei, un avocat.

Zicând aceasta, generalul avu un accent dispreţuitor care îl făcu pe viconte să surâdă.

— Dă-mi braţul, continuă domnul de Morfontaine, şi hai să ne plimbăm, căci avem de vorbit.

— Primesc cu plăcere, unchiule.

Vicontele îl atacase pe general spre fundul parcului. Acesta îi zise:

— În ce relaţii eşti cu vara ta?

— Dar, răspunse vicontele tresărind, în relaţii foarte bune.

— Adevărat?

— Pe legea mea! o iubesc din toată inima şi cred că şi ea împărtăşeşte această iubire.

— Cel puţin îi faci curte?

— Pentru ce mă întrebi aceasta, unchiule?

— Pentru că, zise generalul, pentru că… Ah! pe onoarea mea, va fi cu atât mai rău! Urăsc frazele diplomatice şi de aceea îţi voi spune curat pentru ce…

— Să vedem, zise vicontele îngrijorat.

— Pentru că îmi este frică să nu mi-o ceri de soţie.

— Unchiule!

— Şi voi avea durerea să te refuz, numai dacă nu cumva va voi ea, cu orice preţ, să te ia de soţ.

— Dă-mi voie atunci, unchiule, zise vicontele, ca cel puţin să te întreb motivul pentru care mă refuzi şi îmi spui aceste cuvinte care mă umilesc.

— Greşeşti viconte, greşeşti foarte mult.

— Te ascult, unchiule, zise vicontele cu răceală.

— Ah, răspunse generalul, înainte de a-ţi arăta motivele mele, trebuie să-ţi povestesc o întâmplare de pe timpul bătăliei de la Waterloo…

— Fie…

— La Waterloo, calul mi-a fost omorât sub mine şi aş fi fost ucis ducă nu m-ar fi scos de sub cal aghiotantul, dacă n-ar fi omorât doi englezi care deja erau cu baionetele la pieptul meu şi dacă nu mi-ar fi dat calul său. Datoram, deci, viaţa acelui brav baron Rupert. Făcui jurământul să-i dau pe fiica mea de soţie. Aceasta îţi explică pentru ce nu m-am gândit la nici unul din nepoţii mei.

— Bine! zise vicontele, dar acum baronul a murit şi…

— Aşteaptă! Baronul odată mort, începui să mă gândesc că vărul tău, cavalerul, poartă acelaşi nume ca şi mine şi că…

— Te înţeleg, murmură vicontele cu tristeţe, şi n-am nimic

de zis…

— Nu eşti supărat pe mine?

— Oh! desigur că nu, unchiule. Găsesc dorinţa dumitale foarte normală.

Vorbind mereu, generalul se îndreptă spre mica alee de la marginea parcului care dădea în deschiderea făcută în gardul viu. Deodată se opri tresărind.

— Ce este aceasta? zise el încruntând sprâncenele şi arătând urmele unor paşi.

— Oh! oh! exclamă vicontele. Poate că a intrat cineva noaptea în parc să fure fructe, adăugă el nemulţumit că generalul observase acele urme imprimate în pământ.

— Nu sunt hoţi pe aici, răspunse generalul gânditor.

După un moment de tăcere, el adăugă:

— Ştii ce este aceasta?

— Nu, unchiule.

— Sunt paşi de vendéean.

— Imposibil!

— Mizerabilii, trebuie că au venit noaptea trecută ca să afle câţi husari sunt la castel. Îi cunosc pe vendéenii mei…, dar, se grăbi să adauge generalul, aceasta nu ne priveşte, mă auzi, viconte!

— Da, unchiule.

— Cu atât mai rău pentru ei de vor fi prinşi şi cu atât mai bine de nu vor fi. Nu mă amestec în afacerile altora.

Generalul se întoarse cu oarecare bruscheţe.

— Să mergem de aici! zise el supărat.

„Desigur, îşi zicea domnul de la Morlière, unchiul meu este vendéean în fundul inimii sale. Cine ştie dacă într-o zi nu se va interesa de contele de Main-Hardye, este timpul să mă amestec şi să pun ordine în toate astea.”

Pe când generalul şi nepotul său se plimbau prin parc, Diane stătea la fereastră, privind spre pădurile care mascau turnurile castelului de Main-Hardye.

Capitolul VII

La Bellombre ziua trecu fără nici un incident.

Cu toate acestea se auziră în depărtare, la trei sau patru leghe aproape, vii schimburi de focuri, care ţinură de la douăsprezece până la patru.

Apoi nu se mai auzi nimic.

Diane era în prada unei nelinişti îngrozitoare.

Sub pretext că are o durere de cap, rămase în camera ei până la ora mesei.

În aceeaşi zi, husarii, care luaseră poziţie la castel, făcură patrulări la marginea pădurii, fără însă ca un foc să fie tras în împrejurimile lui Bellombre.

Colonelul G…, cel care se stabilise la castelul Bellombre, risipind escadronul lui Aubin prin împrejurimi, îl trimise pe acesta în recunoaştere la orele două.

Înainte de a încăleca, găsi mijlocul să se strecoare până la camera baroanei Rupert.

— Doamnă, îi zise el, voi face tot posibilul să am veşti de la el.

Diane avea mare încredere în amiciţia căpitanului Aubin pentru Hector.

Ştia că va face chiar imposibilul ca să-l scape.

Ziua se apropia de sfârşit şi căpitanul încă nu revenise din recunoaştere.

În lipsa lui însă, se întâmplase la Bellombre un lucru care, deşi fără mare importanţă la prima vedere, trebuia să aibă urmări serioase în viitor.

Era o convorbire între general şi colonelul G…

Generalul, auzind împuşcăturile din depărtare, simţi aceeaşi senzaţie pe care o simte un vechi cal de război, care, plecat demult din mijlocul alor săi, începe să necheze când aude zgomotul unei fanfare.

Soldatul lui Napoleon se deşteptă sub uniforma generalului imperiului. Poate chiar că începuse să bată în dânsul inima vechiului vendéean.

Dejunul, la care Diane nu era prezentă, semăna, pentru oaspeţii de la Bellombre, cu mesele funebre ce urmează unei înmormântări. Se auzea în depărtare tumultul războiului civil şi inimile franceze care se aflau la castel cădeau cu durere.

Aici nu vorbim decât de colonelul G…, de husarii lui, de marchizul de Morfontaine şi servitorii săi. În ceea ce-i priveşte pe domnii de la Morlière, de Passe-Croix şi pe cel de-al treilea nepot al generalului, aveau sub numele lor nobile, inimi trădătoare. Fiecare împuşcătură ce se auzea, le aducea o speranţă, căci fiecare împuşcătură putea să-l omoare pe contele de Main-Hardye, rivalul lor.

Amorul, combinat cu setea de aur şi pus în serviciul inimilor

mici şi corupte, devine înspăimântător.

Generalul tresărea mereu, înăbuşindu-şi exclamaţii de mânie.

Colonelul era palid ca moartea.

Nepoţii generalului se sileau să-şi ascundă bucuria, luându-şi un aer trist şi mirat.

Situaţia marchizului de Morfontaine era stranie: căuta să se mintă singur.

Ca gentilom şi vendéean simţea că nobilimea franceză dădea în acest moment ultima lovitură de sabie. Trecutul se ridica în faţa lui ca un spectru şi o voce îi strigă: „Altă dată erai acolo, nu priveai nepăsător lupta”.

Ca soldat al imperiului, ca brigand al Loirei, credea că va păstra o veşnică ură pentru prinţi, a căror cauză era pierdută la ora aceasta şi ai căror soldaţi cădeau unul câte unul.

Cu toate acestea, mai era o a treia voce, care se ridica în adâncul inimii generalului şi această voce avea un limbaj curios. Îi şoptea că există legături misterioase între trecut şi viitor şi că, poate, guvernul care îi decima pe fii vechii nobilimi vendéene nu era decât predecesorul unui alt guvern, care îi va reuni într-o zi sub acelaşi drapel pe fiii soldaţilor de la Marengo şi Wagram şi pe ultimii descendenţi ai raselor cavalereşti, pe care, altădată, Francisc I şi Bayard îi conduseseră în Italia.

— Vino, zise el, aici mă înăbuş şi detunăturile puştilor îmi fac mai rău decât dacă aş primi în piept fiecare lovitură ce ajunge până la urechile mele.

— Şi eu, replică trist colonelul, regret foarte mult că n-am fost omorât în Africa, domnule general.

— Ai o adevărată inimă de francez, murmură generalul cu emoţie.

— Să dea Dumnezeu, zise colonelul, ca trupele ce comand să nu fie forţate a intra în foc! Pentru prima dată îmi este frică să mă bat. Şi, suspinând profund, adăugă:

— Nu ştii, domnule general, că printre acei oameni care luptă ca nişte disperaţi, e şi unul din vechii mei ofiţeri, o inimă bravă şi nobilă, un tânăr pe care-l iubesc ca pe copilul meu?

În alte timpuri, poate că generalul ar fi încruntat din sprâncene, bănuind de cine-i vorba, însă ora era solemnă şi poate că, tocmai în acel moment, ultimul inamic al rasei lui cădea pe câmpul de bătaie, ca un erou.

Colonelul avea lacrimi în ochi.

El nu-l numi pe contele de Main-Hardye, însă vorbi de el ca de fiul său.

Îl văzuse la asediul Algerului aruncându-se printr-o ploaie de gloanţe ca să înfigă drapelul pe o redută. Îl văzuse plecând cu treizeci de călăreţi şi revenind singur, rănit şi plin de sânge, însă cu misiunea îndeplinită.

Pe lângă acestea mai povesti şi alte fapte pline de abnegaţie.

Generalul asculta: ceea ce secolele nu putură face, o singură oră făcu. Ura ce se perpetuase până la el, pe care nici voinţa unui rege şi a unui împăiat nu a putut-o zdrobi, acea ură violentă şi profundă care nu se stinsese nici atunci când generalul datora viaţa acestui om, acea ură se topea şi se stingea la zgomotul acelor împuşcături îndepărtate, la aflarea acelei nobile vieţi de soldat.

— Pe Dumnezeul meu! colonele, murmură generalul, dacă Main-Hardye nu moare, dacă reuşeşte să scape, poate că îl voi urî în continuare, însă dacă aş afla de moartea lui astăzi sau mâine, i-aş ierta desigur totul.

— Şi eu, zise colonelul, dacă aş afla că a căzut ca un erou, ca un soldat, deşi nu sunt tocmai religios, mă voi duce la biserică şi voi mulţumi lui Dumnezeu. Atât de mult mă tem să nu cadă în mâna ministrului de război.

— Într-adevăr, zise generalul, este dezertor.

. . . .

În timpul acesta Diane, îngenuncheată în camera sa, se ruga cu ardoare. Chema în ajutorul său pe Dumnezeul vechii Vendéea, pe acel Dumnezeu al bătăliilor care îi apărase pe cei Treizeci şi pe Beaumanoir, viteazul lor şef. Se ruga, dar nu plângea.

Femeile din Est nu varsă lacrimi decât în ajunul bătăliei şi după. În timpul când răsună împuşcăturile invocă cerul pentru soţii lor, pentru părinţii sau copiii lor, cu capul sus, cu privirea mândră, ca nişte adevărate creştine resemnate.

Cu cât noaptea înainta, zgomotul împuşcăturilor slăbea.

Diane deschise fereastra şi privi eu tristeţe spre parc.

Domnul de Morfontaine şi colonelul încă se mai plimbau.

O înjurătură energică a generalului fu auzită de Diane care tresări profund deoarece fusese însoţită de următoarele cuvinte pe care le auzi desluşit:

— Pe legea mea, niciodată câinii de Morfontaine şi cei din

Main-Hardye n-au vânat împreună, însă cred că, dacă ar fi nevoie, m-aş duce să cad la picioarele regelui Ludovic-Filip decât să văd cum împuşcă pe omul ce m-ai făcut să cunosc.

Diane îşi înăbuşi un ţipăt, un ţipăt de bucurie, de recunoştinţă şi de amor şi, clătinându-se, căzu jos leşinată.

Din fericire, bătrâna Yvonnette, doica sa, era acolo.

Yvonnette o prinse în braţe, o acoperi cu lacrimi şi cu sărutări şi în fine reuşi să o deştepte. Zgomotul împuşcăturilor încetase.

— Dumnezeule!... murmură Diane, a cărei bucurie, din nenorocire, fu de scurtă durată. Dumnezeule! cine ştie dacă nu a murit tocmai acum când tatăl meu îl iartă!...

— Mort! răspunse Yvonnette, oh! nu, copilul meu, Dumnezeu nu vrea aceasta şi apoi Grain-de-Sel este cu el şi Grain-de-Sel îl va scăpa. Ai să vezi!

Bătrâna femeie avea încredere în copilul său de cincisprezece ani, ca într-un bărbat.

Cele două femei căzură în genunchi şi se rugară din nou, încă mult timp. În cele din urmă, Diane care se temea să nu fie ghicită cauza izolării sale, să nu observe urma lacrimilor ce vărsase, avu curajul să coboare.

Diane merse în sala de masă.

Generalul, colonelul de husari şi cei trei pretendenţi la mâna ei, erau în jurul mesei.

Toţi însă stăteau în picioare, gravi, muţi şi trişti, atitudine impusă mai mult de reaua dispoziţie a generalului.

Diane intră.

Domnule de Morfontaine făcu un pas către ea şi-i luă mâna:

— Doamnă, zise el, de obicei spui rugăciunea de masă când venim să mâncăm. Vrei să schimbi pentru astăzi această rugăciune?

— Să ne rugăm pentru fraţii noştri din Bocage, fără excepţie, şi generalul apăsă asupra celor din urmă două cuvinte.

— Pentru cei ce au murit, cum şi pentru cei ce mai trăiesc, precum şi pentru cei ce au fost cândva inamicii mei.

Diane înăbuşi un strigăt. Cei trei nepoţi ai generalului păliră şi o văzură pe Diane gata să cadă.

— Nu ştiu dacă domnul de Main-Hardye este mort sau viu, însă declar că-l iert şi mă rog pentru el.

Era o atmosferă solemnă şi cavalerească. Văzându-l cineva pe acel bătrân încărcat de ani, de glorie şi de onoare, iertând

pe inamicii familiei sale, ce erau la ora aceasta în pericol de moarte şi aceasta în prezenţa celor trei tineri, a acelei femei îmbrăcată în negru, a acelui soldat aproape tot atât de bătrân ca şi el şi care purta încă uniformă, în mijlocul a câtorva servitori miraţi, ar fi zis că este martor la una din acele scene ciudate din timpul evului mediu, cântat de Walter Scott.

Domnul de Morfontaine, vorbind astfel, îngenunche lângă scaunul său, şi Diane a cărei inimă era zdrobită, spuse cu o voce gravă vechea rugăciune bretonă:

„Doamne, ai milă de cei ce trebuie să moară pentru o cauză sfântă!”

. . . .

O oră mai târziu se auzi galopul unei trupe de cavalerie.

Era căpitanul Aubin, care se reîntorcea.

Intră drept în sala unde comesenii vorbeau încet, uitând să mai mănânce.

Diane simţi deodată tot sângele urcându-se la inimă. Auzi paşii căpitanului răsunând în spatele său şi avu o emoţie atât de mare, încât nici nu avu puterea să se întoarcă. Fără îndoială că ofiţerul pricepu aceasta, deoarece, înainte chiar de a spune o vorbă, se grăbi să facă înconjurul mesei pentru a ajunge în faţa doamnei baroane.

Atunci Diane îl văzu, privirea sa se încrucişă cu cea a căpitanului şi în ochii lui citi o lucire de speranţă.

— Trăieşte, se gândi ea şi n-a fost prins.

Emoţia care o cuprinsese pe fiica generalului, o resimţeau atât de mult şi oaspeţii acestuia, încât, la început, nimeni nu îndrăzni să deschidă gura pentru a pune vreo întrebare tânărului ofiţer.

Căpitanul era plin de noroi şi părea zdrobit de oboseală, însă era neatins şi desigur că nu luptase.

— S-a terminat… zise el.

Cuvântul acesta făcu pe toată lumea să tresară.

— Ce vrei să zici? întrebă generalul.

— Ultimul foc de puşcă a fost tras, răspunse Charles Aubin. Bocage nu mai rezistă.

— Dar ce s-a întâmplat?

— Castelul de Main-Hardye a capitulat, însă, adăugă cu repeziciune căpitanul, amicul nostru a scăpat.

— Scăpat!…

— Da, repetă căpitanul, contele de Main-Hardye a dispărut,

însă nu este mort.

Diane scoase un strigăt, unul din acele strigăte în care inima se zdrobeşte de bucurie, iar bucuria generalului atât de mare încât deşi auzi acel strigăt, nu-i ghici cauza.

Cei trei nepoţi ai generalului erau palizi ca nişte cadavre scoase atunci din coşciug.

Colonelul însuşi era atât de mişcat încât în zadar încerca să vorbească, căci nu reuşea. Atunci, Charles Aubin povesti tot ce se întâmplase.

„Împuşcăturile pe care le-aţi auzit erau de la asediul castelului Main-Hardye. Contele se retrăsese acolo cu treizeci de oameni, în cea mai mare parte servitori sau muncitori. Castelul, după cum ştiţi, este clădit în mijlocul unei păduri foarte dese, apărată de ziduri înalte şi accesibile doar prin Nord.

Asediul a fost început de două batalioane de linie.

Ele au suferit mult din partea asediaţilor, căci Main-Hardye avea ziduri înalte, porţi vechi şi masive, şanţuri adânci pline cu apă. Era un asediu în toată regula, care nu se putea termina decât cu ajutorul artileriei.

Colonelul care comanda cele două batalioane, a trimis un sublocotenent, călare pe propriul lui cal, la Saint-C... unde era o baterie de câmp. În acest timp, din înălţimea turnurilor, de la ferestre şi din fiecare crenel, gloanţele curgeau şi omorau o mulţime de soldaţi.

Deodată împuşcăturile încetară un moment şi un drapel alb apăru la una din ferestrele castelului.

Acesta era semnul că asediaţii voiau să parlamenteze.

Colonelul dădu ordin să se înceteze focul şi un soldat legă o batistă în vârful baionetei.

După puţin timp, un om ieşi din castel şi veni direct la colonel.

Era un ţăran tânăr, care avea în mână o hârtie împăturită în patru.

Hârtia aceasta, scrisă de mâna contelui, cuprindea următoarele rânduri:

„Garnizoana din Main-Hardye este gata să se arunce în aer şi dă zece minute de gândire colonelului. Sunt trei butoaie, de câte o sută livre cu praf de puşcă în pivniţele castelului.

Pe când parlamentarul iese cu condiţiile ce vi le expunem, trei oameni stau gata, cu câte un fitil aprins, la zece paşi de

fiecare butoi.

Dacă nu primiţi sau faceţi vreo mişcare de retragere, vom sări în aer numaidecât, iar resturile castelului vor acoperi atât pe asediatori cât şi pe asediaţi. Garnizoana este gata să depună armele, dacă i se garantează viaţa.”

Citind aceste condiţii se deducea uşor că ele fuseseră puse de omul energic şi decis, Hector de Main-Hardye.

Colonelul răspunse:

„Instrucţiunile şi ordinele ce am îmi permit să acord viaţa şi chiar libertatea întregii garnizoane, însă nu pot garanta aceeaşi promisiune domnului de Main-Hardye, a cărei poziţie de dezertor mă obligă să-l predau Consiliului de război.”

După trei minute, ţăranul reveni cu o nouă hârtie. De data aceasta Hector scria:

„Colonelul este prea bun ca să se ocupe de mine. Dacă mă va prinde, mă va păstra ca prizonier şi mă va trimite Consiliului de război.

Nu m-am referit decât la oamenii mei. Prin urmare nu aveţi decât să alegeţi. Colonelul va da ordin ca niciunul din oameni să nu facă vreun pas de retragere pentru a se sustrage exploziei. Acum sunt orele patru, la orele şase fix, porţile castelului se vor deschide. Aştept un da sau nu.

Main-Hardye”

Colonelul îl chemă pe şeful batalionului şi pe cei trei căpitani din subordine şi le comunică propunerile asediaţilor.

— Care este părerea dumneavoastră, domnilor? întrebă el.

— Domnule colonel, răspunse şeful de batalion, părerea mea este că viata a treizeci de ţărani nu valorează cât a şapte-opt sute de soldaţi pe care i-ar acoperi dărâmăturile castelului.

Cei trei căpitani răspunseră la fel.

— Dar, domnule colonel, zise unul dintre ei, ce vom face cu acel biet Main-Hardye?

— Ştiţi bine că am ordin să-l trimit la Poitièrs, răspunse colonelul cu tristeţe.

Castelul era înconjurat, fiind deci imposibil ca domnul de Main-Hardye să scape.

Colonelul primi propunerile şi ordonă să se facă piramidele de arme.

— Tocmai în acel moment ajungeam şi eu cu husarii. Mi se arătară ambele bilete şi un moment m-am temut ca Hector, să nu-şi sacrifice viaţa pentru a-i scăpa pe ai săi. Era o fatalitate. Regimentul care lua parte la asediul Castelului servise cu noi în Africa, făceam parte din aceeaşi brigadă. Ofiţerii şi soldaţii îl cunoscuseră şi apreciaseră pe comandantul de Main-Hardye.

Trecură două ore. În timpul acesta, noaptea coborî încet-încet, neagră şi fără o rază de lună. Ferestrele castelului începură să se lumineze una câte una, apoi, una din ele se deschise şi drapelul alb reapăru.

În acelaşi timp, se deschiseră porţile şi o voce bărbătească strigă:

— Intraţi! Puteţi să intraţi! Ne predăm!

Capitolul VIII

Pe când căpitanul de husari vorbea astfel, oaspeţii generalului se priveau cu un fel de mirare vecină cu spaima.

Castelul era înconjurat, deschidea porţile, şi, totuşi, căpitanul spusese că domnul de Main-Hardye scăpase.

Cu toate acestea Diane şi tatăl său rămăseseră nepăsători.

Căpitanul urmă:

— Porţile castelului o dată deschise, intrarăm cu toţii. Colonelul era însoţit de un detaşament de aproape o sută de oameni. Comandantul era în dreapta lui, iar eu în stânga.

Garnizoana din castel ne aştepta într-o sală de jos care servea de sală de mese. Din cei treizeci de oameni ai domnului de Main-Hardye mai erau şaptesprezece. Restul fuseseră omorâţi. Toţi erau fără arme, cu capul descoperit. Şi-ţi aminteau, prin atitudinea lor simplă şi mândră, de acei bătrâni senatori ai Romei, atât de fermi în hotărârile lor. Bătrânul intendent al castelului îi comanda. Loiali ca nişte adevăraţi vendéeni, puseseră puştile de vânătoare în piramidă, iar armele albe erau strânse la intrare pe o masă.

Oamenii aceştia se predau cu o încredere oarbă în cuvântul jurat.

Căutăm în zadar pe contele de Main-Hardye, printre acei oameni. Bătrânul intendent începu să râdă ghicind ce căutam.

— Ah! domnilor ofiţeri, zise el, chiar credeţi că l-am fi lăsat

pe stăpânul nostru în mâinile dumneavoastră? Mai lesne săream, în aer decât să nu-l scăpăm.

Apoi adăugă cu acelaşi surâs onest pe figură.

— Puteţi scotoci castelul din pivniţă până în pod şi nu-l veţi găsi. Acum este departe şi marea e aproape. Acum faceţi cu noi ce veţi voi.

Colonelul ordonă totuşi să se controleze castelul, cameră cu cameră, coridor cu coridor.

S-a scotocit prin pivniţe, prin poduri, prin turnuri, în fine, peste tot, fără ca Hector să fie găsit.

Când această infructuoasă percheziţie fu terminată, bătrânul intendent ne arătă fântâna.

— Domnul Hector este un bun înotător, ne zise el, puteţi căuta. Bocage este mare, pădurile sunt dese şi Dumnezeu este cu noi!

— Bietul om nu ştia ce plăcere secretă ne face spunându-ne aceasta. Apoi, termină căpitanul Aubin, dădui pinteni calului şi zburai să vă aduc această noutate.

— Pe legea mea! căpitane, exclamă generalul, dacă m-ai fi făcut duce sau pair nu mi-ai fi făcut o plăcere mai mare.

Şi generalul, zicând aceasta o privi pe fiica sa.

— Vezi, doamnă, zise el, Dumnezeu a ascultat rugăciunile dumitale şi ale noastre. Cel din urmă Main-Hardye este scăpat.

— Ei bine! zise colonelul, chiar dacă m-ar blama regele Franţei, căruia i-am jurat credinţă, nu vă ascund, domnule general, că sunt cel mai fericit dintre oameni.

Diane asculta gânditoare şi gravă.

— Este aproape sigur, reluă căpitanul Aubin, care o privi în mod semnificativ, că domnul de Main-Hardye a scăpat. Mai întâi, nimeni nu va căuta să-l prindă; apoi Bocage este, cum spunea intendentul, acoperit cu păduri care se întind până la mare.

Dacă Vendéea a depus armele, nu a jurat însă că-i va preda şi pe proscrişi. Fiecare ţăran, va servi de călăuză stăpânului său, fiecare colibă îi va fi un azil. Peste tot îi va fi acoperită fuga. Pe lângă aceasta, ştiţi bine, că sunt navele engleze care circulă de-a lungul coastelor… La ora aceasta contele, călare pe un cal bun, a avut timp să facă cincisprezece leghe. Când se va lumina de ziuă va fi deja instalat într-o barcă.

— Să te audă Dumnezeu, scumpul meu căpitan, murmură generalul. Iată prima dată când un Morfontaine se interesează

de un Main-Hardye, însă ţin să vă spun că cei din familia mea nu fac lucrurile numai pe jumătate, în ziua când se iscăleşte pacea, devin cei mai buni prieteni ai inamicilor lor.

Diane era tot gravă şi tristă.

Masa, care începuse atât de trist, se termină cu cea mai mare veselie. Generalul trimise să aducă cel mai bun vin al său, cu uşile închise, se bău în sănătatea contelui de Main-Hardye, pentru reuşita fugii sale şi pentru trecerea sa în Anglia. Cei trei nepoţi ai generalului erau plini de necaz, mai cu seamă cavalerul de Morfontaine şi baronul de Passe-Croix.

Cât despre vicontele de la Morlière, acesta stătuse foarte calm, ascultând cu atenţie tot ce povestea căpitanul Aubin şi strigase chiar mai tare ca ceilalţi: „în sănătatea contelui de Main-Hardye!”

După masă trecură în salon.

Doamna Rupert, pretextând o durere de cap, se retrase în camera sa.

Generalul propuse un wist.

Colonelul, căpitanul Aubin şi baronul de Passe-Croix se aşezară cu el în jurul mesei de joc.

Domnul de la Morlière şi cavalerul se aşezară lângă foc unde începură o conversaţie cu jumătate de voce.

— Suntem păcăliţi, scumpul meu amic! zise cavalerul.

— Nu cred, răspunse vicontele liniştit.

— Contele a scăpat...

— Foarte bine!...

— Şi până în trei luni se va da amnistie. Cunosc guvernul lui Ludovic-Filip: face zgomot. Camerele ţipă şi cer severitate mare, însă în realitate, nici miniştrii, nici Regele, precum nici chiar Camerele nu vor să întrebuinţeze prea multă severitate.

Vor fi încântaţi când vor afla că a scăpat contele şi repet că până în trei luni va fi amnistie.

— Ei, şi! zise domnul de la Morlière.

— Ei bine! contele se va reîntoarce în Franţa.

— Prea bine...

— Şi cum idiotul nostru de unchi s-a lăsat, ameţit de colonelul G... până acolo încât să bea în sănătatea lui Main-Hardye...

— Ei bine?

— Diane se va arunca la picioarele lui şi-i va destăinui că-l iubeşte pe conte.

— Este adevărat tot ce spui, însă...

— Şi, termină domnul de Morfontaine, generalul, care-şi adoră fata, îi va căsători.

Un surâs fin flutură pe buzele domnului de la Morlière.

— Tot ce spui dumneata este foarte logic.

— Ah! vasăzică am dreptate?…

— Numai că… pot interveni atâtea în viaţa unui om.

— Bietul meu viconte, murmură cavalerul, întâmplarea nu poate absolut nimic contra destinului şi în zadar te-ai căznit să întinzi cursa ta de lupi.

— Crezi?…

— Desigur.

Vicontele ridică din umeri.

— Cavalere, suntem în provincie, într-un ţinut monoton, şi chiar jocurile sunt ridicole pe aici. Unchiul meu joacă wist pe douăzeci de bani fisa, ceea ce e prostie curată.

— Ce-mi tot cânţi acolo amice?… Unde vrei să ajungi?

— Vreau să-ţi propun un pariu.

— Să vedem!…

— Pe o sută de ludovici.

— Spune…

— Prin urmare, pariez pe o sută de ludovici că în curând, cursa mea de lupi va servi la ceva.

— Visezi viconte?

— Nu, din moment ce pariez.

— Atunci îţi va servi ca să-l prindă pe Grain-de-Sel…

— Te înşeli.

— Pe cine?…

— Pe contele de Main-Hardye.

La rândul său, cavalerul ridică din umeri.

— Crezi oare că va veni din Anglia ca să te facă să câştigi pariul?

— Bietul meu cavaler, murmură domnul de la Morlière, îmi aminteşti de acei tineri naivi care se plimbă înmănuşaţi pe bulevard şi al căror amor se rezumă la buchetul de douăzeci de franci pe care-l trimit iubitei.

— Viconte!…

— Lasă-mă să urmez. Crezi tu oare că contele a fugit?

— Dar, desigur…

— Şi că în curând se va fi îmbarcat?

— Sunt convins!

— Eşti un prost atunci.

— Cu toate acestea…

— Bunul meu amic, murmură încet de tot vicontele; domnul Main-Hardye nu este mai departe de trei leghe de castel. Stă ascuns în pădure şi nu va fi în stare să plece din Franţa înainte de a o vedea măcar o dată pe Diane.

În momentul acela vicontele fu întrerupt de general care zise cu voce tare:

— Dar ce ai tu, dragul meu nepot?... Joci contra tuturor regulilor.

. . . .

Pe când vicontele de la Morlière căuta să-i insufle încredere vărului său de Morfontaine, Diane plină de grijă, aştepta reîntoarcerea lui Grain-de-Sel.

Ţăranul plecase de dimineaţă, cu o puşcă pe umăr. Ieşise pe poarta cea mare a castelului şi îl întâlnise pe general.

— Unde te duci, Grain-de-Sel? întrebase domnul de Morfontaine.

— Mă duc la Pouzanges să o văd pe mătuşa mea care îmi este şi naşă în acelaşi timp.

— Dar nu ştii că la Pouzanges e mare bătălie?

Copilul surâse cu bărbăţie.

— Dacă nu mă vor lăsa în pace voi întrebuinţa şi eu puşca.

Generalul se mulţumi să-l ia cu blândeţe de ureche şi-l lăsă să plece.

— Oamenii aceştia sunt cu toţii la fel, murmură el.

Ţăranul porni foarte liniştit, cu puşca pe umăr, urmat de Ravaude, o frumoasă căţea de vânătoare.

Ravaude începu să scotocească cu nasul toate boschetele ce întâlnea, apoi intră în pădure. Grain-de-Sel o urmă.

Ajuns însă sub arbori, fluieră după câine, care veni la el.

Ravaude dăduse deja de urma unui iepure şi lătra.

— Du-te! zise cu autoritate Grain-de-Sel. Animalul, supus şi obişnuit desigur cu acest ordin, plecă numaidecât luând drumul spre castel.

Atunci Grain-de-Sel abandonă mersul încet al vânătorului şi iuţi pasul. Apoi începu să alerge ca o căprioară care se simte urmărită.

Din când în când, se oprea, punea urechea la pământ şi asculta.

Deodată, auzi împuşcăturile de la castelul Main-Hardye. Ascultă cu atenţie şi se convinse că ora asediat castelul.

— He! He! îşi zise el, dacă se bat de după ziduri, îmi

convine. Nu pentru că sunt acoperit, dar ca să nu afle nimic generalul.

Vrea să-mi încerc şi eu puşca contra albaştrilor.

Grain-de-Sel îşi continuă cursa către castel.

Însă când ajunse la aproape o leghe de Main-Hardye, se reîntoarse brusc din drum, o luă spre stânga şi se înfundă în desişul pădurii într-un loc numit Bauge-Ferme. O dată intrat acolo, era greu să mai fie descoperit.

Mai mlădios chiar decât un şarpe, el alunecă printre mărăcinişuri şi dispăru. De altfel, nimeni nu era pe urmele lui şi chiar de ar fi fost cineva, ar fi renunţat să meargă mai departe.

Grain-de-Sel dispăru ca un vis.

Domnul de Main-Hardye, care apărat de crenelurile castelului său comanda focul asupra inamicului, îl văzu după o oră pe Grain-de-Sel, lângă dânsul.

— Ce vrei ştrengarule? îi zise contele cu oarecare bruscheţe. Pentru ce ai venit?

— Vin pentru două lucruri.

— Să vedem!

— Întâi să mă asigur că nu sunteţi rănit. Trebuie numaidecât să duc doamnei Diane ştiri despre dumneata.

— Şi a doua cauză care este?

— Să lupt şi eu alături de dumneata…

— N-am nevoie de tine!

— Bine, zise Grain-de-Sel, dar cred că greşeşti domule Hector. Omor o căprioară la o sută de paşi cu un singur glonţ.

— Nu mă interesează! Treaba ta nu este să omori oameni. Tu eşti în serviciul generalului de Morfontaine.

— Da şi nu, răspunse copilul. Sunt în serviciul doamnei Diane şi al dumitale… Trăiască Regele!…

Şi, pe când gloanţele se încrucişau în aer, copilul întinse mâna surâzând şi arătă spre un ofiţer care desfăşura un drapel tricolor, dincolo de ziduri.

— Are două culori mai mult, zise Grain-de-Sel, şi ducând puşca la ochi, trase asupra lui. Omul şi drapelul căzură.

— Grain-de-Sel, zise Hector cu tristeţe, ai ucis un ofiţer care îmi era prieten, te opresc să mai încarci puşca.

— Ah! domnule Hector, exclamă copilul cu un ton de imputare.

— De altfel, adăugă contele, vom sări peste puţin timp în aer. Prin urmare întoarce-te de unde ai venit.

— Să săriţi în aer! strigă Grain-de-Sel, şi doamna Diane?

Numele acesta îl făcu pe conte să se îngălbenească.

— Trebuie să sărim în aer, murmură el, dacă propunerile noastre nu vor fi primite.

Ordonă atunci să se oprească focul şi, după cum povestise căpitanul Aubin, arboră un drapel alb.

Se ştie ceea ce a urmat.

Colonelul regimentului de linie a urmat primind propunerile, Hector strânse în jurul lui garnizoana castelului, tot în acea sală de jos unde două ore mai târziu fu găsită de către asediatori.

Numără oamenii: erau 21, socotindu-l şi pe Grain-de-Sel.

— Copiii mei, le zise contele, am pus la tocmeală viaţa şi libertatea voastră şi după două ore veţi deschide porţile castelului. Îl cunosc pe colonel, este un om de onoare şi îşi va ţine cuvântul dat. Veţi fi dar liberi să vă duceţi unde veţi voi. Cu toate acestea, dacă trei dintre voi vor să meargă cu mine, mă pot urma.

Nici unul nu ştia cum va ieşi Hector din castel. În afară de Grain-de-Sel, un singur om mai cunoştea secretul lui Main-Hardye: Acesta era bătrânul intendent.

Toţi oamenii care îl înconjurau pe Main-Hardye strigară deodată:

— Eu! Eu! Eu!…

Hector surâse.

— Nu pot lua decât trei oameni şi un butoi de praf de puşcă.

Cuvintele acestea le spusese cu surâs mândru, privind pe Grain-de-Sel.

— Ei bine! strigară mai multe voci, să tragem la sorţi.

— Fie, răspunse Hector.

Cei douăzeci de luptători îşi scriseră numele pe câte o bucăţică de hârtie şi le aruncară într-o pălărie.

Grain-de-Sel scoase pe rând trei numere. Primul era al lui Mathurin, al doilea al lui Pornic, acelaşi Pornic care, adusese biletul lui Hector din partea bătrânului conte şi, în fine, al treilea era al lui Yvon.

Pornic era bătrân, Mathurin şi Yvon erau fraţi gemeni şi aveau douăzeci de ani.

Dacă ar fi fost ca Hector să aleagă el însuşi, desigur c-ar fi făcut altă alegere.

— Acum, termină contele, daţi-mi fiecare mâna şi să ne

despărţim. Va veni poate o zi când să pot reintra în plină zi şi cu capul sus la Main-Hardye.

— Copiii mei, zise la rândul său bătrânul intendent, după ce scoase din buzunar o carte de rugăciuni, domnul conte are prea multă încredere în voi pentru ca să vă mai ceară a păstra secretul fugii sale. Eu, însă, am dreptul să vă cer aceasta. Să-mi juraţi dar, pe Evanghelie, că mai degrabă veţi muri decât să vorbiţi ceva.

Douăzeci de voci o acoperiră pe aceea a intendentului.

— Jurăm! strigară toţi.

— Sunt sigur că nu se află nici un trădător printre voi. Vă mulţumesc.

Contele îşi puse puşca pe umăr, pistoalele la brâu şi zise celor trei oameni care trebuiau să meargă cu el, precum şi lui Grain-de-Sel:

— Puneţi pâine şi brânză în desagii voştri. Avem voie de merinde pentru trei zile. Dacă inamicul va sta mult aici, atunci Dumnezeu va avea grijă de noi.

— Şi eu voi avea grijă, zise Grain-de-Sel.

Apoi el adăugă:

— Mai luăm şi butoiul cu praf?

— Fără îndoială, zise colonelul. Nu cumva crezi că mă voi lăsa împuşcat?

Atunci, Grain-de-Sel, deşi avea puşca lui, luă două pistoale de pe masă, le examină aprinzătoarele şi le puse la centură.

Pornic, Mathurin şi Yvon îl imitară pe Grain-de-Sel.

Contele deschise uşa de la sală care da într-o curte interioară şi zise:

— Veniţi după mine.

Apoi adăugă râzând:

— Dacă vreodată albaştrii de astăzi vor şti pe unde am ieşit, înseamnă că sunt mai abili decât cei de altă dată care, ori de câte ori făceau câte o percheziţie, se distrau căutând prin pereţi, pe sub scânduri, prin pivniţe şi prin poduri, faimoasa ieşire ce bănuiau că există… Înainte, Grain-de-Sel.

Capitolul IX

Pe sala care ducea din odaia de jos în curte, se afla butoiul cu praf de puşcă care trebuia să arunce castelul în aer, în cazul când asediatorii ar fi refuzat condiţiile puse de conte.

Celelalte două butoaie erau în pivniţe.

— Căutaţi o frânghie solidă, ordonă domnul de Main-Hardye, care se îndreptă către un puţ din mijlocul curţii.

Exceptându-l pe intendent şi pe Grain-de-Sel, toţi ceilalţi îl priviră pe conte cu o mare curiozitate. Puţul era adânc şi plin cu apă.

Un lanţ cu două găleţi servea la scoaterea apei, care nu era tocmai bună pentru băut şi o întrebuinţau la spălatul cailor şi al trăsurilor.

Mathurin se aplecă cel dinţii după conte pe marginea puţului şi scoase o exclamaţie de mirare.

— Ah! zise el, nu mai este apă în puţ.

Într-adevăr, se vedea fundul puţului.

— Eu l-am secat, zise Grain-de-Sel, nu trebuia să intru? Albaştrii nu-mi dădeau voie să intru pe poartă.

Vendéenii priveau rând pe rând la conte şi la Grain-de-Sel, care surâdeau, şi nici unul nu pricepea cum tânărul ţăran a putut veni prin fundul puţului, care cu o oră mai înainte era plin cu apă.

— Eşti vrăjitor, Grain-de-Sel, de poţi seca astfel puţurile? întrebă Mathurin.

— Poate, răspunse copilul.

Contele dezlegă una din găleţi şi arătă cu degetul o cutie destul de largă ca să încapă în ea un om şi să stea ca într-o luntre.

Din ordinul său fu dezlegată găleata, iar în locul ei fu atârnată acea cutie. Contele îi zise apoi lui Grain-de-Sel:

— Coboară tu primul!

Ţăranul sări în cutie.

— Am noroc, căci voi coborî mai uşor decât am suit când a trebuit să mă agăţ de frânghie…

Cutia fu coborâtă până în fundul puţului..

Atunci Grain-de-Sel se sculă, sări peste marginile ei şi cei care îl coborâseră îl văzură dispărând ca o fantomă.

Ţăranul dispăruse într-o spărtură făcută în peretele puţului, la nivelul fundului, care nu se vedea fiind acoperită cu apă totdeauna.

Cutia fu trasă afară, apoi din nou lăsată.

Conţinea butoiaşul cu praf, puştile, desagii celor trei tovarăşi ai lui Hector şi un mic geamantan cu câteva veşminte necesare acestuia din urmă.

Între altele mai erau şi câteva torţe de răşină, care trebuiau

să servească, fără îndoială, iluminatul drumului prin subteranul pe unde Grain-de-Sel dispăruse.

Grain-de-Sel luă butoiul, puştile şi celelalte obiecte, apoi dispăru din nou.

Mathurin şi fratele său Yvon fură coborâţi unul după altul.

Apoi fu rândul lui Pornic.

În fine. contele strânse mâna celor din urmă soldaţi ai săi şi la rându-i coborî.

Cinci minute mai târziu, apa umplu la loc puţul şi nu mai rămase nici o urmă din fuga contelui.

Era ceva minunat, nemaipomenit!

Intendentul zise cu cea mai mare linişte:

— Inamicii pot veni acum, domnul conte este scăpat.

. . . .

Minunea care se petrecuse în faţa ochilor miraţi ai vendéenilor este lesne de explicat.

Puţul din mijlocul curţii fusese săpat în Evul Mediu de către un cavaler de Main-Hardye, care luptase în Bocage contra englezilor.

Doi lucrători ce săpau sporind să găsească nivelul apei şi prin urmare să nu mai aibă de făcut decât un şanţ lateral, fură foarte miraţi, ajungând la oarecare adâncime, să descopere un fel de excavaţie naturală într-o direcţie opusă puţului.

Făcură cunoscut aceasta stăpânului lor. Seniorul de Main-Hardye coborî în puţ cu o torţă şi, urmat de cei doi lucrători, intră în subteran.

Strâmt şi abia permiţând să treacă un om aplecat, excavaţia se lărgea numaidecât.

Se afla în una din acele grote subterane, care, mai toate comunică cu râurile sau fântânile.

Cavalerul vizită grota al cărei tavan uneori se ridica la fel ca tavanul unei capele, iar prin anume locuri un om abia putea trece culcat şi târându-se pe burtă.

Merse astfel mult timp, urmat de cei doi lucrători, şi după un ceas reuşi să descopere ieşirea acelei grote ciudate.

Era o mică deschidere, de dimensiunea unei vizuini de vulpe, prin care pătrundeau câteva raze de lumină.

Cavalerul puse să se lărgească acea deschidere şi ieşind afară, se regăsi în mijlocul unui boschet des de mărăcini şi ierburi, în pădurea care se întinde între Main-Hardye şi Bellombre.

Apoi se întoarse la castel prin puţul nou săpat.

Chemă încă trei lucrători şi îi puse să jure pe Evanghelie că vor duce cu dânşii în mormânt acel secret.

Sub îndrumarea cavalerului cei cinci lucrători săpară puţul, construind un fel de galerie interioară care era destinată să pună în legătură cu ajutorul unei scări, fundul puţului cu extremitatea subteranei, care avea un nivel superior cu opt picioare. Toate erau făcute în aşa fel, ca venind apa, atât scara cât şi deschiderea erau acoperite şi în imposibilitate de a fi văzute.

Toate acestea erau lucrate cu multă abilitate. Apoi se făcură două conducte în loc de una: fiecare având un robinet.

Deschizând primul robinet, puţul se umplea. Deschizându-i pe al doilea şi închizându-l pe primul, apa se retrăgea, iar trecerea de la grotă la puţ devenea liberă.

Lucrătorii cavalerului păstrară secretul, care se transmise cu mare grijă.

În timpul ultimelor războaie ale Vendéei, în 1792 şi 1798, puţul aduse servicii imense trupelor regaliste, în acea epocă se montase o pompă în locul robinetelor.

Aşadar, contele fugi prin puţ, împreună cu cei patru însoţitori ăi săi.

Când porţile fură deschise se căută peste tot, dar nu fu găsit. Pivniţele fură vizitate, zidurile sondate, iar tavanurile dărâmate pe ici pe colo, însă fără nici un rezultat.

Nimeni nu se gândi să se uite în puţ.

Surâsul liniştit al intendentului îl asigură de altfel pe tânărul căpitan de husari şi când reveni la Bellombre şi spuse: „Contele a scăpat'', avea, convingerea deplină că aceasta era adevărat.

Colonelul puse stăpânire pe castel, trimise o ştafetă la Poitièrs şi aşteptă ordine.

Diane îl aştepta pe Grain-de-Sel.

Era seară şi tânărul ţăran încă nu apărea.

Cu toate acestea, pe la orele zece seara, se auzi ţipătul unei păsări de noapte. Era Grain-de-Sel.

Diane tresări şi deschise fereastra.

Copilul repetă obişnuitul ţipăt şi doamnei baroane i se păru că acel ţipăt are o intonaţie veselă.

Atunci, tânăra femeie avu o violentă emoţie.

Un moment se temu că îl va vedea pe conte alături de ţăran, însă nu trecu mult şi Grain-de-Sel apăru.

Era singur şi surâdea ca un învingător.

— Scăpat! zise el.

— Vorbeşte încet, murmură Diane, vorbeşte încet, copile, unde este?...

— În grotă... şi Grain-de-Sel povesti toate peripeţiile fugii lui Hector.

Contele rămăsese în grotă cu cei trei tovarăşi ai săi. Aprinsese focul şi avea de mâncare pentru trei zile. Hector scrisese pe genunchi, Dianei, următoarea scrisoare:

„Îngerul meu iubit, am luptat până în ultimul moment, însă a venit timpul când rezistenţa ar fi fost o nebunie!

Mi-a fost milă de oamenii care mă înconjurau şi m-am gândit la tine... Am capitulat, însă, fii liniştită, inamicii nu mă vor prinde. Dacă fatalitatea va voi să se descopere retragerea mea, nici atunci nu mă vor găsi. Le voi scăpa, căci îi voi îngropa împreună cu mine în dărâmăturile grotei unde am un butoi cu praf de puşcă.

Diane, iubita mea, ora sacrificiului a sunat pentru tine.

Sunt proscris. În Franţa nu pot găsi decât moartea şi nu vreau să mor.

În străinătate fără tine, este tot ca o moarte, mă înţelegi?

Gândeşte-te... aştept...

Al tău, Hector.”

Citind scrisoarea, Diane înţelese că contele avea dreptate: ora sacrificiului sunase pentru ea.

Sacrificiul era însă uşor, acum când domnul de Morfontaine iertase.

Baroana nu stătu un moment la îndoială. Îşi aruncase un şal pe umeri şi cu scrisoarea în mână coborî la tatăl său...

Generalul părăsise salonul de o jumătate de oră, urând seara bună oaspeţilor săi.

Diane îl găsi stând la foc, înfăşurat în halat şi citind o veche carte despre agricultură.

La vederea fiicei sale, generalul se sculă mirat, căci nu se aştepta deloc la vizita ei la o oră atât de înaintată.

Diane închise uşa, veni spre general încet şi căzu în genunchi înaintea lui.

— Ce faci? copila mea, strigă domnul de Morfontaine încercând să o ridice.

Diane rămase însă în genunchi.

— Tată, zise ea, nu mă voi ridica de aici decât atunci când mă vei ierta.

— Să te iert! exclamă generalul cu mirare, să te iert? Ce vrei să-ţi iert ţie, copilul meu, fiica mea, sprijinul şi bucuria bătrâneţilor mele?

— Tată, am fost neascultătoare.

— Tu?

— Te-am înşelat.

— Tu? Tu?

— Mi-ai dat un soţ pe care nu-l alesese inima mea şi l-am primit pentru că tu mi-l dădeai, tată. I-am fost credincioasă şi m-am silit să-l iubesc.

— Şi de asta spui tu că m-ai înşelat? Ce copilă eşti! exclamă generalul.

— Aşteaptă, tată. După moartea lui, inima mea s-a simţit din nou atrasă către omul pe care îl iubeam şi acel om pe care nu îndrăzneam să-l numesc, căruia îi aparţin, acel om...

Generalul avu atunci un fel de presimţire inexplicabilă.

— Despre cine vorbeşti? întrebă el, cuprins de o emoţie violentă. Oricine ar fi te iert, copila mea, şi pentru că îl iubeşti...

— Oh! da, exclamă Diane, ducându-şi mâna la inimă.

— Va fi soţul tău, îţi jur, termină bătrânul general.

Diane se sculă şi zise:

— Tată, omul pe care îl iubesc, omul care este deja soţul meu înaintea lui Dumnezeu, omul căruia i-am jurat că într-o zi îi voi purta numele, este un biet proscris, pe care tu îl poţi scăpa.

— Numele său? numele său? repetă generalul cu o voce tremurândă şi plină de grijă.

— Este contele Hector de Main-Hardye, adăugă Diane cu hotărâre.

Generalul îşi înăbuşi un strigăt, îşi duse mâna la frunte şi se clătină.

— Dumnezeule!... oare aşa se sfârşesc toate urile care traversează fără încetare secolele?

Diane, cu mâinile împreunate, voi să cadă din nou la picioarele generalului, însă acesta o luă în braţe şi o ţinu mult timp strâns la pieptul său.

— Doamnă contesă Main-Hardye, zise el în fine, trebuie să ne gândim la mijlocul de a-l scăpa pe soţul tău.

Două ore mai târziu, Diane scria lui Hector următoarea

scrisoare, pe care Grain-de-Sel trebuia să i-o ducă a doua zi:

„Scumpul meu soţ.

Oh! pot acum să-ţi dau acest nume, căci tatăl meu ştie tot, a iertat şi te va numi fiul său, după cum mi-a zis şi mie: Doamnă contesă de Main-Hardye.

A pregătit deja un plan de fugă pentru noi şi pentru el.

Vreau să fii prudent şi rezonabil, scumpul meu soţ; să stai ascuns în „groapa vulpilor” până va veni Grain-de-Sel să te caute. În acea zi să ştii că husarii au părăsit Bellombre şi ţara e liberă.

Într-o seară, mâine poate, o lumină va străluci la fereastra mamei Yvonne, pentru tine lumina aceasta va însemna drumul libertăţii.

Tatăl meu s-a gândit şi a pregătit deja o trăsură de poştă care te va aştepta la marginea pădurii. Vei fi silit, scumpul meu conte, să te deghizezi în valet; însă, ce ne pasă. Vom traversa Bocage într-o noapte, vom ajunge la Rochefort unde se găsesc totdeauna nave engleze gata de plecare.

Adio! scumpul meu soţ, sau mai bine, la revedere.

Îngenunchez şi mă rog pentru tine.

Diane.”

Grain-de-Sel, în picioare în spatele scaunului Dianei, aşteptă tăcut până ce termină scrisoarea.

Când o închise şi lipi plicul, el o luă.

— Ura! exclamă el. Trăiască domnul conte de Main-Hardye! Trăiască Regele!

Încălecă fereastra, se lăsă să alunece pe viţa sălbatică şi dispăru în întuneric.

Capitolul X

Trecură trei zile.

Husarii erau tot la Morfontaine şi în împrejurimi, aşteptând ordine.

Împuşcăturile însă încetaseră. În Bocage insurecţia părea stinsă.

Domnul viconte de la Morlière şi verii săi erau foarte îngrijoraţi.

Nu se mai vorbea de domnul de Main-Hardye, generalul

însuşi evita de a-i mai pronunţa numele şi baroana de Rupert, deşi tot tăcută şi gravă, nu mai avea acea frunte palidă şi acei ochi încercănaţi care trădau nopţile nedormite, pline de griji şi dureri.

Să fi fost oare adevărat că Hector ajunsese la coastă; şi apucase să se îmbarce?

Domnul de Morlière începea să se teamă de asta deoarece Grain-de-Sel rămânea liniştit la Bellombre şi se culca devreme.

Ambroise, valetul vândut celor trei veri, petrecuse două nopţi albe, culcat în ierburile din parc.

Nici Grain-de-Sel, nici contele nu trecură prin deschizătura din gard şi Ambroise nu făcu altceva decât să ridice dimineaţa cursa de lupi şi să o ascundă într-un desiş din apropiere.

Vicontele era turbat de necaz.

— Desigur, vere, îi zise cavalerul într-o seară, pe când cei trei pretendenţi ai Dianei fumau, plimbându-se pe aleile parcului, trebuie să recunoaştem că afacerea este pierdută.

—- Ei bine! răspunse vicontele, orice aţi zice şi unul şi altul, eu susţin că aceasta este numai o afacere amânată.

— Amânată pentru cam prea târziu.

— Poate.

— Cu toate acestea, combinaţia era frumoasă, murmură baronul de Passe-Croix cu o voce batjocoritoare.

Cei doi veri clătinară din cap neîncrezători, însă, înainte ca vicontele să le răspundă, îl văzură venind spre ei pe Ambroise.

Acesta avea un început de surâs în colţul buzelor.

— Ah! Ah! exclamă vicontele, nu cumva ai ceva ne să-mi spui?

— Cred că da.

— Să vedem.

Zicând aceasta, vicontele îi privi pe cei doi veri ai săi.

— Ştiţi, domnilor, că eu sunt şeful şi că, în această calitate, n-am obiceiul să-mi reunesc consiliul de război.

— Foarte bine, te lăsăm, zise cavalerul luând braţul domnului de Passe-Croix şi plecând pe o alee laterală a parcului.

Ambroise şi domnul de la Morlière rămaseră singuri.

— Ei bine! zise vicontele, ce este?

— Grain-de-Sel face preparative de plecare.

— Ah!...

— S-a dus astăzi la grajd şi a îngrijit caii cu o deosebită

atenţie, ceea ce m-a făcut să mă gândesc că poate vrea să facă o călătorie.

— Asta e tot?

— Oh! nu, zise Ambroise surâzând, ştiu şi ceva mai interesant.

— Să vedem!…

— Am descoperit un loc de unde se poate vedea şi auzi tot ceea ce se petrece la doamna baroană.

— Oh! Oh! murmură domnul de la Morlière, al cărui obraz se lumină, ăsta e un lucru mai serios. Şi care este acel loc?

— Biblioteca! După cum ştii, este despărţită printr-un zid subţire. Domnul cavaler de Passe-Croix a căutat chiar astăzi de dimineaţă nişte cărţi în bibliotecă şi a deranjat nu ştiu ce, astfel că mai adineauri, ducându-mă să caut un volum pentru general, văzui o rază de lumină trecând prin zid. Volumul pe care-l deranjase domnul baron descoperise o gaură prin care m-am grăbit să privesc.

— Şi ce-ai văzut?

— Am văzut-o pe doamna Diane scriind pe o masă mică lângă foc.

Soba este tocmai în faţa crăpăturii pe unde priveam.

— De minune! Şi Diane era tristă sau veselă?

— Avea faţa liniştită şi parcă îi înflorea un surâs pe buze pe măsură ce scria.

— Era singură?

— Da, însă Grain-de-Sel a venit ceva mai târziu în vârful picioarelor.

— Ah! Ah!…

— Doamna Diane a ridicat capul şi i-a zis încet: „Peste o oră.” După care Grain-de-Sel a plecat.

Atunci, termină Ambroise, m-am strecurat uşor din bibliotecă în coridor şi l-am văzut pe Grain-de-Sel coborând spre grajd. Ca din întâmplare am apărut în faţa lui.

— Tot ca din întâmplare, zise vicontele, trebuia să te reîntorci la bibliotecă.

— Oh! am destul timp, domnule. Doamna Diane i-a spus lui Grain-de-Sel că peste o oră.

— Asta este tot ce ai să-mi spui?

— Ah! răspunse Ambroise, uitam să vă spun că generalul a fost preocupat toată ziua.

— Am băgat şi eu de seamă.

— L-a trimis astă-seară pe valetul său, Filip, la Poitièrs.

— Ştii pentru ce?

— Nu. Filip este foarte discret, în zadar am încercat să-l fac să vorbească.

Pe când Ambroise îi dădea aceste informaţii, vicontele de la Morlière îşi zicea:

„Încep să ajung la părerea verilor mei: Main-Hardye trebuie să fie în afară de orice pericol, căci altfel Diane n-ar fi atât de surâzătoare.”

După ce făcu în mintea sa aceasta reflecţie, îi zise tare valetului:

— Cu siguranţă că omul nostru a plecat. Trebuie să fie acum departe.

— Asta nu este sigur, domnule.

— Pentru ce nu este sigur? Ştii tu ceva?

— Oh! Dumnezeule! nu ştiu nimic… însă îmi pun capul dacă nu este ascuns undeva în pădure şi dacă generalul nu se ocupă acum de mijloacele accesare pentru a-l ajuta să plece. Mă duc din nou în bibliotecă. Dumneata, domnule, ar trebui să-l supraveghezi puţin pe Grain-de-Sel.

Domnul de la Morlière şi Ambroise veniră împreună până la scară, unde se despărţiră.

Ambroise se întoarse în bibliotecă şi tresări la intrare.

Un zgomot de voci, nedesluşit, trecea prin crăpătura din perete şi valetul, care avea auzul foarte fin, recunoscu vocea generalului.

Se apropie, lipi ochiul de crăpătură şi într-adevăr îl văzu pe domnul de Morfontaine stând lângă fiica sa şi ţinându-i ambele mâini într-ale sale.

Ambroise nu se mulţumi numai să vadă. El ascultă întreaga conversaţie dintre general şi Diane.

. . . .

Generalul venise abia de câteva momente. Intrase în vârful picioarelor şi, văzând că fiica sa scrie, se aşezase lângă ea fără să zică o vorbă.

Diane ridică privirea şi-i surâse.

— Sunt la dispoziţia dumitale, tată.

— Scrisoarea este pentru el, nu este aşa?

— Da, tată.

— Îi spui proiectul meu?

— Oh! desigur, şi-l rog să nu iasă din ascunzătoare, să nu se mişte, să aştepte până poimâine. Totul este pregătit pentru

poimâine, nu-i aşa?

— Poimâine pleacă husarii. Seara, după ce se va întuneca bine, Filip ne va aştepta cu trăsura de poştă la marginea pădurii.

— Oh! tată, murmură Diane, eşti nobil şi bun.

— Te iubesc, copila mea şi am sfârşit prin a iubi pe omul căruia i-ai dat inima.

— Ah! nu-l cunoşti tată, este demn de iubirea ta... ai să vezi...

— Să ne silim mai întâi să-l scăpăm. Husarii, după cum ţi-am spus, pleacă poimâine seară. Îndată ce vor fi pe drum se va aprinde o lampă în camera Yvonnei. Acesta va fi semnalul.

Diane îşi aruncă braţele în jurul gâtului tatălui său şi-l acoperi de sărutări.

Generalul îi înfăţişă atunci, în toate amănuntele, planul fugii.

Apoi se întoarse către Grain-de-Sel şi-i zise:

— Fugi şi mă aşteaptă în bucătărie! Trebuie să ne ferim de toată lumea acum.

Capitolul XI

Generalul, doamna Diane şi Grain-de-Sel vorbeau între ei cu voce înceată şi fără să bănuiască nimic despre spărtura din zid, dezvăluiră lui Ambroise locul de retragere al contelui de Main-Hardye.

Grain-de-Sel coborî la bucătărie.

Bătrâna lui mamă era lângă foc, iar servitorii stăteau împrejurul unei mese rotunde.

— Ei, Grain-de-Sel, zise valetul Ambroise, ai un aer cam trist astăzi.

— Pentru ce aş fi trist? întrebă micul vendéean.

— Ştiu eu?... Totuşi ai un aer trist de câtva timp.

— Aşa sunt eu, ori de câte ori mi-e foame, replică Grain-de-Sel şi se aşeză la masă în locul lui obişnuit.

— Mamă, zise el, întorcându-se către doica Dianei, nu mănânci?

— Am mâncat, dragul meu copil!

— Aşa curând?...

— Şi te sfătuiesc să faci şi tu la fel şi să te duci la culcare, căci mâine trebuie să te scoli de dimineaţă.

— Pentru ce, mamă?

— Pentru că trebuie să te duci la Poitièrs să dai o scrisoare domnului marchiz.

— Ah! zise Grain-de-Sel mirat, trebuie să mă duc la Poitièrs?

— Da, copilul meu.

— Bine, mă voi duce.

Grain-de-Sel luă un cuţit şi îşi tăie o bucată de carne fiartă.

Era la jumătatea mesei, când o persoană, pe a cărui prezenţă nimeni nu contase, se arătă în pragul uşii.

Era generalul, marchizul, stăpânul, cum de obicei îi ziceau oamenii de la Bellombre.

La vederea sa servitorii se sculară cu respect şi-şi descoperiră capul.

— Copiii mei, zise el, afară este un timp îngrozitor cu toate acestea unul din voi trebuie să încalece pentru a face o cursă.

— Acela voi fi eu, dacă domnul marchiz îmi dă voie, zise Grain-de-Sel.

— Tu, micule!...

— Mie îmi place vântul şi ploaia.

Generalul începu să surâdă.

— Unde trebuie să mă duc? întrebă copilul.

— La Bellefontaine...

— La preot?...

— Da, zise generalul, care avea o scrisoare în mână, care o dădu ţăranului.

Grain-de-Sel schimbă o privire misterioasă cu generalul, luă scrisoarea, o puse în buzunar şi se sculă.

— Pune şaua pe calul meu roib, zise generalul. Vei ajunge la Bellefontaine în douăzeci de minute. Dacă ploaia continuă, preotul te va opri să dormi acolo.

— Aşadar, nu trebuie să vă aduc nici un răspuns? întrebă tânărul.

— Nu; după cele ce-i scriu, preotul va şti ce trebuie facă.

Generalul părăsi bucătăria şi urcă în salon.

Grain-de-Sel murmură:

— Ce bine ar fi lângă foc acum? Ce zici, mamă?

— Ar fi putut lăsa să se ducă pe un altul, răspunse bătrâna Yvonne cu un ton supărat.

— Nicidecum, zise Grain-de-Sel.

— Şi pentru ce aceasta? întrebă Ambroise cu un aer prostesc.

— Pentru că generalul m-a supranumit Grain-de-Sel neobositul.

— Şi vrei să meriţi acest nume?

— Desigur, parizianule.

Astfel îi ziceau lui Ambroise toţi cei de la Bellombre, pentru că era singurul dintre ei care nu se născuse în ţinut.

— Ai mult amor propriu, Grain-de-Sel, zise Ambroise care la rându-i se sculă şi adăugă:

— Bună-seara la toată lumea, mă duc să mă culc.

Ambroise şi Grain-de-Sel ieşiră din bucătărie împreună.

Cel dintâi se făcu că urcă scara de serviciu ce ducea la etajul de sus, pe când micul vendéean coborî la grajd.

Ajuns însă la etajul întâi, străbătu sala de mese, unde nu mai era nimeni şi ajunse pe terasa castelului.

De aici, Ambroise coborî în grădină şi, cu tot întunericul, găsi drumul printre boschete.

După boschete era cursa de lupi pe care o întindea în zadar în fiecare seară.

Lângă cursă era o puşcă, pe care Ambroise o puse pe umăr şi un baston gros şi noduros pe care-l luă cu el. Apoi, înarmat cu aceste trei obiecte, ieşi din parc. Umbra unui om se desena în noaptea neagră.

— Ambroise! zise o voce.

— Domnule viconte…

— Tu eşti?…

— Da. domnule.

— Eşti gata?

— Grain-de-Sel pleacă chiar acum. Totuşi voi avea timp să-l întrec.

— Crezi?

— Sunt sigur.

— Bine, atunci pleacă.

— Domnul viconte nu va uita lumina?

— Sigur că nu.

Ambroise plecă alergând pe sub arborii parcului şi dispăru.

. . . .

În timpul acesta, Grain-de-Sel intră în grajd, puse şaua pe Roland şi se aruncă pe el.

În momentul când ieşea din curte, se întoarse în şa şi ridică ochii către castel.

— Oh! scumpă stăpână! murmură copilul cu entuziasmul şi

devotamentul inimilor curate şi iubitoare.

Grain-de-Sel porni în galop şi apucă pe drumul ce duce la Bellefontaine, dar când ajunse suficient de departe ca să nu mai fie văzut şi când turnurile de la Bellombre dispărură din ochii lui, coti brusc la stânga şi o apucă pe un drum aproape părăsit.

Acest drum conducea direct spre pădurile cele mari, în spatele cărora se afla castelul de Main-Hardye.

Micul vendéean intră în desişul pădurii, ajunse la un luminiş, descăleca şi legă calul de o rădăcină.

Noaptea era întunecoasă, vântul încetase, însă ploaia cădea mereu printre crengile pomilor dezgolite de frunze.

Grain-de-Sel avea în buzunarul vestei scrisoarea Dianei către Hector.

Totdeauna prudent şi prevăzător, copilul privi în jurul său, se culcă şi-şi lipi urechea pe pământ. Nu se auzea nici un zgomot.

— Haidem! murmură el surâzând, nici astăzi n-am fost urmărit, prin urmare nu vor descoperi nici acum ascunzătoarea domnului Hector.

Încărcă puşca, o puse pe umăr şi îşi continuă drumul pe jos, strecurându-se printre crengi şi ierburi cu uşurinţa unei pisici.

— Cine-i acolo? explodă deodată o voce în spatele lui.

Grain-de-Sel tresări, se întoarse şi puse mâna pe puşcă. Însă în locul acela pădurea era atât de deasă şi noaptea atât de neagră, încât nu văzu nimic.

— Cine-i acolo? întrebă la rândul său.

Nimeni nu răspunse.

Atunci Grain-de-Sel voi să se înapoieze din drum, de frica vreunui duşman care poate îl urmărise. Făcu doi paşi şi repetă.

— Cine a vorbit?...

Deodată copilul se pomeni cu o lovitură puternică în cap, scoase un strigăt înăbuşit şi căzu ca lovit de trăsnet.

Atunci, un om care sta ascuns după trunchiul unui arbore înaintă spre Grain-de-Sel cu bastonul în mână.

Grain-de-Sel era tot leşinat.

Omul nostru nu-şi pierdu timpul să vadă dacă ţăranul este mort sau leşinat.

Îi desfăcu la iuţeală vesta şi scoase scrisoarea Dianei.

Omul care-l lovise pe Grain-de-Sel cu o lovitură de baston şi-i furase scrisoarea, nu era altul decât Ambroise.

Valetul defunctului baron Rupert, după ce întră în stăpânirea scrisorii, îl luă în braţe pe micul vendéean şi-l aruncă într-un desiş. Lovitura de baston îi plesnise pielea capului şi un val de sânge acoperise faţa copilului.

„E mort”, cugetă Ambroise.

După aceasta se repezi printre arbori către Grota vulpilor, al cărei drum îl cunoştea acum la perfecţie.

Ambroise îl însoţise adesea pe general la vânătoare. De douăzeci de ori trecuse pe lângă gura acelei vaste subterane care comunica cu castelul de Main-Hardye.

El însă îşi închipuise că acea subterană este numai o spărtură fără importanţă, o simplă groapă de vulpi.

Ambroise depărta ierburile care ascundeau intrarea, apoi se culcă cu pântecele la pământ, îşi puse mâinile la gură şi scoase acel ţipăt de pasăre nocturnă, întocmai ca şi Grain-de-Sel.

Trecu un minut, timp în care nimic nu tulbură liniştea ce domnea în jurul trădătorului.

Grota era întunecoasă şi Ambroise nu era omul care să se aventureze într-un loc nesigur.

Întunericul avea pentru el misterul necunoscutului.

Repetă ţipătul pentru a doua oară.

Apoi aşteptă.

— Pe Dumnezeul meu! murmură el, de vreme ce contele nu răspunde, desigur că Grain-de-Sel are obiceiul să repete ţipătul de trei ori la rând.

Zicându-şi aceasta el strigă pentru a treia oară.

Fluieratul atât de cunoscut oamenilor din Bocage se auzi numaidecât.

— Ah! Ah! murmură Ambroise, fiara sălbatică a muşcat.

Se sculă şi aşteptă.

Puţin câte puţin, un zgomot creştea în subterană. Mai întâi neînţeles, apoi din ce în ce mai distinct. Zgomotul se apropia pe nesimţite.

Zgomotul era produs de paşii unui om ce călca pe fundul acoperit de pietriş al grotei. Deodată, încetă şi se auzi un fluierat. Ambroise repetă ţipătul obişnuit.

„Iată-l”, cugetă el.

Într-adevăr, o voce groasă şi schimbată întrebă din adâncimea grotei:

— Tu eşti, Grain-de-Sel?

— Nu, răspunse valetul, sunt eu, Ambroise, cameristul

doamnei baroane.
— Înapoi atunci! strigă vocea.
Apoi, Ambroise, care se depărtase cu prudenţă, văzu apărând la gura subteranei un om care se ridică ţinând câte un pistol în fiecare mână.
— Înapoi! repetă contele, căci el era, înapoi!
Ambroise se dădu un pas îndărăt.
— Domnule conte, zise el, vă aduc o scrisoare de la doamna Diane.
Contele, care se obişnuise cu întunericul aruncă o privire în jurul său şi se asigură că Ambroise era singur.
— Ah! domnule conte, zise Ambroise, trebuia să mă cunoaşteţi după voce.
— Într-adevăr, răspunse contele… şi zici că-mi aduci o scrisoare de la doamna Diane?
— Da, domnule conte.
— Pentru ce n-a venit Grain-de-Sel?
— Pentru că l-au prins.
— Ce spui? zise contele.
— Domnule Hector, reluă Ambroise, aruncând puşca jos, la doi paşi înaintea lui, aceasta este singura armă ce o posed.
— Dă-mi scrisoarea…
— Poftiţi, repetă Ambroise.
— Înaintează, zise contele.
Domnul de Main-Hardye, care ţinea mereu pistolul la înălţimea frunţii valetului, luă scrisoarea.
Noaptea era prea întunecoasă pentru a se putea citi.
Contele întrebă din nou:
— Pentru ce n-a venit Grain-de-Sel?
— Pentru că, răspunse Ambroise, l-au prins Albaştrii! şi l-au luat cu ei ca să le servească de călăuză.
— Cum aşa?
— Husarii au plecat de un ceas de la Bellombre.
Paşii se auziră din nou şi atât de desluşit încât Ambroise avu o bătaie de inimă.
— Ah! zise contele respirând uşurat.
— Grain-de-Sel era pe drum şi vă aducea această scrisoare.
— Bine! Şi apoi? întrebă contele bănuitor.
— Husarii credeau că vor pleca tocmai mâine, însă a venit un ordin urgent de la Poitièrs. S-a ordonat punerea şeilor şi după o jumătate de oră au plecat. Pe când colonelul ieşea din Bellombre, l-a întâlnit pe Grain-de-Sel. Copilul era călare şi vă

aducea scrisoarea. „Unde te duci?” l-a întrebat colonelul. „M-a trimis domnul marchiz, răspunse Grain-de-Sel, să duc o scrisoare preotului din Bellefontaine.” Căpitanul Aubin, ştiţi domnule conte, căpitanul Aubin…

— Amicul meu, întrerupse contele.

— Căpitanul i-a zis: „Pentru că te duci la Bellefontaine, care este pe drumul spre Poitièrs, poţi să ne serveşti de călăuză, căci cerul este întunecat…” „Oh! cu plăcere, domnule căpitan.” Eu mă aflam la trei paşi depărtare, privând defilarea escadroanelor. Grain-de-Sel se întoarse spre mine. Atunci m-am apropiat şi cum era destul de întuneric, a putut să-mi strecoare scrisoarea în mână şi să-mi şoptească la ureche: „La Grota vulpilor… contele… trei ţipete de pasăre de noapte”, apoi plecă. Am început să alerg prin pădure şi iată-mă ajuns.

Ambroise povesti toate acestea cu atâta bună credinţă şi cu un aer atât de nevinovat, încât orice bănuială pieri din mintea contelui.

— Ai fitilul de aprins al lui Grain-de-Sel?

— Nu, domnule conte.

Hector mai ezită un moment, dar se decise şi îi zise lui Ambroise:

— Când doamna Diane i-a dat această scrisoarea lui Grain-de-Sel, husarii erau decişi să plece?

— Nu.

— Prin urmare nu ştia…

— Nu.

— Şi nu mai este nici un soldat la Bellombre?

— Nici unul.

Contele mai stătu o clipă la îndoială.

— Domnule conte, zise Ambroise, care în acel moment avu o îndrăzneală sublimă, dacă-mi permiteţi să vă dau un sfat…

— Vorbeşte.

— Să aşteptaţi până mâine…

— Nu, răspunse contele, care începu să creadă în sinceritatea valetului, a trecut prea mult de când nu am văzut-o.

— Cu toate acestea, domnule conte…

— Nu, trebuie să merg la Bellombre, răspunse Hector cu hotărâre. Vreau să o văd!

„Atunci este al meu!” murmură valetul pentru sine, cu o bucurie drăcească.

Capitolul XII

— Ia-ţi puşca şi mergi înaintea mea, zise contele.

Ambroise îşi puse puşca pe umăr şi plecă înaintea contelui.

Hector ţinea mereu pistoalele în mână, însă neîncrederea lui dispăruse.

La urma urmei, Ambroise nu era decât valetul defunctului baron Rupert; prin urmare, trebuia să fie devotat Dianei.

Pe lângă aceasta, Hector o iubea atât de mult pe Diane, încât numai datorită rugăciunilor fierbinţi ale tinerei femei şi devotamentului lui Grain-de-Sel nu venise la Bellombre când husarii se aflau acolo.

Dar acum, când ei părăsiseră cantonamentul, când ţara era liberă, Hector simţea că-i bate inima cu prea multă tărie ca să mai poată aştepta până a doua zi. Voia să o vadă pe scumpa lui Diane!...

Ambroise mergea cu pas uşor printre crăci şi arbori.

De altfel, ploaia încetase, vântul de asemenea şi luna începuse să iasă de sub nori.

În douăzeci de minute contele şi conducătorul său improvizat trecură peste mărăcinişul şi ierburile ce înconjurau Grota vulpilor şi astfel putură merge mai liberi şi mai uşor prin pădure.

Hector era atât de nerăbdător să o vadă pe Diane, încât se apucă să vorbească de ea.

— Ce s-a petrecut la Bellombre? îl întrebă el pe valet.

— Nu ştiu, domnule conte, dar mi se pare că generalul este cu totul schimbat.

— Cum?

— Altădată generalul devenea palid de mânie când se vorbea de dumneavoastră.

— Şi... astăzi?

— Astăzi vorbeşte ca şi cum aţi fi deja soţul doamnei Diane.

Contele surâse.

— Şi, urmă valetul, ieri m-a trimis la Poitièrs.

— Pentru ce?

— Ca să spun lui Harlet să fie gata cu trăsura lui de poştă...

Contele asculta confidenţele lui Ambroise cu un interes din ce în ce mai mare.

— Mi se pare, urmă Ambroise, că generalul vrea să facă o călătorie. Astăzi de dimineaţă, generalul şi doamna Diane se

plimbau prin parc. Ploaia încetase. Eu eram sub arborele cel mare care este în faţa scării şi citeam „Gazeta Franţei”. Generalul şi doamna Diane trecură pe lângă mine.

— Şi te-au văzut?

— Nu, domnule conte. Vorbeau cu jumătate de voce.

— Şi ai auzit ce vorbeau?

— Da, domnule conte.

— Ce spuneau?

— „Copila mea, zicea domnul general, dacă husarii pleacă mâine, după cum s-au hotărât, mica mea combinaţie va fi foarte bună.” „Şi ce plan ai, tată?” „Trăsura de poştă va aştepta mâine, către miezul nopţii în pădurea Fourchu şi vom avea timp să facem cincisprezece sau douăzeci de leghe înainte de a se lumina. Vom ajunge la Rochefort cu câteva ore înainte de plecarea acelei nave englezeşti despre care ţi-am vorbit.” „Dar dacă îl vor recunoaşte pe Hector?” zise doamna Diane. Generalul începu să râdă. „Este imposibil, şi asta din două motive: mai întâi, nimeni nu va bănui, la treizeci de leghe în împrejurimi, că un Main-Hardye călătoreşte în trăsura unui Morfontaine.” „Şi al doilea? întrebă doamna Diane.” „Al doilea, copila mea, este că favoriţii roşii şi livreaua de lacheu cu care va fi deghizat soţul tău, vor fi cel mai bun paşaport.”

Se vede bine din cele spuse de valet că ascultase cu multă atenţie convorbirea dintre general şi fiica sa, prin crăpătura din peretele bibliotecii.

— Altceva n-ai mai auzit?

— Nu am mai auzit nimic pentru că s-au depărtat.

— Doamna Diane era tristă?

— Din contră, era foarte veselă.

— Scumpă Diane! murmură Hector.

— Şi ofiţerii, care îl iubesc toţi pe domnul conte, erau de asemenea foarte bine dispuşi.

— Adevărat?

— Ah! desigur; eu servesc la masă, zise cu prefăcută naivitate perfidul valet şi am auzit pe domnul căpitan Aubin zicând vesel: „Hotărât lucru, cred că la ora aceasta Main-Hardye e în afară de orice primejdie.” „Foarte probabil, a adăugat generalul.” „Pe legea mea! a spus şi bătrânul colonel, un dezertor de felul acesta nu este dezonorat şi el va putea să aştepte cu răbdare, în Anglia, amnistia.” „Apoi, zise căpitanul Aubin, se va reîntoarce foarte liniştit în Vendéea şi dacă a lăsat undeva vreo femeie pe care o iubeşte...” „O va lua de

soţie, adăugă generalul surâzând.”

Pe când mizerabilul valet reînvia în inima contelui atâtea speranţe, Hector ajunse la marginea pădurii şi fu foarte surprins când auzi un zgomot la sol.

— Ce-i asta? zise el, examinând prudent aprinzătoarele pistoalelor.

— Trebuie să fie un cal, zise Ambroise cu un aer mirat şi arătă cu degetul, sub arbori, o umbră neagră ce se mişca.

— Un cal? exclamă contele.

— Calul lui Grain-de-Sel. Desigur că ştrengarul s-a dus la Bellefontaine, zise Ambroise, apoi s-a întors şi pe când noi părăseam grota, el s-a îndreptat într-acolo.

Contele duse două degete la gură şi scoase un fluierat, sperând că-i va răspunde Grain-de-Sel.

Însă ţăranul nu răspunse.

O bănuială trecu prin mintea lui Hector.

„Cine ştie, îşi zise el, dacă nu mă trădează acest om?”

Însă după ce făcu această reflecţie, se văzu silit să se întrebe:

„Dar pentru ce? Ce interes ar avea să mă trădeze?”

Acest interes contele nu l-ar fi putut ghici decât dacă s-ar fi gândit la amorul interesat cu care cei trei nepoţi ai generalului o înconjurau pe frumoasa lor vară.

Pe lângă aceasta, acum era prea târziu şi nici nu mai avea dreptul să stea la îndoială. Printre arbori se zăreau deja luminile de la Bellombre.

Apoi, adresându-se lui Ambroise, zise:

— Dezleagă calul acela şi i-al de frâu; o să-mi fie necesar la întoarcere. Grain-de-Sel are să ghicească că l-am luat eu.

Ambroise se supuse, iar contele se repezi afară din pădure şi intră în parc.

Înainte de a ajunge la spărtura prin care trecea de obicei, Hector se întoarse:

— Husarii au plecat, zise el, însă se poate să fi rămas prin împrejurimi vreunul întârziat.

— Oh! nu te teme, domnule conte.

— În orice caz, stai la pândă.

— Să vă aştept aici?

— Da.

— Contele îşi urmă drumul cu ochii la lumina ce strălucea după perdelele Dianei.

Ca de obicei, vru să treacă prin deschiderea de la gardul

parcului.

În acelaşi timp, Ambroise auzi un strigăt de durere, apoi o exclamaţie de mânie.

Contele îşi prinsese ambele picioare în dinţii de oţel ai cursei de lupi.

Numaidecât perfidul valet, trase în aer două focuri de puşcă.

Apoi sări pe cal şi lovindu-l cu putere în pântec, porni în galop.

109

— Acum, zise el, mă duc la Poitièrs ca să dau de ştire Consiliului de război.

. . . .

Ambroise, după cum ştim, îl minţise pe contele de Main-Hardye.

Husarii nu plecaseră din Bellombre. Castelul, afară de colonel şi căpitanul Aubin, mai adăpostea treizeci de soldaţi şi patru subofiţeri.

Un post era stabilit într-un pavilion din parc şi acest post era comandat de căpitanul Aubin.

Pavilionul era la o sută de metri de gaura din gard, unde nenorocitul conte se prinsese ca o fiară sălbatică.

La cele două focuri care izbucniră în urma lui, Hector ripostă la întâmplare, descărcându-şi pistoalele.

Aceste patru detunături puseseră postul în mişcare. Husarii se repeziră afară din pavilion şi începură să fugă în direcţia de unde se auziră ultimele două împuşcături şi, cum luna ieşise din nori, căpitanul Aubin zări un om care se zbătea şi căuta în zadar să fugă.

În acelaşi timp, ferestrele castelului se deschiseră. Locuitorii lui, alarmaţi de detunături, se repezeau afară.

Deodată, căpitanul Aubin scoase un strigăt teribil, un strigăt de mirare şi de durere. Îl recunoscuse pe omul care se zbătea în cursa de lupi, pe prietenul său intim, Hector de Main-Hardye.

Căpitanul nu era singur, doisprezece husari ieşiseră o dată cu el, astfel că-i era imposibil să dea drumul lui Hector.

Hector avea picioarele prinse în cursă şi cu toată puterea lui herculeană nu reuşise să desfacă braţele cursei pentru a se elibera.

Husarii îl recunoscuseră pe vechiul lor comandant şi, pe

când Charles Aubin, împietrit de groază, nici nu se mai gândea să dea vreun ordin, patru soldaţi deschiseră cele două lame ale cursei.

Hector fu astfel eliberat din strânsoare, însă se găsea în mijlocul a nouă oameni ce aveau ordinul să-l aresteze oriunde l-ar găsi…

— Ah! Nenorocitule, bâlbâi căpitanul, pentru ce ai venit?

— Am fost trădat.

— De cine?

— De Ambroise, valetul de cameră al Dianei, răspunse contele zdrobit.

— Domnule căpitan, strigă unul din husari, suntem aici opt oameni, însă toţi vom fi muţi, trebuie să dăm drumul comandantului.

— Nenorociţilor! strigă Hector la rândul său, vreţi să fiţi împuşcaţi? Amice, zise el adresându-se căpitanului, fă-ţi datoria.

Căpitanul se clătină ca un om beat, privi, pe rând, cursa a cărei prezenţă nu şi-o explica deloc şi pe Hector, care deja îşi recăpătase sângele rece şi surâdea cu resemnare.

Oamenii din castel alergau din toate părţile.

Generalul era înainte, doi dintre nepoţii săi, domnul de Passe-Croix şi cavalerul de Morfontaine erau cu dânsul.

Mai mulţi servitori îi urmau cu torţele în mână.

Pe o altă alee, Hector îl văzu apărând pe bătrânul colonel cu zece husari, astfel că tânărul ofiţer se văzu deodată înconjurat de vreo treizeci de persoane. Toţi scoaseră câte o exclamaţie de milă şi de groază.

— Dumnezeule! exclamă generalul, cine a aşezat această cursă de lupi?

Zicând aceasta, aruncă o privire aspră persoanelor din jurul său.

Nepoţii săi, însă, rămaseră nepăsători. Cât despre servitori, nici unul nu se tulbură, fiind toţi nevinovaţi.

— Generale, zise domnul de Main-Hardye, ştiu bine că am fost trădat de unul din oamenii voştri.

— Numele lui! strigă generalul cu mânie.

— Ambroise…

— Valetul de cameră al Dianei?

— Da. M-a atras aici, spunându-mi că doamna Diane mă aşteaptă şi că husarii au plecat.

— Infamie! strigă baronul de Passe-Croix cu un accent atât

de nevinovat, încât nici unul din cei de faţă nu putea bănui, un moment măcar, că ar fi fost şi el amestecat în această trădare.

Numai contele singur îşi găsi liniştea în mijlocul acelei fierberi groaznice.

Deodată însă se auzi un ţipăt pătrunzător şi o femeie, îmbrăcată pe jumătate, se repezi în mijlocul grupului care îl înconjura pe conte.

Era Diane.

La zgomotul focurilor de armă fusese cuprinsă de o presimţire teribilă şi îmbrăcată numai în cămaşa de noapte alergă să se arunce de gâtul contelui, nemaiavând tăria să-şi ascundă amorul.

— Ah! nenorocitule! nenorocitule! repeta ea în delir.

Generalul era consternat, ofiţerii plecaseră capul…

Diane îl luase în braţe pe Hector şi-l acoperea cu sărutări.

Deodată braţele i se înmuiară, încetă de a-l mai strânge pe Hector la piept şi întorcându-se către bătrânul colonel îi luă mâinile în ale sale:

— Oh! prietene, zise ea, ai milă de mine…

Vorbea cu o voce plină de sughiţuri, cu obrazul inundat de lacrimi şi, fără să-şi dea seama, duse la buze mâna colonelului.

— Ah! murmură ea, în numele cerului, în numele prieteniei ce ai pentru tatăl meu… scapă-l!…

— Doamnă, zise colonelul, pe faţa căruia se prelinse o lacrimă, sunt soldat şi trebuie să-mi fac datoria… L-am rugat, pe Dumnezeu şi i-am cerut să facă astfel ca domnul de Main-Hardye să nu cadă în mâinile mele. Dumnezeu n-a voit să mă asculte… Domnul de Main-Hardye este prizonierul meu.

— Biată Diane! murmură Hector a cărei linişte dispăruse la vederea tinerei femei…

Colonelul se apropie de el şi, cu un ton care îi ascundea rău emoţia, îi zise:

— Domnule, pentru că acum eşti prizonier de război, trebuie să ne urmezi la castel.

— Colonele, zise brusc generalul, vrei să-mi faci o favoare?

— Vorbeşte, domnule general.

— Aş vrea ca domnul de Main-Hardye să nu fie dus castel, şi aceasta din cauza Dianei… mă înţelegi?

— Unde să-l ducem atunci?

Generalul întinse mâna şi arătă spre un pavilion ascuns în

desimea parcului.

— Fie, zise colonelul.

Domnul de Morfontaine şi generalul schimbară o privire misterioasă…

Capitolul XIII

Pavilionul ce-l destinaseră ca închisoare lui Hector se compunea dintr-o cameră mică jos şi o alta de aceea mărime la etaj.

Camerele erau legate printr-o scară de lemn.

Cea de jos era un fel de seră în care se puneau iarna plantele şi arbuştii ce nu puteau rezista frigului, iar cea de sus era un salon de vară.

În acest salon doamna baroană de Rupert avea obiceiul să vină din când în când pentru a citi, lucra sau cânta.

— Bietul meu amic, zise căpitanul Aubin, pentru că acum sunt paznicul tău, lasă-mă cel puţin să îţi îndulcesc puţin zilele de captivitate.

Hector îl privi cu atenţie.

— Vei fi singur aici, cu un singur servitor din castel. Se va închide uşa şi voi pune santinele în jurul pavilionului.

— Oh! Dumnezeule, zise contele, dar n-am deloc intenţia să evadez. Îţi dau cuvântul…

— Nu-l primesc.

— Cum?

— Nu-l primesc, repetă căpitanul cu brutalitate.

— De ce?

— Nu ştiu, însă te rog să rămâi prizonierul meu în condiţiile obişnuite.

Zicând acestea, căpitanul se depărtă fără a mai asculta ce îi spunea Hector.

Acesta privi în jurul său, făcu inspecţia sălii de jos şi, în fine, urcă scările ce duceau la etaj.

Acolo se lăsă să cadă pe un scaun, trist şi gânditor.

— De ce oare, se întrebă el, Aubin nu vrea să mă aibă prizonier pe cuvânt de onoare?

Întrebarea aceasta îl făcu să uite pentru un moment poziţia critică în care se afla, însă teribila realitate nu întârzie să revină. Hector era militar şi ştia ce soartă îl aştepta!

Mai întâi era cazul clasic de dezertare, iar codul de justiţie

militară pedepseşte cu moartea această faptă; apoi îndărătnicia cu care luptase contra noului regim făcea să-i piară orice speranţă de graţiere.

Hector avusese totdeauna un mare dispreţ pentru moarte şi fără îndoială o înfruntase prea de multe ori pe câmpul de luptă pentru a se mai teme. Însă o iubea pe Diane, care ar fi murit de durere pierzându-l, care simţise tresărind în pântece fructul amorului lor. Pe Diane, cea atât de mult timp separată de el, de ura dintre familiile lor şi care acum putea să-i fie soţie.

Hector rămase mult timp pe scaun, cu capul în mâini, cu ochii roşii şi uscaţi, ca loviţi de trăsnet.

În cele din urmă se sculă, deschise o fereastră şi trase în piept aerul curat al dimineţii.

Ziua înainta. Se zăreau printre arbori zidurile albe ale castelului. Hector căuta cu ochii fereastra Dianei. Lampa ardea încă, deşi era lumină.

Diane veghea.

Hector simţi cum îi bate inima şi simţi o mare dorită de viaţă şi libertate.

Căpitanul Aubin pusese două plantoane la singura uşă pavilionului şi câte unul sub fiecare fereastră.

— Domnule comandant, să nu faci cumva vreo prostie!

Hector tresări, căci o recunoscu pe fosta sa ordonanţă.

— Ah! zise el, tu eşti Patand?

— Da, domnule comandant.

— Despre ce prostii vorbeşti?

— Vreau să spun că nu trebuie să încerci să sari pe fereastră.

— De ce?

— Pentru că avem ordin de la colonel să tragem asupra dumitale dacă vei încerca să evadezi.

— Foarte bine, nu voi sări.

Patand urmă:

— Să ştii, domnule comandant, că vei sta aici prizonier cel puţin patru-cinci zile.

— Ah! crezi?...

— Sigur! colonelul...

— Ce zicea colonelul?

— Vorbea mai adineauri cu generalul şi-i zicea: „Am primit ordin să mă reîntorc la Poitièrs. Peste o oră voi suna încălecarea însă nu vreau să mă însărcinez cu nenorocitul nostru prizonier şi de aceea îl voi lăsa aici până la noi ordine,

sub paza căpitanului Aubin şi a unui pluton de zece oameni.”

— Ah! zise Hector, husarii pleacă?

— Da, domnule comandant.

— Pleci şi tu?

— Nu, eu rămân, zise el şi adăugă trist: n-avem noroc, domnule comandant, trebuie ca noi, care te iubim atât de mult, să te păzim pentru consiliul de război…

Hector avu un surâs dureros, îl salută pe Patand cu un gest amical, părăsi fereastra şi se aşeză la o masă ce se afla în mijlocul pavilionului.

— Este clar că, dacă colonelul a dat ordin să mă împuşte, nu are intenţia să mă lase să evadez. De altfel, îl cunosc… este sclavul datoriei. Cu toate acestea…

Hector începu să viseze.

— Pentru ce oare Charles Aubin, căruia voiam să-i dau cuvântul de onoare că nu voi fugi a refuzat atât de brusc să-l primească?

Hector nu putea să-şi explice ce legătură există între ordinul colonelului şi între refuzul lui Aubin de a-i primi cuvântul că nu va fugi.

Se sculă şi se duse din nou la fereastră.

Patand fusese înlocuit cu un recrut sosit la regiment după dezertarea lui Main-Hardye.

Hector nu-l cunoştea.

Stând la fereastră îl văzu pe bătrânul general de Morfontaine şi pe colonel plimbându-se prin parc şi glasul lor ajunse până la el.

— Domnule general, zicea bătrânul ofiţer, nu trebuie să-ţi faci iluzii…

— Mă voi duce la Rege, mă voi duce, zic…

— Regele o să te refuze.

— Oh! nu cred…

— Regele nu este nici crud, nici răutăcios, crede-mă, urmă colonelul, însă împrejurările sunt excepţionale. A ierta pe contele de Main-Hardye ar însemna să se reaprindă războiul în Vendéea.

Generalul ridică din umeri.

— Regele te va refuza, repetă colonelul.

— Dar, strigă domnul Morfontaine, fiica mea îl iubeşte.

Colonelul suspină.

— Şi nu pot lăsa să fie împuşcat omul care trebuie să devină bărbatul ei!

— Domnule general, zise colonelul, răspund de el cu onoarea mea, însă nu va fi mereu în mâinile mele şi vă urez să-l puteţi scăpa.

Pronunţând aceste din urmă cuvinte, colonelul ridică privirea şi-l zări pe Hector la fereastra pavilionului.

— Taci! zise el încet generalului.

Acesta îl salută pe Hector şi îi zise colonelului:

— Oare n-am voie să-l văd?

— Dar, desigur, nu te opreşte nimeni.

— Atunci lasă-mă să intru în pavilion să-i vorbesc despre Diane.

— Conte, zise colonelul cu voce tare, îl primeşti pe domnul marchiz de Morfontaine?

— Ah! desigur, răspunse Hector cu bucurie.

Se repezi jos, coborând scara câte patru trepte deodată. Husarii deschiseră uşa, lăsându-l pe general să intre, iar în urma lui o închiseră cu cheia; aşa aveau ordin.

Hector se aruncă în braţele bătrânului marchiz.

— Tată! murmură el.

Generalul îl luă în braţe şi-l strânse cu putere.

Apoi îi zise la ureche:

— Vorbeşte încet, conte, vorbeşte foarte încet.

— Pentru ce tată?

Generalul îi arătă scara.

— Să urcăm, zise el.

Hector îl urmă şi amândoi intrară în salonul de la etaj.

Ajunşi aici, generalul închise fereastra, apoi îl privi pe Hector.

— Eşti destul de liniştit, îi zise el.

— Sunt resemnat, tată.

— Resemnat la moarte? strigă cu groază generalul.

— Tată, zise Hector, al cărui calm aparent dispăruse, ştii că o iubesc pe Diane.

— Ştiu tot, răspunse generalul, absolut tot…

— Trebuie ca Diane să aibă un soţ…

— Oh! desigur!

— Şi copilul nostru să aibă un tată.

— Va avea unul, conte…

— Generale, urmă Hector, conform legii marţiale, merit moartea şi nu m-aş plânge deloc dacă n-aş iubi-o pe biata noastră Diane. S-ar putea însă amâna ora execuţiei mele şi astfel să mi se dea timp pentru a o face pe baroana Rupert,

contesă de Main-Hardye.

— Ah! zise generalul, ai sperat aceasta, fiul meu?

— Da, generale.

— Şi... nimic altceva mai bun?

Hector clătină din cap şi un surâs trist îi flutură pe buze.

— L-am auzit adineauri pe colonel vorbind cu dumneata în parc.

— Ah!...

— Îţi zicea că împrejurările sunt excepţionale, teribile şi că Regele va refuza graţierea mea.

Generalul, care vorbea din ce în ce mai încet, avu un surâs enigmatic şi zise:

— Acesta va fi cel din urmă mijloc pe care îl voi întrebuinţa.

Hector făcu un gest de mirare.

Generalul reluă:

— Eşti prizonier aici, scumpe conte.

— Din nenorocire, aşa este!

— Dacă ai încerca să fugi, fie pe uşă, fie pe fereastră, te vor împuşca.

— Nici nu voi încerca.

— Cu toate acestea, căpitanul Aubin nu a vrut să-ţi primească cuvântul de onoare.

— Mărturisesc că n-am înţeles de ce.

— Ascultă-mă bine, conte.

Zicând aceasta, generalul se aşeză lângă Hector.

— Eşti prizonier de război, colonelul regimentului te-a închis în acest pavilion, a pus santinele la toate ieşirile şi le-a zis; dacă prizonierul va încerca să iasă, trageţi!

— Este adevărat, zise Hector.

— Colonelul, ţinându-te prizonier, este dator să-şi îndeplinească misiunea şi să ia toate măsurile posibile pentru a te împiedica să scapi.

— Este dreptul lui.

— Eu însă, reluă domnul de Morfontaine, care nu mai sunt militar, eu care nu-l servesc nici pe Ludovic-Filip, nici pe Caro! al X-lea, dar sunt în schimb tatăl Dianei, al Dianei pe care o iubeşti şi te iubeşte şi ar muri dacă ţi s-ar întâmpla vreo nenorocire...

— Ah! taci, tată!...

— Trebuie să fac totul pentru a te scăpa.

Hector clătină din nou din cap.

— Este foarte greu... murmură el.

— Dar nu imposibil.

— Ce vrei să zici?

Hector avu o violentă bătaie de inimă şi ochii îi străluciră de bucurie.

— Astăzi nu o vei vedea pe Diane, urmă generalul.

— Se opune oare colonelul?

— Nu, eu mă opun.

— Dumneata?

Şi Hector îl privi pe general.

— Eu, repetă domnul de Morfontaine, pentru că Diane este prea slăbită şi prea emoţionată pentru a putea suporta o astfel de întâlnire!…

— Ah! generale…

— Cel puţin acesta e motivul ce i l-am spus colonelului.

— În ce scop?

— Pentru ochii colonelului, Diane şi cu mine plecăm chiar astăzi.

— Dumnezeule!…

— Ne ducem la Paris să cădem în genunchi înaintea Regelui şi să-i cerem graţierea dumitale.

— Ştii bine că vă va refuza…

— Tăcere! Ascultă..

— Să vedem.

— Ne vom sui în trăsura de poştă tocmai în momentul când husarii vor pune piciorul pe scări şi vom urma acelaşi drum cu regimentul, trei leghe.

— Bine! Şi pe urmă?

— Pe urmă ne întoarcem, şi în loc să-şi urmeze drumul către Paris, trăsura va lua drumul spre Rochefort.

— Nu înţeleg, zise contele.

— Cu toate acestea este destul de simplu, scumpul meu conte, răspunse generalul. Trăsura mea de poştă se va opri la o leghe de aici, în pădure, şi te va aştepta:

— Pe mine! Pe mine! exclamă Hector uimit peste măsură.

— Nu a fost vorba încă de acum două zile să mă urmezi împreună cu Diane, deghizat în lacheu?

— Da, fără îndoială, a fost vorba, dar atunci era altceva…

— Vrei să spui că atunci nu erai prizonier, nu-i aşa?

— Da, domnule general.

— Te rog să-ţi petreci ziua cum vei putea mai bine, zise domnul de Morfontaine cu cea mai mare linişte. Să nu te plictiseşti prea tare şi să aştepţi cu încredere… noaptea…

— Să aştept noaptea?…

— Mâine, în zorii zilei, vom fi departe. N-avea nici o grijă!

Hector îşi înăbuşi un strigăt de bucurie, atât de multă încredere avea în vorbele generalului.

Dar, îndată faţa i se întunecă, sprâncenele i se încruntară.

— Aşadar, husarii mă vor lăsa să evadez! exclamă el. În astfel de condiţii nu pot fugi… Nu vreau să trimit pe alţii în locul meu înaintea Consiliului de război.

— O!… nu te teme… zise generalul. Husarii vor veghea mereu la uşă şi la ferestre, dar dumneata nu vei ieşi nici pe uşă, nici pe fereastră.

— Cum?… Dar pe unde voi ieşi?

— Acesta e secretul meu.

— Dar cu toate acestea…

— Adio, zise generalul… ne vedem la noapte.

Şi domnul de Morfontaine plecă strângând mâna lui Hector, fără să-i încredinţeze însă planul său de evadare.

Peste o oră contele auzi trompeta sunând plecarea.

Husarii se îndreptau spre Poitièrs.

Puţin după aceea, auzi zgomotul unei diligenţe pe nisipul aleilor. Hector ghici că trebuia să fie generalul şi fiica sa.

Mai târziu un servitor din castel îi aduse de mâncare. În urma acestuia intră căpitanul Aubin.

Cei doi prieteni îşi strânseră mâna cu căldură.

— Generalul a plecat la Paris împreună cu Diane… zise căpitanul. Poate că va putea să-ţi obţină graţierea.

— Nu prea îmi vine a crede, răspunse Hector.

— Nici mie, murmură căpitanul surâzând.

Cei doi militari statură de vorbă o oră întreagă, apoi Aubin se retrase.

Hector număra momentele cu o nerăbdare febrilă. Îl ardea şi dorul Dianei şi dorinţa de a şti cum va reuşi generalul să-l scape.

Ziua i se păru nesfârşit de lungă, dar, în cele din urmă, soarele dispăru după arborii parcului şi peste puţin se întunecă.

Hector se apropie de fereastră şi privi cu atenţie afară.

Noaptea era luminoasă şi santinelele vegheau în jurul pavilionului.

„Cum naiba voi ieşi de aici?”… se întrebă căpitanul nedumerit, poate pentru a suta oară în acea zi.

Dar, în clipa în care îşi punea întrebarea aceasta, un

zgomot slab se auzi venind de jos.
Contele se depărtă de fereastră şi rămase în ascultare.
Zgomotul persista.

Capitolul XIV

Încordându-şi auzul, Hector putu să constate că zgomotul venea de la subsol; ca să se încredinţeze şi mai bine, coborî în camera de jos.
Acum zgomotul îi apăru mai distinct, cu toate că era destul de slab pentru a nu fi auzit de cei din afara pavilionului.
Era un zgomot asemănător cu cel al dărâmării unui zid. Hector se trânti la pământ şi-şi lipi urechea de sol. Podeaua era formată din blocuri mari de piatră. Deodată i se păru că unul din aceste blocuri se mişcă. Se ridică repede şi privi cu atenţie.
Blocul de piatră se clătină.
Atunci Hector înţelese că se găsea deasupra unei subterane, prin care avea să-şi recapete libertatea.
Aprinse îndată o lumină şi-şi plimbă privirea de jur împrejur, pentru a găsi un instrument cu care să-l poată ajuta pe misteriosul salvator.
Zări într-un colţ un foarfece de grădinărit, îl apucă şi cu vârful lui apăsă puternic asupra blocului de piatră.
După câteva secunde blocul fu ridicat. Atunci Hector, uimit, văzu apărând capul palid şi slăbit al vicontelui de la Morlière.
— Tăcere!... îi şopti, acesta, avântându-se prin acea spărtură pe care desprinderea blocului de piatră o scoase la iveală.
Hector şi domnul de la Morlière abia se cunoşteau.
Se întâlniseră de patru sau de cinci ori, în mijlocul Parisului, înainte de Revoluţia din iulie.
Hector ştia puţine lucruri despre viaţa domnului de la Morlière şi printre aceste puţine lucruri era şi faptul că vicontele fusese pretendent la mâna Dianei, chiar înainte de căsătoria acesteia cu baronul Rupert.
Cu toate acestea nici prin minte nu i-ar fi trecut că vicontele era încă înamorat de verişoara sa, nici prin minte nu i-ar fi trecut că omul acela era în stare să-l trădeze şi să urzească împotriva lui unul dintre cele mai infernale comploturi.
Domnul de Main-Hardye avea o inimă prea dreaptă, prea

cavalerească, prea nobilă, pentru a se gândi măcar că putea cineva să fie atât de laş.

— Ah! domnule, îi zise el, îţi mulţumesc, îţi mulţumesc din toată inima.

Vicontele răspunse cu simplitate:

— Domnule, Diane te iubeşte şi e destul pentru ca să-ţi poţi explica purtarea mea.

— Eşti un adevărat gentilom, domnule marchiz.

— Şi afară de asta, unchiul meu a acela care a ordonat: eu doar m-am supus. Prin urmare lui trebuie să-i mulţumeşti.

— Şi lui şi dumitale, domnule.

Hector strângea mereu mâna domnului de la Morlière.

— Dar, domnule conte, ora mulţumirilor n-a sunat încă; operaţiunea de salvare e abia la început şi drumul până la coastă este aşa de lung!…

Zicând acestea, vicontele îşi desfăcu mantaua şi îi arătă lui Hector patru pistoale ce îi atârnau la cingătoare.

— Ia şi dumneata două, domnule conte…

Hector se înarmă cu două pistoale.

— Şi acum, urmează-mă!

Vicontele se strecură binişor prin deschizătură.

— Vino după mine, repetă el; aşa… dă-mi mâna şi apleacă-te până la pământ.

Capul vicontelui dispăru şi, peste puţin timp Hector se văzu târât într-o cavernă umedă. Faţa îi fu inundată de aerul greoi, înăbuşitor al subteranelor.

Domnul de la Morlière îl conducea mereu de mână. După ce făcu vreo sută de paşi, se opri şi-i zise:

— Acum poţi să ridici capul. Vino după mine.

În acelaşi timp scăpără câteva scântei dintr-un amnar şi aprinse o lampă oarbă. O fâşie slabă de lumină se aşternu înaintea lor.

Hector putu atunci să vadă că se afla într-un soi de galerie neregulată, strâmtă şi puţin înaltă.

— Unde suntem, domnule viconte? întrebă el.

— Suntem pe drumul care duce la pădurea proprietăţii dumitale, domnule de Main-Hardye.

— Curios lucru… n-am auzit niciodată vorbindu-se despre subterana aceasta.

— Nici eu nu i-am cunoscut existenţa până acum.

— Cum aşa? întrebă Hector puţin cam mirat de răspunsul acesta.

— Unchiul meu nu mi-a destăinuit existenţa ei decât abia azi dimineaţă.

Urmă o tăcere. Hector băgă de seamă că domnul de la Morlière purta în mâna stângă un instrument de zidărie, cu care, fără îndoială, desprinsese blocul de piatră.

— Da, urmă vicontele după un timp, abia azi dimineaţă, când cu toţii eram disperaţi de soarta dumitale, generalul mi-a declarat, cu glasul cel mai convingător, că vei fi salvat.

— Mi-a spus-o şi mie, tot azi dimineaţă, dar n-a vrut să-mi destăinuie planul pe care socotea să-l pună în aplicare..

— Generalul, reluă domnul de la Morlière, nu mi-a spus nici mie mai mult la început. Mi-a ordonat, numai, să încalec şi să-l aştept la biserica de la Bellefontaine. Eu m-am executat întocmai lăsându-i pe verii mei, baronul de Passe-Croix şi cavalerul de Morfontaine, la castel.

— Şi au venit în întâmpinarea dumitale? întrebă Hector.

— La ora patru după amiază am zărit o diligentă apropiindu-se. Era generalul împreună cu doamna Diane şi un servitor.

„— În trăsură! viconte. În trăsură!” mi-a strigat dânsul de la distanţă.

M-am urcat lângă Diane şi generalul a continuat:

„— Acum, cred că-l vom scăpa pe Hector şi primul pas pentru salvare îl vei face chiar dumneata.”

„— Oh! cu cea mai mare bucurie, unchiule, am exclamat eu; dar cum, în ce mod să-l salvăm?”

„— Îţi voi spune îndată.”

Trăsura îşi continuă drumul în direcţia Parisului, dar la un sfert de leghe depărtare de Bellefontaine se înfundă pe un drum văgăunos, în direcţia Vendéei, spre Bellombre.

— Cunosc drumul acesta, zise Hector.

— Când am ajuns la intrarea în pădure, trăsura s-a oprit, continuă domnul de la Morlière. Atunci, unchiul meu a sărit jos şi mi-a şoptit:

„— Vino după mine”.

În acelaşi timp îmi întindea instrumentul pe care-l vezi. Am înaintat cu băgare de seamă până la marginea pădurii. De acolo se vedea foarte bine la Bellombre. Începuse să se înnopteze: ţinutul era pustiu.

„— Vezi casa aceea?” mă întrebă generalul făcându-mi semn cu mâna.

„— Da, unchiule, e pavilionul de gardă. Poate să fie vreun

sfert de leghe distanţă de la castel până acolo.”
„— Da... şi comunică cu pavilionul în care domnul de Main-Hardye e prizonier.”
„— Adevărat?...” exclamai eu surprins.
Unchiul meu s-a îndreptat spre casa de gardă. Eu îl urmam de aproape. Generalul privea mereu, când la dreapta, când la stânga, pentru a se asigura cu nu era urmărit de nimeni. Când am ajuns la pavilionul de gardă, generalul se opri şi bătu încetişor în uşă.
„— Mathurin, omul de gardă, e un servitor devotat, îmi mai zise unchiul meu, ne putem încrede în el fără teamă.”
Mathurin deschise uşa, îl recunoscu pe general şi scoase un strigăt de surpriză. Generalul duse un deget la buze.
„— Tăcere! şopti, eşti singur?”
„— Da, domnule marchiz”.
Intrarăm înăuntru şi Mathurin închise cu grijă uşa în urma noastră.
Atunci unchiul meu se duse drept la uşa pivniţei şi o ridică.
„— Mathurin, zise el, coboară tu întâi, ne vei lumina calea.”
Paznicul, uimit, se supuse şi pornirăm cu toţii pe scările înguste ale pivniţei.
Pivniţa era destul de spaţioasă şi servea lui Mathurin pentru conservarea recoltei.
Generalul se opri într-un colţ, în faţa unei enorme grămezi de cartofi, şi îi zise paznicului:
„— Să dai toţi cartofii aceştia la o parte!”
Mathurin execută ordinul fără întârziere.
Când zidul pivniţei rămase liber, generalul luă târnăcopul din mâna mea şi începu să izbească cu putere în pământul umed. Când obosi, îmi întinse instrumentul şi-mi zise:
„— Eşti mai tânăr şi mai puternic decât mine, continuă!”
După câteva minute de muncă, văzui, spre marea mea uimire, apărând deschiderea subteranei în care ne aflăm.
Pe când pronunţa aceste cuvinte, vicontele de la Morlière se opri.
— Uite, zise el, nu simţi un curent de aer mai rece?...
— Da, răspunse contele.
— Peste puţin timp vom ajunge în pivniţa lui Mathurin.
Într-adevăr, după ce mai făcură câţiva paşi, o lumină se zări în depărtare şi imediat ajunseră în pragul deschiderii pe care o săpase domnul de la Morlière.
Domnul de Morfontaine şi Mathurin aşteptau acolo.

Tatăl Dianei avusese în timpul celor trei sferturi de oră, cât ţinuse călătoria vicontelui de la Morlière de-a lungul subteranei, nişte bătăi de inimă mai violente decât un tânăr amorezat care se duce la întâlnire cu aleasa inimii sale.

Când, în sfârşit, auzi paşi şi contele apăru în faţa lui, îl cuprinse în braţe şi îl strânse cu dragoste.

— Totul a mers bine, unchiule, zise domnul de la Morlière.

În timpul deplasării celor doi oameni prin subterană, Mathurin alergase la trăsură şi Diane îi dăduse un pachet destul de voluminos. După aceea căută un brici şi o farfurioară, un săpun şi toate obiectele acestea fură coborâte în pivniţă.

— Dragul meu copil, îi zise generalul, timpul este foarte preţios, să ne grăbim…

— Oh! desigur, răspunse contele, sunt atât de nerăbdător să o revăd!…

— Mathurin, care se pricepe bine în materie de frizerie, îţi va tăia barba şi mustăţile.

— Fie, zise contele surâzând…

Şi pe când mândra şi nobila mustaţă a domnului de Main-Hardye cădea sub briciul nemilos al lul Mathurin, domnul de Morfontaine desfăcea pachetul şi scotea un costum complet de lacheu.

— Dragul meu conte, zise generalul, va fi o deghizare puţin măgulitoare pentru dumneata, dar în schimb nici dracul nu va mai putea să te recunoască…

Domnul de Main-Hardye se îmbrăcă într-o clipă în livreaua valeţilor domnului de Morfontaine. Metamorfoza era completă.

Contele, gata de plecare, strânse mâna lui Mathurin şi generalul îi şopti la ureche:

— Mâine, în zorii zilei, să-ţi iei puşca în spate şi să pleci la vânătoare. Dacă husarii din castel vor voi să-ţi pună vreo întrebare, să fii absent…

— Am înţeles, domnule marchiz, răspunse Mathurin.

— La drum! ordonă generalul.

Părăsiră cu toţii pivniţa urcând în pavilionul de vânătoare.

Mathurin stinse lumina, deschise uşa şi privi cu atenţie afară, de jur împrejur.

— Puteţi pleca, şopti el, e linişte deplină în tot ţinutul.

Generalul, ca şi cei doi tineri, începuse să alerge şi peste puţin timp ajunseră la trăsură.

Diane, neliniştită, coborâse din trăsură şi trăgea cu..

urechea la cel mai mic zgomot. Cu gâtul întins, cu inima palpitând, clipele i se păreau ore. Când auzi paşii grăbiţi ai tatălui său şi ai celor doi tineri, voi să se arunce în braţele lui Hector, dar emoţia îi fu atât de mare, încât rămase ţintuită pe loc şi se rezemă de un arbore ca să nu cadă.

După o clipă, Hector de Main-Hardye o cuprinse în braţe şi o strânse cu patimă.

— Copiii mei, le zise generalul, să nu pierdem prea multă vreme… La drum!

Hector îşi luă iubita în braţe şi o urcă în trăsură. Alături de ea se aşeză domnul de Morfontaine şi vicontele de la Morlière.

Contele, credincios rolului său de lacheu, se sui pe capră şi strigă vizitiului:

— Mână!

— Spre Rochefort! strigă generalul din fundul trăsurii.

Vizitiul dădu bice cailor şi se îndreptară spre drumul pe care îl părăsiseră pentru moment.

Generalul luase cu el un singur servitor: pe Germain, un vechi soldat în care putea să aibă deplină încredere.

Deci, alături de acest Germain se urcă domnul de Main-Hardye şi acolo stătu tot drumul de la Morfontaine până la Rochefort..

Noaptea era neagră, o ceaţă umedă acoperea pământul.

— Sunt încredinţat, murmură generalul la urechea fiicei sale, că nu vom întâlni nici măcar un singur jandarm. E o vreme infernală.

După o oră de drum ajunseră la primul popas.

— Cai odihniţi! strigă vizitiul cu voce răsunătoare, pocnind puternic din bici.

Hector sări de pe capră şi, pentru a nu atrage deloc atenţia lumii asupra sa, ajută vizitiul la deshămat. După zece minute de activitate febrilă din partea servitorilor hanului, trăsura plecă mai departe.

Când ajunseră aproape de al doilea popas, călătorii auziră galopul unui cal în urma lor.

— Oh! murmură generalul îngrijorat, nu cumva suntem urmăriţi?

Diane se înfioră.

Vicontele trase cu urechea un moment, apoi răspunse:

— Linişteşte-te, unchiule, e un singur cavaler şi e sigur că dacă am fi urmăriţi ar fi o trupă întreagă…

— Aşa e, ai dreptate!

La al doilea popas, falsul lacheu, adică domnul de Main-Hardye, se ocupă din nou de cai şi de trăsură.

Galopul calului din urma lor deveni distinct şi când trăsura era gata să plece din nou, un călăreţ, aplecat pe şa, trecu ca o nălucă fără să întoarcă capul.

Călătorii abia putură să vadă că era învelit într-o manta largă, care îi acoperea faţa.

„Oare încotro călăreşte omul acesta cu atâta graba?” cugetă Diane.

Generalul îi ghici emoţia.

— Nu te teme! îi şopti el, dacă omul acesta ar fi avut ceva cu noi, s-ar fi apropiat şi ne-ar fi oprit pe loc.

— Cine ştie dacă nu cumva se duce să anunţe postul de jandarmi din satul vecin?…

— O fi vreun agricultor care se duce la iarmaroc, răspunse domnul de la Morlière.

— Tocmai asta voiam să spun şi eu, zise generalul, astăzi e iarmaroc la Napoleon-Vendéea.

Diane respiră uşurată.

— Chiar şi după cal se cunoştea că era un fermier, adăugă domnul de la Morlière.

Trăsura plecă.

Călătoria ţinu toată noaptea şi eroii noştri nu mai avură nici un motiv să fie neliniştiţi. În zorii zilei făcuseră treizeci de leghe şi mai aveau numai câteva staţii până la Rochefort.

Dar, în una din aceste staţii domnul de Morfontaine avu o decepţie mare. Stăpânul hanului îi declară că nu mai avea deloc cai pentru schimb.

— Cum aşa? întrebă el.

— N-am decât cinci cai şi sunt toţi pe drum, răspunse hangiul. Pe cel din urmă l-am dat acum o oră unui cavaler.

— Cine era cavalerul acesta?

— Un tânăr care spunea că trebuie să ajungă cât mai repede la Rochefort.

Generalul şi Diane se gândiră numaidecât la cavalerul care-i urmărise.

— Ce înfăţişare avea cavalerul? întrebă din nou Diane.

— Era foarte tânăr şi purta barbă, frumos la înfăţişare.

— Şi… calul cum era?

— Îl puteţi vedea, e în grajd. Bietul dobitoc a alergat mai mult de douăzeci de leghe.

Generalul suspină.

— Nu mai avem decât cinci leghe până la Rochefort, murmură el. Dacă se va întâmpla să cadă caii, îi vom plăti.

Şi, pe când domnul de Morfontaine luă această hotărâre disperată, un brigadier de jandarmi intră în curtea hanului şi apropiindu-se de ei, vorbi:

— Domnii călători vor fi aşa de buni să-mi arate paşapoartele lor?

Diane se înfioră până în măduva oaselor.

Capitolul XV

Tânăra femeie abia putu să-şi stăpânească un strigăt de spaimă. Era palidă ca un mort şi simţea că-şi pierde cumpătul.

— Pentru Dumnezeu, scumpă verişoară!... linişteşte-te... murmură ipocritul viconte.

— Ah!... suntem pierduţi!... şopti cu o voce înceată ca o suflare.

— Fii liniştită, doamnă, te conjur!

Cu mare greutate Diane se stăpâni. Vicontele îi şopti la ureche:

— E un subaltern care face pe zelosul, dar poţi fi sigură că ne va lăsa să ne urmăm drumul.

Încurajată puţin de cuvintele acestea, Diane asculta conversaţia tatălui său cu jandarmul.

Domnul de Morfontaine coborâse din trăsură chiar în momentul când intrase jandarmul în curtea hanului. Generalul avea înfăţişarea perfectă a unui bătrân ofiţer al Imperiului: mustaţa căruntă, părul lung, redingota albastră încheiată până sus şi împodobit cu rozete de ofiţer al Legiunii de onoare.

La vorbele brigadierului, generalul îşi înălţă capul şi făcând un pas spre el, îi zise:

— Hei! brigadier, ştii că te găsesc puţin cam prea îndrăzneţ.

— Vă rog să mă iertaţi, domnule general.

Domnul de Morfontaine tresări.

— Aşadar, mă cunoşti? întrebă el.

— Am servit sub ordinele dumneavoastră, domnule general; eram în brigada a treia de cuirasieri în timpul când o comandaţi dumneavoastră.

— Ah! ai dreptate, răspunse generalul, te recunosc. Nu te numeşti Jean Leblanc?

— Sunt la ordinele dumneavoastră, domnule general.

— Probabil că de aceea, zise domnul de Morfontaine râzând, ţi-ai permis să mă întrebi de paşaport pe mine, vechiul tău colonel?

— Îmi fac datoria, domnule general.

— Ei bine, răspunse generalul râzând mereu, să-ţi arăt şi paşaportul dacă vrei.

Generalul îşi scoase paşaportul şi-l întinse brigadierului.

— Ah! iertaţi-mă, domnule general, răspunse jandarmul, dar nu pe al dumneavoastră îl vreau.

— A!... ai dreptate... înţeleg... Şi generalul se apropie de trăsură.

— Viconte de Morlière, zise el domnul jandarm vrea să-ţi vadă paşaportul.

— Iată-l, unchiule.

Brigadierul luă paşaportul, îl desfăcu încetişor şi îl citi de la un capăt la celălalt.

— La naiba! murmură domnul de Morfontaine care începea să-şi piardă răbdarea. Jandarmeria e puţin cam riguroasă în ţinutul acesta.

Brigadierul nici nu clipi.

— Acum, zise el, veţi fi aşa de bun, domnule generaţi să ordonaţi şi servitorilor dumneavoastră...

— Ce să le ordon? întrebă generalul cu severitate.

— Trebuie să văd şi paşapoartele lor..

— Ah! asta-i!... exclamă domnul de Morfontaine, mi se pare că te întreci cu gluma, domnule brigadier...

— De ce, domnule general?

— Pentru că servitorii mei n-au nevoie de paşaport. Livreaua casei mele este suficientă.

— Cu toate acestea, domnule general...

— Te-aş înţelege, brigadiere, zise generalul cu voce hotărâtă, dacă nu mai cunoaşte, dar aşa, nu mai poţi avea nici o scuză...

— Am ordine stricte, domnule general.

— De la cine?

— De la domnul judecător de pace, răspunse brigadierul.

— Şi ce doreşte domnul judecător de pace?

Generalul pusese întrebarea aceasta cu vocea mai puţin hotărâtă. Începea şi el să fie chinuit, de o presimţire bizară.

Hector se suise foarte liniştit pe capră lângă adevăratul valet şi părea că nici nu vedea ce se petrece în jurul său.

— Domnule general, zise atunci brigadierul, foarte rar mi se întâmplă să cer paşapoartele călătorilor; numai când mi se dau anumite semnalmente… când se făptuieşte vreo crimă în ţinut. În nici un caz n-aş fi îndrăznit să-l opresc din cale pe domnul marchiz de Morfontaine, vechiul meu colonel.

— Atunci?….

— Iată ce s-a întâmplat… urmă brigadierul. Şi-şi coborî glasul, pentru a nu fi auzit de oamenii hanului.

— Azi dimineaţă, pe când mă pregăteam să plec în inspecţie, judecătorul de pace în persoană a venit la jandarmerie… „Domnule brigadier, mi-a spus, în curând va trece o diligentă. Doi bărbaţi şi o femeie vor fi înăuntru, doi servitori pe capră.”

Diane nu mai asculta, era aproape leşinată.

— Şi după asta? întrebă generalul cu violenţă.

— Judecătorul de pace a continuat: „Unul dintre bărbaţi e generalul de Morfontaine, celălalt e nepotul său. Femeia este fiica sa, doamna baroană de Rupert”.

Generalul se sili să surâdă.

— Ah! zise el, aş fi curios să ştiu cine a dat judecătorului de pace toate informaţiile acestea, sunt foarte exacte!

— Se spune că un cavaler care a trecut azi dimineaţă pe aici…

— Şi unde e acum omul acela?

— A plecat mai departe spre Rochefort.

— Ei bine, zise generalul, şi ce vrea domnul judecător de pace de la mine?… Ce-i pasă domniei sale dacă eu călătoresc singur, sau împreună cu nepotul şi fiica mea?…

— Oh! n-are nimic cu dumneavoastră, domnule generaţi nici cu doamna baroană, nici cu domnul viconte. Şi chiar am ordinul de a vă lăsa să treceţi înainte.

— Foarte bine! Mulţumesc!

Şi generalul respiră adânc.

— Dar, continuă brigadierul, am ordin să-l arestez pe cel mai tânăr dintre lacheii dumneavoastră.

Oricât de curajos era, generalul simţi că inima îi bate cu putere.

— Şi… pentru ce? întrebă el.

— Nu ştiu, răspunse brigadierul.

— Ia seama, brigadiere! exclamă domnul de Morfontaine iritat, îndrăzneala ta…

Brigadierul n-avu vreme să răspundă, pentru că, în clipa

aceea, alte trei persoane intrară în curtea hanului.

Erau doi jandarmi şi un om îmbrăcat în haine negre, în care nu era greu să-l recunoşti pe Judecătorul de pace.

— Suntem pierduţi! murmură bătrânul soldat ducându-şi mâna la sabie.

Dar, din fericire, generalul era îmbrăcat civil.

Un moment se gândi să apuce pistoalele şi să-şi facă drum cu forţa. O inspiraţie bună îl opri însă.

„Dacă fac uz de arme, gândi el, domnul de Main-Hardye e pierdut pentru totdeauna.”

Şi, regăsindu-şi un rest de îndrăzneală, se îndreptă spre omul în haine negre să-i zică:

— Sunteţi judecătorul de pace, domnule?

Funcţionarul se înclină.

— Eu, zise tatăl Dianei, sunt generalul marchiz de Morfontaine.

— Ştiam, domnule.

Şi judecătorul de pace se înclină pentru a doua oară…

— Ah! ştiai? repetă generalul cu mânie.

— Da, domnule marchiz.

— Şi nu ţi-e teamă că autorităţile superioare vor blama purtarea dumitale? Un brigadier de jandarmi a oprit în drum un general în rezervă, un mare proprietar, onorat în toată Franţa… Gândeşte-te bine, domnule judecător de pace…

— Nu cred că autorităţile superioare mă vor blama, domnule general.

— Dar, în sfârşit, domnule, spuse domnul de Morfontaine ridicând glasul, sunt din provincia aceasta, cunoscut de toată lumea, călătoresc cu un paşaport în regulă şi niciodată un nobil n-are nevoie de paşaport, pentru lacheii săi.

— Ai dreptate, domnule general.

— Ei bine, atunci!…

— Dar toată lumea ştie că sunt lachei şi lachei…

— Ce vrei să spui? întrebă generalul cu mânie.

Judecătorul de pace arătă cu mina pe cel mai tânăr dintre lachei de pe capră şi zise cu răceală:

— Domnul de acolo este contele de Main-Hardye, ofiţer superior în armata franceză şi dezertor. Am ordine să-l arestez.

Pentru a explica faptul că, la o distanţă de treizeci de leghe de Bellombre, un judecător de pace era aşa de bine informat, e necesar să ne întoarcem puţin îndărăt.

Cu vreo cincisprezece ore înainte, nepoţii generalului ţinuseră un mic consiliu de război.

— Unchiul meu mi-a ordonat să încalec şi să-l aştept la Bellefontaine, zicea vicontele. A mai adăugat că găsise un mijloc de salvare pentru Main-Hardye, dar n-a vrut să-mi spună şi mie.

— Dar, urmă domnul de Morlière, e evident că orice mijloc de salvare ar întrebuinţa, tot la planul său dintâi va reveni…

— Ce plan? întrebă domnul baron de Passe-Croix.

— Să-l îmbrace pe conte în costumul de lacheu.

— Bine!…

— Aşadar, generalul trebuie să se îndrepte spre Paris şi ajuns la oarecare distanţă de Morfontaine să taie drumul de-a curmezişul, îndreptându-se prin Vendéea spre Rochefort. De acolo înainte, e lesne de înţeles, drumul era uşor…

— Şi noi ce avem de făcut?

Vicontele păru că stă pe gânduri.

— Ascultă-mă, zise el, în cele din urmă: iată care e părerea mea. Nici nu trebuie să ne gândim să-l denunţăm pe conte ofiţerului de husari care-l supraveghează. Ar fi un pas cu totul greşit, mai întâi pentru că Aubin este prietenul contelui şi apoi purtarea noastră ar fi lesne de descoperit. Am fi pierduţi pentru totdeauna în ochii generalului.

— Şi în ai fiicei sale, adăugă domnul de Morfontaine.

Vicontele reluă:

— Ar trebui să-l denunţăm postului de jandarmi din apropiere, dar lucrul acesta ne va fi imposibil.

— De ce? întrebă domnul de Passe-Croix.

— Dar e foarte simplu… În afară de Ambroise nu mai avem alt complice şi el e acum la Poitièrs.

— Ai dreptate.

— Jandarmii, judecătorii de pace, comisarii de poliţie, ne cunosc pe toţi trei, cel puţin din vedere, până la o distanţă de trei leghe.

— E foarte adevărat.

— Dar mi-a venit o idee destul de bună.

— S-o auzim…

— La cinci leghe distantă de Rochefort e un târguşor numit B… E reşedinţa judecătorului de pace şi judecătorul actual e un partizan înverşunat al regimului.

— Îl cunoşti?

— Din auzite. A fost revocat de Restauraţie şi de atunci ura

sa pentru regalişti e foarte mare. E ambiţios şi ar face orice ca să fie înaintat; aşa că putem fi siguri că va servi cu toată inima guvernul care l-a reintegrat în funcţie.

— Foarte bine, zise baronul dar în ce mod să-l prevenim?

— Fratele nostru e un călăreţ de excepţie, zise domnul de Morlière, poate face treizeci de leghe fără greutate…

— Perfect…

— Deci cavalerul va pleca astă-seară.

— Dar, dragul meu, observă domnul de Passe-Croix, de aici până la B… sunt treizeci de leghe…

— Ştiu bine asta.

— Şi acelaşi cal nu poate face drumul acesta…

— Ştiu eu unul care-l poate face.

— Da?… întrebă cavalerul de Morfontaine, şi unde e?…

— E calul pe care-l încalecă Germain, cameristul unchiului nostru.

— Tobby?

— Da, Tobby.

— Ştiu şi eu, zise domnul de Passe-Croix, că Tobby e un cal foarte iute, dar cu toate acestea!…

Un surâs flutură pe buzele vicontelui.

— Ştiu de mai înainte ce vrei să-mi spui, domnule baron. Crezi că Tobby ar putea să ne dea de gol.

— Vezi bine!…

— Te înşeli. Unchiul mi-a ordonat să încalec şi să-l aştept la Bellefontaine. Ei bine, voi încăleca pe Tobby.

— Nu te înţeleg deloc, zise cavalerul. Cine se duce la B…. tu sau eu?…

— Amândoi, dragul meu…

— Explică-te!

— E foarte lesne de priceput. Generalul şi fiica sa merg cu trăsura. Mă voi întâlni cu ei la Bellefontaine. Acolo mă voi urca şi eu în trăsură, iar pe Tobby îl voi lăsa la preot. Dar voi amândoi ştiţi foarte bine că adeseori preotului, când vine la Bellefontaine şi drumul e urât, i se dă un cal pentru a se reîntoarce acasă. De obicei, încalecă pe Tobby. Când ajunge în dreptul bisericii îi trece frâul pe după gât, şi calul ia singur drumul înapoi.

— Încep a înţelege, zise domnul de Passe-Croix.

— Aşadar, Tobby mă va conduce până la Bellefontaine. Tu, cavalere, urmă domnul de la Morlière, vei ieşi din castel prin parc şi vei merge în întâmpinarea lui Tobby.

— E o idee perfectă, zise cavalerul, acum spune-mi ce trebuie să fac pe urmă.

Cei trei veri mai vorbiră câteva momente, foarte înceţi aproape în şoaptă. După un sfert de oră, domnul de Morlière ieşea de la general şi, încălecând pe Tobby, se îndreptă spre Bellefontaine.

După plecarea vicontelui şi a generalului, domnul de Passe-Croix propuse cavalerului, în prezenţa căpitanului Aubin, o partidă de vânătoare de raţe sălbatice.

— Accept propunerea, răspunse cavalerul, cu o singură condiţie; să mă laşi să iau o pereche de cizme mari şi o manta. E cam frig.

— Fie, zise baronul.

Căpitanul Aubin dădea foarte puţină atenţie convorbirii celor doi cavaleri.

Peste puţin timp îi văzu pe amândoi plecând cu puştile pe umăr.

Cavalerul şi baronul părăsiră Bellombre şi se îndreptară spre un iaz situat între castel şi sat. Ajunşi acolo se opriră. Curând zgomotul unul galop răsună în depărtare.

— Tobby trebuie să fie, zise cavalerul.

Într-adevăr Tobby era. Inteligentul animal venea singur. Cavalerul îi ieşi în cale şi fluieră puternic. Tobby se opri.

— Tobby, strigă cavalerul.

Calul se apropie încetişor, întinse gâtul şi omul îl apucă de frâu.

Cavalerul avusese grijă să se înarmeze cu o pereche de pinteni. Sări pe cal, întinse mâna baronului şi-i zise:

— Acum te rog să te întorci la castel cât mai târziu posibil. S-ar putea întâmpla să-ţi ceară căpitanul vreo explicaţie…

— Foarte bine, răspunse baronul. Dar tu?

— Oh! n-avea grijă, voi şti eu să-mi explic lipsa.

Şi cavalerul plecă în galop.

Nepotul generalului ştia din experienţă că cel care vrea să facă o călătorie lungă trebuie să meargă cu măsură. De aceea, puţin mai încolo, îşi opri calul şi-l lăsă să meargă în voie.

„Presupunând, cugeta cavalerul, că unchiul, meu ar reuşi printr-un mijloc cunoscut numai de el să-l scape pe domnul de Main-Hardye, e mai mult ca sigur că nu va lucra decât în timpul nopţii. Prin urmare, pentru moment, n-am de ce să mă grăbesc.”

Socoteala cavalerului era cât se poate de îndreptăţită. Şi cum cunoştea foarte bine ţinutul o luă de-a lungul câmpurilor, spre drumul Vendéei.

Se ştie că drumul acesta trecea prin mijlocul pădurii şi că era foarte nisipos.

Ajuns acolo, cavalerul descălecă şi privi cu atenţie de jur împrejur.

Noaptea era întunecoasă, dar tânărul avea ochi buni şi recunoscu fără greutate urmele unei trăsuri.

„Foarte bine! îşi zise el, domnii au trecut.”

Încalecă din nou şi îşi continuă drumul.

Puţin mai încolo nu mai văzu nici o urmă. Se reîntoarse câţiva paşi îndărăt şi privind cu atenţie putu să observe că trăsura intrase în pădure.

Atunci domnul de Morfontaine se înfundă într-un mărăciniş, îşi legă calul de un copac şi trântindu-se la pământ rămase în aşteptare!

Trecu astfel mai mult de o oră. Era tocmai timpul când generalul şi nepotul său, domnul de la Morlière, îl eliberau pe Hector.

Deodată cavalerul auzi un pocnet de bici şi, din fundul mărăcinişului în care se ascunsese, putu să vadă trăsura generalului ieşind la drum şi pornind în goana mare.

Glasul generalului, purtat de vânt, ajunse până la el.

— Iată-ne scăpaţi, spunea bătrânul cu veselie.

„Aşadar, cugetă cavalerul, lucrurile au mers de minune. Scumpa noastră Diane l-a salvat pe adoratul ei Hector… Cred că a sosit momentul să intrăm şi noi în acţiune.”

Un surâs răutăcios îi flutură pe buze. Încălecă din nou pe Tobby şi porni în urma trăsurii.

Capitolul XVI

Cavalerul de Morfontaine avea toată încrederea în Tobby.

Era un cal rezistent, iute, cu toată aparenţa sa greoaie, care pe măsură ce mergea se antrena în loc să obosească.

La început, cavalerul de Morfontaine se lăsă să rămână în urmă.

„Să cruţăm puterile lui Tobby, îşi spunea el, pot lua o oră înaintea lor oricând voi vrea”.

Şi într-adevăr, abia după ce-l de-al doilea popas, cavalerul

trecu înaintea trăsurii.

Noaptea era aşa de neagră şi mantaua cavalerului aşa de mare, încât era imposibil cuiva să-l recunoască.

Numai domnul de Morlière recunoscu calul, generalul însă nici pe departe nu bănuia că putea să fie un cal din grajdurile sale.

Din momentul acela cavalerul iuţi din ce în ce mai mult cursa şi Tobby câştigă cinci leghe în patru ore.

La cel de pe urmă popas înainte de B… sărmanul animal era aşa de obosit încât cavalerul crezu un moment că nu va putea ajunge la ţintă.

Un moment se gândi să-l lase pe Tobby şi să ia un cal odihnit. Era prea departe de Bellombre pentru a se mai teme că va fi recunoscut. Dar, cugetând mai bine, îşi schimbă părerea.

„S-ar putea întâmpla, îşi zise el, ca generalul să intre în grajd şi atunci desigur că-şi va recunoaşte calul. Va prinde bănuiala şi-şi va schimba direcţia.”

Cu atât mai rău pentru Tobby!… După câteva momente de odihnă, cavalerul încalecă şi-şi continuă drumul.

În sfârşit… bravul animal ajunse la B… Cavalerul descălecă în grabă şi ceru un cal odihnit.

Era ora patru dimineaţa şi hangiul abia se sculase.

Dar aspectul bietului cal îl făcu să deschidă ochii.

— Oho, cavalere! Dar de departe veniţi!

— De departe!… Vi-l las în grijă şi să-l găsesc bine la reîntoarcere. Daţi-mi acum unul odihnit.

— Încotro merge domnul?

— La Rochefort.

— Domnul e grăbit?

— Am de rezolvat o succesiune.

Hangiul se înclină şi adăugă:

— Domnul soseşte tocmai la timp. Nu mai am decât un singur cal în grajd.

— E bun?…

— O, domnule!…

— Bine… Mă voi reîntoarce diseară, răspunse cavalerul. Aveţi grijă de cal! încotro e casa judecătorului de pace? îl întrebă pe hangiu, pe când încălecă.

— E cea de pe urmă din târguşor. Mergeţi tot înainte pe drumul mare.

Cavalerul dădu pinteni calului şi după cinci minute se opri în

faţa casei indicate.

Domnul de Morfontaine descălecă, îşi legă calul de grajd şi sună.

Era devreme încă şi toată lumea dormea, dar cavalerul sunase cu violenţă şi peste puţin timp un servitor veni să-i deschidă.

— Judecătorul de pace! zise domnul de Morfontaine.

— Doarme, domnule, răspunse servitorul.

— Trezeşte-l!

Servitorul păru că stă la îndoială, dar domnul Morfontaine avea o figură atât de autoritară, încât bietul om nu îndrăzni să se opună.

— Dacă domnul e aşa de bun să-mi spună numele său…

— Sunt de la prefectură, răspunse cavalerul, care ştia că minciuna aceasta îi va deschide toate uşile.

Servitorul se înclină şi zise:

— Domnul poate să mă urmeze.

Voi chiar să ducă calul la grajd, dar domnul de Morfontaine îl opri cu un gest.

— Nu e nevoie, zise el: voi pleca îndată mai departe.

Amândoi intrară în casă. Judecătorul de pace, după cum spusese domnul de Morlière, era tânăr încă şi celibatar. Dormea la parter, într-o cameră mică, lângă salonul de intrare.

În salonul acesta fu introdus domnul de Morfontaine şi asta numai mulţumită titlului său fals de trimis al prefecturii.

Deşteptat din somn pe neaşteptate, judecătorul de pace sări în sus, îşi frecă ochii şi privi cu mare curiozitate la omul acela care îndrăznea să-l deranjeze la o oră aşa de matinală.

— Cine eşti, domnule, şi ce vrei? întrebă magistratul iritat.

— Domnule, răspunse cavalerul, trebuie să rămânem singuri. Am să-ţi comunic un lucru de cea mai mare importanţă.

Judecătorul deschise ochii mari şi făcu semn servitorului să iasă.

Cavalerul urmă:

— Nu e nevoie, domnule, să ştii cine sunt. Poţi presupune, dacă vrei, că aparţin înaltei poliţii a regatului, dar te rog, ascultă bine.

Judecătorul, din ce în ce mai mirat, îl învălui pe vizitatorul său într-o privire scrutătoare.

— Suntem în Vendéea, domnule, reluă cavalerul, în timpul

în care ultimele focuri de puşcă ale revoluţiei mai răsună încă.

— Ah! domnule! răspunse magistratul îngrijorat, vă rog să credeţi că între mine şi miile de revoltaţi nu e absolut nimic comun.

— Tocmai pentru că se speră lucrul acesta, am fost îndreptat la dumneata.

Judecătorul tresări de bucurie.

— Domnule, urmă cavalerul, eşti singurul funcţionar din ţinutul acesta în care noul regim are încredere.

Judecătorul se înclină.

— M-am silit totdeauna să merit încrederea guvernului, zise el.

— De aceea ţi s-a şi încredinţat o atât de mare şi importantă misiune.

— Sunt gata! exclamă judecătorul.

— Unul dintre şefii cei mai populari, cei mai iubiţi, ai răscoalei, e pus de multă vreme în urmărire. Dacă îl vei aresta, avansarea dumitale e asigurată; dacă vei sta la îndoială, îţi poţi considera cariera încheiată.

— Dar, domnul meu, zise magistratul, fii mai explicit, dacă se poate…

— Şeful acesta, continuă cavalerul, se numeşte contele de Main-Hardye.

— Oh! oh! exclamă magistratul cu o bucurie sălbatică, numai de-aş pune mâna pe el!… Puteţi fi sigur, că-mi voi face mai mult decât datoria!…

— Dar?… întrebă cavalerul puţin mirat de această explozie neaşteptată.

— Mi-aş satisface în acelaşi timp şi ura mea personală…

— Ai avut să te plângi vreodată de purtarea colonelului?

— Tatăl său e cel care a cerut revocarea mea, acum trei ani. Dar, adăugă judecătorul, mi se pare că lucrul pe care îl cereţi de la mine e cam greu. Contele e iubit de toată lumea şi apoi în momentul de faţă, poate că nici nu mai este în Franţa.

— Te înşeli, domnul meu.

— Cum aţi spus?

— Peste o oră, şi mai curând poate, contele de Main-Hardye va trece prin B… Scoală-te, domnule!

— E posibil oare? strigă magistratul sărind din pat şi îmbrăcându-se în grabă.

— O trăsură de poştă se va opri să-şi schimbe caii. În ea vor fi generalul marchiz de Morfontaine, fiica sa — doamna

baroană de Rupert şi nepotul său — vicontele de la Morlière. Pe capră vei vedea doi lachei — cel mai bătrân se numeşte Germain, cel mai tânăr e însuşi domnul conte de Main-Hardye.

Pe când cavalerul îi dădea amănuntele acestea magistratul se îmbrăcase.

— Acum, domnule, zise cavalerul, dai ordin în consecinţă trupei de jandarmi.

— Veniţi cu mine, domnule, zise magistratul.

Amândoi ieşiră în cea mai mare grabă. Cavalerul îşi dezlegă calul şi încalecă.

— Domnule, zise el magistratului după ce călări câţiva paşi alături de el, adu-ţi aminte că sunt oameni pe care nu i-ai văzut niciodată, pe care nu trebuie să-i recunoşti. Gândeşte-te bine!...

Magistratul se înclină adânc şi cavalerul îşi biciui calul şi dispăru în direcţia Rochefortului.

. . . .

Acestea erau evenimentele pregătitoare ale cursei în care căzuse domnul de Main-Hardye.

Generalul, auzindu-l pe magistrat pronunţând cu atâta claritate numele contelui, rămase ca trăsnit.

Dar starea aceasta de zăpăceală fu mai scurtă decât licărirea unui fulger. Deodată ochii bătrânului colonel de cavalerie, deprins cu luptele şi cu atacurile, se aprinseră de o flacără vie. Generalul părea că are din nou douăzeci de ani.

În loc să răspundă judecătorului de pace, îşi scoase pistoalele şi strigă colonelului şi domnului de Morlière:

— Pistoalele dumneavoastră, domnilor! Foc!... înainte vizitiu!

Şi se repezi pe capră alături de conte. Dar acesta îi opri avântul şi-i zise:

— În zadar, domnule general. Mai bine priveşte! Şi cu mâna îi arătă o brigadă întreagă de jandarmi, care le închidea calea, puţin mai încolo.

— Opreşte! strigă el, căci caii porniseră şi trăsura era aproape să iasă din curtea hanului.

Sărind la pământ, domnul de Main-Hardye se apropie de judecătorul de pace şi-i zise:

— Domnule, sunt prizonierul dumitale.

În fundul trăsurii, Diane, fără putere, fără glas, plângea cu lacrimi fierbinţi.

Scânteia de energie care se aprinsese în ochii generalului se stinsese. Stătea pe loc, neputincios.

Domnul de Morlière ştiuse să-şi compună o figură cât se poate de consternată. Nu mai ştia cu ce vorbe, cu ce gesturi, cu ce încurajări s-o mângâie pe Diane.

În momentele acelea, un singur om era liniştit, aproape surâzător.

Omul acela era contele. Judecătorul de pace se apropiase de marchiz, care coborâse de pe capră şi strângea cu tristeţe mâna domnului de Main-Hardye, numindu-l fiul său.

— Domnule marchiz, zise el, n-am nici un ordin în privinţa dumneavoastră. Sunteţi liberi să vă continuaţi drumul împreună cu doamna baroană şi cu domnul viconte. Numai domnul conte de Main-Hardye...

Generalul îi tăie vorba.

— Mi se pare că te-aş cunoaşte pe dumneata, domnul meu, zise el cu dispreţ.

— Poate că da, răspunse judecătorul închinându-se.

— Eşti un magistrat care a fost revocat din funcţie acum trei ani, nu-i aşa?

Judecătorul îşi muşcă buzele.

— Domnul se răzbună, zise Hector cu nepăsare, căci tatăl meu este acela care a stăruit pentru revocarea sa.

Judecătorul se făcu palid de mânie.

— Domnilor, zise el, ultragiaţi un magistrat în exerciţiul funcţiunii.

Apoi, întorcându-se spre brigadier:

— Jean Lebanc, îi zise el, îl vei conduce pe domnul de Main-Hardye la închisoarea jandarmeriei, unde va aştepta sosirea escortei de la Rochefort. Să ştii că evadarea prizonierului te va conduce în faţa Consiliului de război, şi că nu vei avea nici o scuză.

Brigadierul era cu ochii plini de lacrimi.

— Fă-ţi datoria prietene, îi zise Hector.

Apoi înaintă spre Diane, care abia putuse să coboare din trăsură.

— Adio! îi şopti el, adio!...

O luă în braţe şi o strânse cu dragoste.

Atunci generalul nu se mai putu stăpâni şi exclamă:

— Oh! nu te voi părăsi dragul meu conte, fiul meu iubit. Mă voi duce la Paris şi Regele te va graţia.

Şi, adresându-se judecătorului de pace:

— Încotro vrei să-ţi îndrepţi prizonierul domnule? întrebă el.

— Aştept ordine, răspunse magistratul cu răceală.

. . . .

E lesne de ghicit ce s-a petrecut. Generalul, nepotul şi fiica sa coborâră la han. Însuşi contele, după ce-şi dăduse cuvântul de onoare că nu va fugi, fu autorizat să aştepte, sub supravegherea a doi jandarmi, sosirea ordinelor superioare.

Judecătorul de pace expediase îndată un curier la prefectura vecină. După cinci ore, curierul se reîntorcea urmat de un detaşament de cavalerie, care avea ordin să-l conducă pe prizonier la Rochefort.

Domnul de Morfontaine şi Diane vorbiră să-l urmeze.

— Nu, îi zise generalul, nu te voi părăsi scumpul meu copil, până ce nu voi fi vorbit mai întâi cu comandantul şi nu voi fi obţinut de la el o amânare a execuţiei. Dacă mi se lasă timpul necesar să ajung la Paris, îţi spun, pe onoarea mea, că vei fi salvat!… Regele are o datorie faţă de mine.

Generalul îşi recăpătase tot curajul şi vorbea cu atâta siguranţă încât Diane însăşi fu convinsă.

Contele nu mai avea însă nici o licărire de speranţă. Dar, ca să nu-i descurajeze pe cei din jurul său, se prefăcea şi el că speră.

Diane era lângă el, şi-i era destul atât.

Contele de Main-Hardye ajunse la Rochefort spre seară şi fu condus imediat la închisoare. Domnul de Morfontaine alergă să vorbească cu generalul comandant.

Din fericire ofiţerul acesta era prieten bun cu domnul Morfontaine, serviseră împreună în acelaşi regiment.

— Dragul meu prieten, îi spuse comandantul, în privinţa dezertorilor trecuţi la regalişti am de la ministru ordine stricte. Trebuie să-l judec şi să-l împuşc fără nici o zi de întârziere. Contele de Main-Hardye intră în rândul acestor dezertori şi prin urmare Consiliul de război va fi întrunit chiar mâine.

Generalul se înfioră.

— Dar, există un lucru pe care îl pot face, care stă în puterea mea.

— Ah! vorbeşte prietene, vorbeşte!

— După pronunţarea sentinţei pot întârzia executarea cu zece zile.

— Atunci, murmură bătrânul strângând mâna prietenului său, domnul de Main-Hardye e salvat…

Alergă la hotel unde îl aştepta Diane cu nerăbdare.

— Diane, îi zise el, drumul până la Paris ţine trei zile dus şi trei zile întors. Avem unsprezece zile înaintea noastră. E mai mult decât ne trebuie. Vom pleca chiar astă seară.

— Oh! nu tată, răspunse Diane, vreau să rămân aici, nu vreau să-l părăsesc. Mi se va da voie să-l văd şi Regele îţi va acorda graţierea dumitale singur, sunt convinsă.

— Unchiule, zise la rândul său vicontele de la Morlière, Diane are dreptate. Te voi întovărăşi eu.

— Scrie verilor tăi îndată şi să plecăm, zise generalul.

Şi într-adevăr, domnul de Morfontaine, plecă în aceeaşi seară, împreună cu vicontele de la Morlière, care scrisese verilor săi două scrisori, dintre care pe cea adresată domnului de Passe-Croix o citi şi generalului.

În scrisoarea aceasta vicontele, deplângea soarta domnului de Main-Hardye, şi-şi arăta cea mai deplină credinţă în bunătatea Regelui.

Cealaltă, adresată cavalerului de Morfontaine, era foarte laconică:

„Am ajuns dimineaţă la Rochefort, spunea vicontele. Îţi voi trimite post restant instrucţiuni amănunţite.

Contele va fi condamnat mâine şi voi lucra astfel ca sentinţa să fie executată fără întârziere.

Al dumitale,

Viconte de Morlière”

. . . .

A doua zi, Consiliul de război îl declară pe domnul conte de Main-Hardye vinovat de dezertare şi trădare, şi-l condamnă la moarte.

Capitolul XVII

Există o persoană în povestirea noastră pe care am pierdut-o cu totul din vedere şi despre care nimeni nu mai auzise vorbindu-se în castelul de la Bellombre.

E vorba despre Grain-de-Sel. Cititorii îşi amintesc că primise o lovitură în moalele capului, lovitură atât de puternică, atât de bine aplicată, încât bietul copil căzuse la pământ fără să mai dea vreun semn de viaţă. Dar Grain-de-Sel nu era mort.

După ce stătuse leşinat mai multe ore îşi revenise.

Prima senzaţie pe care o simţi fu aceea a unei violente dureri.

Îşi pipăi capul cu mâna: părul îi era năclăit de sânge.

Primele raze ale zilei licăreau la orizont şi pătrundeau timide printre crengile arborilor.

Grain-de-Sel se târî până la un râu care curgea în apropiere şi-şi spălă cât putu de bine rana.

Rana nu prezenta mare gravitate, ceea ce îl făcu să capete curaj.

Grain-de-Sel începu să se întrebe prin ce împrejurare se găsea acolo şi cum se făcea de era rănit.

Leşinul ţinuse toată noaptea şi era normal să nu-şi aducă bine aminte de faptele petrecute mai înainte.

Dar, încetul cu încetul, toate evenimentele din ajun începură să se lege în mintea lui Grain-de-Sel.

Plecase de la Bellombre pe înnoptate. După ce făcuse un lung ocol venise să-şi lege calul la marginea pădurii, apoi se îndreptase spre „grota vulpilor”. După aceea simţise o puternică zguduitură; fusese lovit pe neaşteptate.

Din clipa aceea, Grain-de-Sel, nu-şi mai aducea aminte nimic.

Deodată îşi aminti de scrisoarea pe care o ducea domnului conte din partea doamnei Diane. Abia atunci copilandrul băgă de seamă că haina îi era desfăcută. Îşi pipăi buzunarul şi privi în jurul său sperând că va găsi undeva scrisoarea prin iarbă.

Dar scrisoarea nu era nicăieri.

Grain-de-Sel era foarte inteligent. Dispariţia scrisorii îl făcu să ghicească o mare parte din adevăr.

Fusese lovit pentru a i se fura scrisoarea şi era clar ca lumina zilei că furtul acesta nu putea să aibă alt scop decât descoperirea locului de retragere a contelui.

La gândul acesta copilul se înfioră, apoi adunându-şi toate forţele, toată energia, îşi înnodă basmaua în jurul capului şi începu să alerge spre „grota vulpilor’’.

Eră cuprins de o presimţire tristă. Vocea îi tremura, când, aplecându-se ca de obicei la gura cavernei, scoase şuieratul convenit.

Un şuierat ascuţit îi răspunse din interior.

Inima bietului copil bătea să-i spargă pieptul.

Repetă şuieratul.

Omul din interior îi răspunse din nou. Dar, de data aceasta,

Grain-de-Sel se înfiora până în măduva oaselor, căci, mulţumită fineţii auzului, recunoscuse că cel care îi răspundea nu era Hector de Main-Hardye.

— Trebuie să fie Mathurin, îşi zise el.

Şi fără să mai stea la îndoială Grain-de-Sel se lăsă să alunece înăuntru, repetând din când în când şuieratul.

Înainta cu băgare de seamă prin întuneric.

La fiecare strigăt, Mathurin îi răspundea.

Ne aducem aminte că pe la mijlocul ei, subterana îşi schimba direcţia.

Ajuns în acest punct, Grain-de-Sel văzu strălucind o lumină roşiatică în depărtare…

Cei trei tovarăşi ai contelui, de când erau în subterană, aprindeau focul în fiecare seară.

— Tu eşti Grain-de-Sel? întrebă Mathurin sculându-se şi venind în întâmpinarea tânărului.

— Eu sunt, răspunse acesta. Unde este domnul Hector?

La întrebarea aceasta cei trei vendéeni săriră în sus ca arşi şi scoaseră un strigăt de uimire.

— Cum!… Ce întrebare e asta?…

— La naiba!… răspunse Grain-de-Sel palid ca un mort, cum să nu vă întreb?… Nu sunteţi dumneavoastră aceia care îl păziţi?…

— Tu trebuie s-o ştii mai bine decât noi, micuţule strigă Mathurin!

— Eu!…

— Da, tu, pentru că ai venit aseară şi l-ai luat cu tine.

— Nu e adevărat!

Şi copilul se apropie de lumină.

Atunci cei trei vendéeni putură să vadă basmaua care-i acoperea capul însângerat.

— Eşti rănit? întrebă Mathurin.

— Nu e nimic!… nu vă ocupaţi de mine… Unde e domnul conte!

— Unde să fie?… E la Bellombre… Uiţi că ai venit aseară şi l-ai luat?

— Dar vă jur că eu nici nu l-am văzut măcar!…

— Contele a plecat. Am crezut cu toţii că tu erai cel care-l chemai.

— Trădare! exclamă Grain-de-Sel.

Şi copilul povesti tot ce i se întâmplase, adăugând că avusese la el o scrisoare a doamnei Diane prin care anunţa pe

Hector că albaştrii nu părăsiseră încă ţinutul, dar că, fără îndoială, vor pleca a doua zi dimineaţă.

Acum, Grain-de-Sel, şi împreună cu el şi vendéenii, erau convinşi că domnul Main-Hardye căzuse într-o cursă.

Timp de câteva minute cei patru oameni rămaseră consternaţi, incapabili să pronunţe un singur cuvânt. Copilul fu cel dintâi care ieşi din starea aceasta de toropeală.

— Să lăsăm disperarea la o parte, zise el, trebuie cu orice preţ să-l salvăm pe domnul conte.

Mathurin îşi înălţă capul.

— Dacă l-au prins „albaştrii”, zise el, e pierdut pentru totdeauna!…

— Dar trebuie cel puţin să ştiu ce i s-a întâmplat, răspunse Grain-de-Sel. Rămâneţi aici… Aşteptaţi-mă…

— Unde te duci?

— La Bellombre.

Şi copilul începu să alerge spre ieşire, lăsându-i pe oamenii contelui uimiţi de dispariţia inexplicabilă a stăpânului lor.

— Să aşteptăm, murmură Mathurin, am mare încredere în copilandrul acesta.

. . . .

Grain-de-Sel ieşi din grotă şi se îndreptă spre Bellombre.

În mai puţin de un sfert de oră ajunse la luminişul unde îşi legase calul.

Animalul nu mai era acolo, dar urmele copitelor sale erau foarte bine imprimate în pământ, pentru că plouase mult zilele acelea.

Lângă urmele copitelor, Grain-de-Sel recunoscu şi urma unui picior omenesc. Copilandrul examină urma aceasta cu cea mai mare atenţie şi putu să se convingă că nu era lăsată de piciorul contelui.

Hector, chiar când era încălţat cu cizmele sale de vânătoare, lăsa o urmă îngustă, alungită.

Urma aceasta era din contră, foarte lată. Fără să vrea, Grain-de-Sel se gândi la Ambroise, cameristul doamnei baroane de Rupert.

Paşii omului îi precedau uneori pe cei al calului, alteori rămâneau în urmă. Prin urmare omul nu dusese calul de căpăstru.

Şi atunci, desigur, că o a doua persoană îl încălecase, persoană care, după toate probabilităţile, nu putea să fie

decât contele de Main-Hardye.

Era aproape amiază când tânărul ajunse la marginea pădurii. Grain-de-Sel mergea aplecat ascunzându-se printre ierburi ca să nu-l poată zări nimeni de la castel.

La o distanţă de vreo cincizeci de paşi, Grain-de-Sel observă un lucru cu totul bizar. Pământul era scurmat şi se puteau vedea două urme, în loc de una.

Acum, Grain-de-Sel putu recunoaşte urma contelui, care se îndrepta spre castel. Cealaltă nu se mai vedea.

— Bine! cugetă ştrengarul, Ambroise a încălecat în locul contelui.

După urmele lăsate, se putea vedea, că un timp calul se oprise pe loc, după care plecase în galop de-a lungul câmpiei, îndepărtându-se de castel.

Nu departe era un drum care ducea la şoseaua naţională Rochefort-Paris.

„Oare încotro s-a îndreptat?” se întrebă Grain-de-Sel şi merse pe urmele cavalerului până la drum. Aici îl pierdu pentru că pământul era pietros.

Atunci se reîntoarse şi începu să meargă pe urmele contelui.

Ajuns în dreptul cursei, Grain-de-Sel se opri făcând ochii mari.

Cursa pentru lup era încă acolo şi câteva bucăţi de haină spânzurau în dinţii săi ascuţiţi.

Grain-de-Sel recunoscu îndată pantalonul de postav al contelui.

— Oh! infamii!... murmură copilul cu lacrimi în ochi. Dar Grain-de-Sel îl cunoştea bine pe Hector. Ştia că era înzestrat cu o forţă titanică şi, un moment, o speranţă îi licări în ochi.

„Poate că domnul Hector a reuşit să scape fără zgomot, poate că a fugit...”

Copilul nu putu să păstreze mult timp speranţa aceasta. Un zgomot de paşi se auzi şi Grain-de-Sel văzu venind spre dânsul un om, pe care-l recunoscu îndată.

Era căpitanul Aubin. Grain-de-Sel stătea culcat la pământ dar căpitanul venea drept spre el. Fără îndoială că-l zărise.

Căpitanul îşi duse un deget la buze ca să-i recomande tăcere, apoi veni şi se aşeză lângă el.

— Nu te mişca, îi zise el şi vorbeşte încet...

Grain-de-Sel era prea şiret pentru ca să pronunţe el cel dintâi numele lui Hector.

— Eşti trist, domnule căpitan? întrebă.

— Ah! Crezi?

— După figura dumneavoastră….

— Sunt trist pentru că doamna Diane plânge.

— Doamna Diane plânge! exclamă copilul.

— Da, pentru că domnul de Main-Hardye a fost făcut prizonier.

Grain-de-Sel nu scoase nici o exclamaţie de durere sau de surpriză.

— Ştiam, răspunse el încetişor, arătând căpitanului cursa.

— Şi eu sunt cel însărcinat cu paza lui.

— Dumneata, domnule căpitan?

Căpitanul Aubin arătă spre pavilionul de la marginea parcului.

— Dumnezeule! murmură Grain-de-Sel, doamna Diane va muri de durere.

Căpitanul aruncă asupra copilului o privire pătrunzătoare.

— Ştii să păstrezi un secret copilul meu, nu-i aşa?

— Mai curând m-aş lăsa omorât decât să mi se smulgă secretul.

— Ascultă-mă, urmă căpitanul, citesc în privirea ta că vorbele mele îţi vor aduce o consolare….

— Oh! îl vei scăpa, nu-i aşa?… exclamă Grain-de-Sel.

— Eu? nu. Dar…

— Cine?….

— Generalul şi doamna Diane.

— Cum?

— Nu ştiu.

— Aşadar… crezi?

— Cred că va fi salvat, răspunse căpitanul cu convingere.

După aceea strânse mâna copilului şi-i zise încetişor:

— Acum să vorbim despre altceva… Generalul a plecat.

— A plecat!…. încotro?…

— Spre Paris. A plecat împreună cu nepotul său, vicontele de Morlière.

Grain-de-Sel îşi încruntă sprintenele.

— Nu ştiu pentru ce, zise el, dar am o presimţire.

Se opri o clipă stând la îndoială. Căpitanul tresări.

— Vorbeşte, îi zise el.

— Ah! iartă-mă, domnule căpitan, răspunse copilul dar nu voi vorbi decât după ce veţi fi povestit împrejurările în care a fost prins contele.

— Ai dreptate!

Şi, pe şoptite, îi povesti lui Grain-de-Sel ce se întâmplase.

Copilul ascultă cu cea mai mare atenţie.

— Domnule Aubin, zise el în sfârşit, Ambroise e un mizerabil care va muri de mâna mea. Acum nu mă mai îndoiesc că el este cel care m-a lovit şi l-a trădat pe domnul conte. Cu toate acestea…

Grain-de-Sel mai stătea încă la îndoială.

— Vorbeşte! insistă căpitanul.

— Vedeţi dumneavoastră, domnule căpitan, ceea ce am a vă spune e aşa de grav…

— Pe onoarea mea de soldat! murmură căpitanul, secretul va fi sfânt pentru mine.

— Ei bine! zise copilul, Ambroise n-a fost decât un simplu instrument.

— Crezi asta?

— Cineva l-a plătit… l-a condus din umbră…

— Dar cine?

— Nepoţii generalului, murmură Grain-de-Sel.

— Ia seama, mititelule, răspunse căpitanul. Gândul acesta… mi-a venit şi mie… şi l-am respins.

— Toţi trei sunt îndrăgostiţi de doamna Diane..

— Toţi trei?

— Da.

— Cu toate acestea unul din ei a plecat… Vicontele…

— De el mă tem cel mai mult, răspunse Grain-de-Sel.

— Oh! linişteşte-te, răspunse căpitanul Aubin, dacă Regele va voi să-l graţieze…

— Domnii aceştia vor găsi până la urmă un mijloc să-l piardă.

Căpitanul fu adânc impresionat de vorbele copilului. Cu toate acestea îi zise:

— Ar fi prudent din partea ta să nu te mai arăţi la castel.

— De ce?

— Dacă, după cum credem noi, nepoţii generalului sunt complicii lui Ambroise, aerul de la castel nu e tocmai bun pentru tine… Mai ales în lipsa generalului…

Grain-de-Sel surâse cu tristeţe.

— E mai bine, adăugă căpitanul, să te creadă mort…

— Poate că ai dreptate, răspunse copilul. Dar… vei fi aşa de bun să-i spui două vorbe mamei mele, nu-i aşa? Va fi mută ca mormântul..

— Fii liniştit.

— Mă duc să mă întâlnesc cu tovarăşii domnului conte. Adio, domnule căpitan.

Şi Grain-de-Sel începu să se târască prin ierburi cu cea mai mare prudenţă. Peste puţin timp dispăru.

Capitolul XVIII

După plecarea marchizului de Morfontaine şi a nepotului său, doamna baroană de Rupert scrisese nenorocitului conte Hector de Main-Hardye următoarea scrisoare:

„Scumpul şi adoratul meu soţ!

Nu-ţi pierde speranţa! Tata a plecat. Va călători zi şi noapte; se va întâlni cu Regele. Vei fi graţiat.

Generalul care comandă garnizoana, cu toate că e amicul tatălui meu, cu toate că regretă că te are în paza sa, e inflexibil în ceea ce priveşte regulamentul.

M-am rugat, am plâns, în zadar. Nu mi-a fost îngăduit să te văd.

Doamnă, mi-a răspuns generalul, contele de Main-Hardye e un om hotărât. E capabil să facă eforturi nebuneşti pentru a evada. Amorul care îl aveţi pentru dânsul, doamnă, este pentru mine, o dovadă sigură că îl veţi ajuta în planurile sale…

Am protestat; dar nimeni n-a vrut să mă creadă.

Cu toate acestea, mi s-a îngăduit să-ţi scriu în fiecare zi.

Aştept pe vărul meu baronul de Passe-Croix. Tatăl meu i-a scris şi probabil că va sosi chiar astăzi. Dumnezeule… Ce departe e Parisul…. Din fericire, mai avem încă opt zile înaintea noastră. Curaj, dragul meu Hector!…

De la fereastra mea, văd zidurile negre între care eşti închis, soţul meu adorat. Ochii mei sunt mereu fixaţi asupra acestui edificiu şi caută să-i pătrundă întunericul.

Ce faci tu, dragul meu?… Mai ai curaj?… Mai ai speranţă?

Oh! ştiu bine că dacă nu m-ai iubi, surâsul ar flutura mereu pe buzele tale, ştiu bine că nu te temi de moarte, că eşti nobil şi brav.

Dar te gândeşti la sărmana ta Diane, nu-i aşa?… Şi atunci curajul te părăseşte, căci ştii bine că nu pot trăi fără tine.

Linişteşte-te iubitule. Regele este mai bun decât ne închipuim noi şi pe de altă parte are multă stimă pentru tatăl

meu. Vei fi graţiat.”

Scrisoarea Dianei nu se oprea aici. Dar, mai departe, nu cuprindea decât o lungă înşiruire de cuvinte drăgăstoase, aruncate într-o dezordine fermecătoare.

Scrisoarea fu dată contelui de Main-Hardye, fără să fie deschisă.

A doua zi, Diane primi de la Hector rândurile următoare:

„Ah! Diane! draga mea, speranţele tale nu sunt oare prea mari?... Credinţa ta în bunătatea omului acela nu e cumva exagerată?...

Ştiu că tatăl tău are multă trecere, dar vântul fatalităţii a suflat asupra noastră şi împotriva ei omul nu poate face nimic.

Cu toate acestea, nu sunt încă cu totul descurajat, îngerul meu iubit.

N-aş vrea ca disperarea să-ţi cuprindă prea mult sufletul. Speră... Dumnezeu este bun. El ne ocroteşte, din ceruri, dragostea. Să sperăm!...

În închisoare mi se dă toată atenţia cuvenită rangului meu. Generalul însuşi a venit să mă vadă. Mi-a spus verde în faţă, că nu împărtăşeşte deloc iluziile noastre.

Ştiu foarte bine, mi-a spus el, că Regele e foarte iritat de lunga şi nebuna dumitale rezistenţă. Oamenii care-l înconjoară şi-l sfătuiesc sunt încă şi mai iritaţi decât dânsul.

Să nu-ţi închipui, draga mea Diane, că stau într-o celulă.

Mi s-a dat o cameră luminoasă, bine mobilată. Am cărţi, hârtie, jurnale. Toată lumea îmi e apropiată şi cu toate acestea, sunt prizonier, sunt condamnat la moarte...

Ascultă, iubita mea, îţi voi face o destăinuire. Când am fost introdus în închisoare nu prea mi s-a făcut percheziţie în regulă... Am la mine un mic pumnal, a cărui lamă e foarte ascuţită...

Nu te înfiora, nu voi întrebuinţa arma aceasta decât dacă graţierea îmi va fi refuzată şi în ultimul moment...

Vezi tu, iubita mea, nu vreau să las duşmanilor satisfacţia de a mă ucide ca pe un dezertor, ca pe un trădător de patrie.

Ştiu că şi tu eşti tare, oare nu curge în vinele tale sângele nobilimii vendéene?...

Ei bine! soţul tău îţi face o rugăminte în genunchi: dacă tatăl tău se întoarce disperat, dacă Regele refuză, dacă va trebui să mor, îmi vei scrie, nu este aşa?... Îmi vei scrie la

timp, pentru ca să mai am vreme să-mi împlânt pumnalul în piept.

Vreau să-mi făgăduieşti lucru acesta, Diane!

Al tău pentru totdeauna,

Hector de Main-Hardye.”

Capitolul XIX

Pe când Diane de Rupert şi Hector de Main-Hardye corespondau astfel, domnul marchiz de Morfontaine şi nepotul său, domnul de Morlière se grăbeau pe drumul Parisului.

Generalul semăna aurul pe toate cărările, întrebuinţând toate mijloacele pentru a ajunge cât mai curând la Paris.

Spre seara primei zile de drum ajunseră în oraşul B…, unde se împleteşte drumul de la Rochefort cu cel de la Poitièrs, în unul singur care duce la Tours.

În partea aceasta ţinutul e foarte accidentat, muntos, sălbatic şi acoperit de păduri întinse.

Primul popas dincolo de B… era un han mizerabil, care părea mai curând o colibă decât locuinţă pentru călători.

— Unchiule, zise domnul de la Morlière, e ora şapte şi jumătate şi dumneata n-ai mâncat de azi dimineaţă. Trebuie neapărat să ne oprim ca să cinăm.

— Fie, zise generalul, voi avea astfel forţa să călătoresc mai departe.

Vicontele coborî cel dintâi, dădu braţul bătrânului şi intrară în sala hanului. Vizitiul care trebuia să conducă trăsura de acolo înainte, stătea şi el la o masă, cu un pahar de vin dinainte.

Avea o barbă lungă, roşie şi purta pălăria trasă pe ochi.

Pe când generalul se aşeza în grabă la o masă lângă foc şi se pregătea să mănânce, vicontele se apropie de vizitiu.

— Tu eşti, Ambroise? îl întrebă el.

— Da, domnule.

Vicontele şi servitorul schimbară o privire plină de înţeles şi cel dintâi se duse îndată să se aşeze la masă în faţa generalului.

Cina fu scurtă.

— Haide, viconte, să plecăm, exclamă generalul şi, aruncând o monedă de aur pe masă, ieşi fără să mai aştepte restul.

Vizitiul cu barbă roşie era la locul său, pe capră, şi învârtea biciul prin aer.

— Mână! strigă generalul.

Trăsura porni în goană.

Dar după vreo zece minute de mers caii îşi încetiniră goana şi începură să meargă la pas.

Generalul scoase capul din trăsură şi strigă:

-— Hai! vizitiule, ai adormit?

— Nu, domnule.

— Atunci mână!...

— Domnule, răspunse Ambroise, care ştia să-şi prefacă vocea tot aşa de bine ca şi faţa, drumul e foarte greu şi nu e cu putinţă să iuţim mersul.

— Unde suntem?... întrebă domnul de Morfontaine.

— Noaptea e întunecoasă şi nu văd deloc drumul.

— La naiba!... murmură generalul, ştrengarul acesta are dreptate... Nu e posibil să iuţim mersul.

— Şi va ţine mult astfel?... întrebă domnul de la Morlière.

— O oră aproape, răspunse vizitiul.

— Atunci voi căuta să mă folosesc de împrejurare.

— Cum?

— Voi coborî puţin ca să-mi dezmorţesc picioarele şi voi fuma o ţigară.

Şi, fără să lase generalului timp să răspundă, vicontele sări jos.

Caii urcau încetişor. Vizitiul mergea şi el alături de trăsură, îndemnând caii cu vocea şi cu biciul.

— Vizitiu, întrebă domnul de la Morlière scoţând o ţigară din buzunar, ai foc?

— Da, domnule... cel puţin am un amnar şi cremene!

— Bine. Dă-mi să-mi aprind ţigara.

Vizitiul se opri, în timp ce trăsura îşi continua drumul înainte. Cei doi oameni rămaseră în urmă.

— Ei bine? întrebă vicontele cu voce înceată.

— Totul merge de minune, domnule.

— Prăbuşirea?

— Preparată cât se poate de bine!

— Şi focul de puşcă?

— M-a costat cam mult, răspunse Ambroise, dar va fi tras la timpul potrivit.

— Eşti sigur de omul pe care l-ai ales?

— E un om certat cu justiţia şi îşi cunoaşte bine meseria.

Pentru şase ludovici ar fi în stare să dea foc întregului univers. Eu i-am dat cinci ludovici pentru un simplu foc de puşcă, cred că l-am plătit destul de bine.

— Şi eşti sigur că nu te va trăda?

— E complicele meu, prin urmare e în interesul lui să-şi ţină gura.

— Dar de cai eşti sigur că o vor lua la goană?

— Oh! foarte sigur… sunt aleşi anume…

— Atunci, toate merg de minune…

— Povârnişul e puternic îndesat şi putem fi siguri de reuşita loviturii.

— Trăsura domnului general va face un salt frumos, adaugă vicontele.

Ambroise începu să râdă.

— Şi cred că asta nu va conveni deloc domnului de Main-Hardye. Presupun că, după moartea generalului, domnul viconte nu se va duce în locul lui să se întâlnească cu regele.

— Ba, dimpotrivă, zise vicontele, mă voi duce.

— Cum? întrebă falsul vizitiu, mirat.

— Îmi voi continua drumul spre Paris, mă voi întâlni cu Regele şi-l voi ruga să acorde graţierea domnului conte de Main-Hardye.

— Mi se pare că domnul viconte nu mai ştie ce vorbeşte!

— Dar, adăugă domnul de la Morlière surâzând, o voi cere în aşa fel încât să fiu sigur că nu-mi va fi acordată,

— Şi dacă din întâmplare îţi va fi acordată?

— Voi avea grijă să ajungă la Rochefort, la o oră după execuţie.

— Bravo!…. e un plan minunat.

Vicontele îşi aprinsese ţigara şi mergea foarte liniştit în urma trăsurii.

Vizitiul păşea puţin mai înainte, pocnind mereu din bici.

Luna începea să se ridice la orizont şi întunericul se risipea puţin câte puţin.

Trântit în fundul trăsurii, tatăl Dianei privea arborii pădurii, care, mărgineau drumul de ambele părţi. Dar gândul său rătăcea aiurea. Generalul se vedea la Paris, în faţa Regelui, şi se auzea vorbind.

Pentru întâia oară în viaţa sa, domnul de Morfontaine, care nu fusese niciodată orator, îşi prepară un discurs.

Deodată trăsura se opri şi generalul, trezit din visurile sale. tresări şi scoase capul pentru a vedea ce s-a întâmplat.

Ajunseseră în punctul cel mai înalt al pantei şi caii, deprinşi cu drumul, se opriseră în loc, aşteptându-l pe vizitiu.

Generalul avea în stânga un grup de stejari, printre crengile cărora razele lunii abia pătrundeau, iar în dreapta nişte tufişuri mici, dese.

În faţă drumul se înclina pe neaşteptate şi generalul ghici că avea să coboare o vale abruptă.

Vizitiul şi domnul de la Morlière rămăseseră puţin în urmă, dar generalul le auzea bine vocile.

— Haideţi! strigă el scoţându-şi pe jumătate capul prin fereastra trăsurii, grăbiţi-vă!... Vizitiu!... Domnule viconte!....

Dar, deodată, din stânga drumului răsună un foc de puşcă.

Caii îşi ciuliră urechile şi tresăriră puternic. O a doua împuşcătură răsună şi, în acelaşi timp, un câine ieşi în drum lătrând puternic.

Din tufiş o voce îl strigă, asmuţindu-l:

— Pe el!

Caii, înspăimântaţi, porniră înainte şi trăsura lunecă pe panta înclinată a drumului.

Generalul se sculase în picioare strigând:

— Aleargă vizitiu!... Opreşte caii!...

Vizitiul şi vicontele începură să alerge: dar trăsura cobora mai repede decât ei. Generalul, care la început fusese uşor neliniştit, simţi o adevărată spaimă când văzu că cei doi oameni rămăseseră aşa de mult în urmă.

Se întâmplă întocmai cum prevăzuse Ambroise: oiştea ieşi de la locul ei şi caii, loviţi peste picioare, se înspăimântară peste măsură.

Generalul înţelese îndată pericolul. Ei văzu că drumul făcea o cotitură bruscă la o mică distanţă mai înainte şi că dincolo de această cotitură se deschidea un abis adânc.

Atunci încercă să deschidă uşa şi să sară din trăsură, cu toate că o asemenea săritură era foarte primejdioasă.

Dar, vicontele, coborând din trăsură, avusese grijă să o blocheze pe dinafară, aşa că domnul de Morfontaine se văzu în neputinţă de a-şi pune în aplicare planul.

Trăsura şi caii alergau cu o viteză înspăimântătoare. Acum erau la o distanţă de numai o sută de metri de prăpastie.

— Sunt pierdut! murmură generalul, gândindu-se la Hector şi la Diane.

Deodată, un călăreţ apăru în calea trăsurii. Omul ghicise primejdia şi pe când generalul îşi oferea sufletul lui

Dumnezeu, un fulger ţâşni, o detunătură răsună şi calul din dreapta, lovit în frunte, căzu la pământ.

Trăsura se opri brusc.

Omul care îl scăpase pe generalul de Morfontaine într-un mod atât de miraculos, nu era altul de Grain-de-Sel.

Cum ajunsese ştrengarul tocmai în locul acela?

Capitolul XX

L-am lăsat pe Grain-de-Sel în momentul în care-l părăsise pe căpitanul Aubin, pentru a se întâlni cu tovarăşii contelui de Main-Hardye, în grota vulpilor.

Consternarea celor patru Vendéeni era neînchipuit de mare.

Dar Grain-de-Sel le zise:

— Căpitanul m-a încredinţat că domnul marchiz a plecat la Paris împreună cu nepotul său, pentru ca să ceară graţierea domnului Hector. E posibil, dar eu cred că domnul marchiz mai are şi alte gânduri.

Grain-de-Sel îşi petrecu toată noaptea în grotă, iar în zorii zilei era în picioare şi porni din nou spre Bellombre.

„Să vedem ce s-a mai petrecut pe acolo”, îşi zise el.

Pe la ora şapte ştrengarul ajunsese în locul unde fusese întinsă lui Hector cursa de lup.

Rămase foarte mirat când văzu pe pământ urmele unei trăsuri.

Inima începu să-i bată cu violenţă. Judecând după urmele lăsate, trăsura nu venise de la castel, ci din interiorul pădurii.

— E trăsura de poştă a domnului marchiz, exclamă Grain-de-Sel.

Şi se luă încetişor pe urmele ei. Peste puţin ajunse la un drum care tăia pădurea de-a curmezişul, venind de la satul Bellefontaine.

Grain-de-Sel cunoştea bine drumul acesta.

„Foarte bine, îşi zise copilandrul, mi se pare că ghicesc. Domnul marchiz s-a prefăcut că se îndreaptă spre Paris şi în realitate a venit pe aici şi… cine ştie?…”

Grain-de-Sel cugetă că la urma urmei nu era deloc imposibil ca marchizul să-l fi scăpat pe domnul Hector.

Se reîntoarse pe urmele trăsurii şi putu să observe locul unde aceasta staţionase.

După aceea, privind mai cu atenţie, Grain-de-Sel deosebi şi

urme de paşi.
Urmele se îndreptau spre pavilionul de vânătoare.
Ştrengarul, care avea ochi foarte buni, putu să constate că oamenii care se îndreptaseră spre pavilion erau în număr de doi. Deodată tresări adânc.
Zărise alte urme de paşi, care se încrucişau cu cele dintâi.
Erau urmele a trei oameni şi, cum toate se îndreptau, spre trăsura de poştă, Grain-de-Sel trase concluzia că plecaseră doi oameni spre pavilion şi că se întorseseră îndărăt trei.
Tânărul se duse şi bătu la uşa lui Mathurin. Mathurin dormea sau se prefăcea că doarme.
— Deschide o dată!... strigă Grain-de-Sel nerăbdător. În sfârşit, Mathurin se hotărî să sară din pat şi să deschidă.
— Ce doreşti? întrebă el.
— Am venit să te văd.
— Numai atâta?
— Şi să-ţi dau o însărcinare.
Grain-de-Sel pătrunse înăuntru, Mathurin încuie uşa în urma lui.
Uşa pivniţei era dată în lături.
— Ce-i asta?... întrebă Grain-de-Sel, prefăcându-se uimit.
Mathurin se tulbură sub privirea pătrunzătoare a copilului.
— Mathurin, zise Grain-de-Sel, ştii bine că eu sunt fratele de lapte al doamnei Diane!
— Da, sigur că ştiu.
— Şi că m-aş lăsa bucuros ucis pentru ea?
— Ştiu.
— Că nici marchizul, nici doamna Diane n-au secrete faţă de mine?
— Ştiu şi asta, murmură Mathurin.
— Dacă-i aşa, întrebă Grain-de-Sel, tu de ce păstrezi secrete faţă de mine?
— Eu?
— Fără îndoială s-a petrecut ceva aici astă-noapte?...
— E adevărat.
— Vei fi aşa de bun să-mi povesteşti totul?... Pentru că, poate că e vorba de viaţa domnului Hector.
— Domnul conte e liber, zise Mathurin.
— Liber!...
— Da, liber. A fugit!
— Cine îl întovărăşeşte?
— Doamna Diane şi generalul.

— Şi… altcineva nu mai era?

— Ba mai era şi nepotul generalului.

— Care?…

— Vicontele de la Morlière.

Grain-de-Sel încruntă sprâncenele, dar rămase tăcut.

Atunci gardianul îi povesti, cuvânt cu cuvânt, cum decursese salvarea contelui.

Dar, lucru ciudat, Grain-de-Sel în loc să se bucure se întrista.

„Dacă vicontele face parte din expediţie, îşi zise el, e sigur că domnul conte n-a fost salvat decât pentru a fi trădat mai târziu.”

Copilul împărtăşi această reflecţie şi gardianului.

— Te vei duce la castel, îi zise el cu oarecare bruscheţe…

— Pentru ce?

— Vei lua un cal şi vei pune şaua pe el.

— Şi dacă voi fi întrebat pentru cine e calul?

— Vei spune că e pentru tine şi că te duci la Poitièrs din ordinul stăpânului.

— Fie!… Şi ce voi face cu calul?…

— Vei încăleca şi vei veni să mă întâlneşti în pădure. Să-l iei pe Tobby!

— Calul cel mic şi frumos?

— Întocmai. E cel mai bun din tot grajdul.

Mathurin nu prea ştia ce voia să facă băieţandrul cu calul, dar toţi servitorii din castel erau deprinşi să asculte ordinele lui Grain-de-Sel, pentru că îl ştiau favoritul generalului.

Mathurin porni deci spre castel.

Grain-de-Sel se reîntoarse în pădure şi se opri în locul unde staţionase trăsura de poştă.

„Numai de s-ar întoarce Mathurin mai repede, aş putea să plec înainte ca husarii să fi observat evadarea domnului Hector!”

Mathurin nu-şi pierdu timpul, peste puţin se reîntoarse cu un cal negru.

— Cum?… întrebă Grain-de-Sel, nu l-ai luat pe Tobby?

— Tobby nu era în grajd.

— Dar unde este?

— Jean mi-a spus că a plecat cavalerul, vărul generalului, cu el, încă de ieri seară.

— Şi nu s-a reîntors azi dimineaţă?

— Nu…

„Hm! Îşi zise Grain-de-Sel, mi se pare că s-au înţeles cu toţii pentru a-l pierde pe domnul Hector…. Tobby e un cal care poate să facă treizeci de leghe într-o singură noapte.”

Tânărul, din ce în ce mai îngrijorat, sări pe cal.

— Adio, Mathurin, zise el.

— Dar încotro te duci?

— Voi încerca să ajung din urmă trăsura de poştă a domnului marchiz.

— O!… a plecat cu mult înainte.

— Da, dar pintenii mei sunt bine ascuţiţi.

Şi Grain-de-Sel plecă în galop.

Trăsura, pe ale cărei urme mergea Grain-de-Sel, descrisese un semicerc.

Ajuns la drumul mare, urmele dispărură cu totul.

Dar Grain-de-Sel îşi zise:

„Desigur că domnul marchiz s-a îndreptat direct spre Rochefort şi mi-aş da jumătate din viaţă dacă aş şti că în momentul acesta domnul Hector e salvat.”

Susţinut de speranţa aceasta, Grain-de-Sel galopă toată ziua spre Rochefort şi ajunse la punctul de întâlnire al acestui drum cu drumul ce mergea spre Tours. Dar, în punctul acesta o întâmplare neprevăzută îl făcu să-şi schimbe ţinta.

Drumul de la Poitièrs la Rochefort şi cel de la Rochefort la Tours se încrucişau în mijlocul unui mic boschet de spini.

Terenul era foarte nisipos şi urmele trăsurii şi ale cailor reapărură.

Dar, lucru bizar, în punctul acesta Grain-de-Sel putu să constate că trăsura se îndreptase în acelaşi timp şi spre Tours şi spre Rochefort, lucru care era imposibil şi nu se putea explica, altfel decât prin existenţa a două trăsuri. Una care venea de la Rochefort şi se îndrepta spre Tours, cealaltă mergând de la Poitièrs spre Rochefort.

Grain-de-Sel nu rămase mult timp pe gânduri.

După ce urmase drumul Rochefortului până în punctul unde urmele roţilor dispăreau, se încredinţă că generalul şi tovarăşii săi se îndreptaseră spre Tours.

Grain-de-Sel, fără să ezite, se reîntoarse.

„La urma urmei, îşi zise copilandrul, generalul e şiret şi se poate întâmpla să fi părăsit drumul Rochefortului ca măsură de precauţie. La Tours, unde totul e liniştit, domnul Hector ar putea fi foarte bine ascuns.

Şi, Grain-de-Sel galopă pe drumul spre Tours, până în

seară.

Din timp în timp regăsea în nisipul drumului urmele trăsurii.

Un ţăran pe care-l întâlni în cale îi spuse că o trăsură cu trei cai trecuse pe acolo, cu trei ore mai înainte.

Puţin mai încolo se întâlni cu o femeie bătrână care îi spuse acelaşi lucru.

Cum calul său era sfârşit de oboseală, se opri la o staţie de trăsuri şi luă un cal odihnit.

Acolo îi descusu pe servitori.

— Trăsura de poştă despre care ne vorbeşti, i se răspunse, a trecut pe aici acum o oră.

— Şi câte persoane erau în ea?

— Trei.

— Ce fel de oameni erau?

— Era o damă tânără, un domn în vârstă, un alt domn mai tânăr şi... doi servitori.

Copilandrul galopă fără întrerupere până la apusul soarelui, când ajunse din nou la o staţie de trăsuri.

De data aceasta inima începu să-i bată cu putere, căci, intrând în curtea hanului, văzu o trăsură care sosise de curând, la care nişte servitori se pregăteau să înhame cai odihniţi.

— A cui e trăsura aceasta? întrebă el.

— A unor călători care cinează, în sala hanului.

Grain-de-Sel intră în sală şi văzu un bătrân, o femeie tânără şi un alt bărbat ca de vreo treizeci de ani, care cinau în linişte.

Dar nu erau nici generalul, nici Diane, nici Hector.

— A dumneavoastră e trăsura din curte, domnilor?... întrebă Grain-de-Sel.

— Oh! yes, i se răspunse, căci călătorii erau nişte englezi.

— Şi veniţi de la Rochefort?

— Oh! yes.

Copilandrul scăpă o înjurătură şi ieşi din han ca un nebun, încălecă şi porni îndărăt în galop.

Acum era clar: marchizul se îndreptase spre Rochefort. O oră după aceea, Grain-de-Sel întâlnea, în valea pe are am descris-o, trăsura domnului de Morfontaine şi a nepotului său şi-l salvă pe cel dintâi de la moarte, trântind la pământ cu un foc de puşcă pe unul din cai. Grain-de-Sel nu bănuise nici un singur moment că omul pe care îl scăpase de la moarte putea să fie tocmai cel după care alerga. Generalul scoase capul prin fereastra trăsurii:

— Grain-de-Sel!

— Domnule marchiz!

— Ah! zise generalul, mi-ai salvat viaţa, şi nu numai mie, dar şi Dianei şi lui Hector.

— Doamna Diane!... Domnul Hector!... unde sunt dânşii?... întrebă Grain-de-Sel.

— Hector este prizonier, răspunse generalul. Hector este condamnat la moarte.

— Condamnat la moarte! exclamă copilul cu o voce plângătoare.

— Diane a rămas la Rochefort şi eu mă duc la Paris pentru a obţine de la rege graţierea sărmanului conte.

— Singur?

— Nu, împreună cu nepotul meu, vicontele.

Şi pe când generalul îi povestea toate evenimentele petrecute în intervalul celor douăzeci şi patru de ore, copilul, din ce în ce mai trist şi mai îngrijorat, deducea adevărul în întregime.

„Trădătorii!”... cugetă el, amintindu-şi că domnul cavaler de Morfontaine plecase cu Tobby noaptea trecută şi nu mai reapăruse la Bellombre.

O clipă Grain-de-Sel fu tentat să strige în gura mare că domnul de Morlière şi verii săi îl trădaseră pe conte.

Dar ce dovadă ar fi putut aduce în sprijinul afirmaţiei sale?

Generalul îşi iubea nepoţii şi nu l-ar fi crezut. În timpul acesta, domnul de la Morlière şi vizitiul sosiră, suflând din greu.

— Blestem! murmură Ambroise, acest Grain-de-Sel ne iese mereu în cale.

— Ah! unchiule, scumpul meu unchi, exclamă domnul de la Morlière ascunzându-şi în cele mai calde expresii dezamăgirea de a-l vedea pe bătrân teafăr.

— Grain-de-Sel mi-a scăpat viaţa, zise generalul.

— Şi Grain-de-Sel te roagă în genunchi, domnule marchiz, să-l iei şi pe el cu dumneata, adăugă copilul.

Vicontele tresări şi-şi fixă privirea asupra lui Grain-de-Sel. Privirea tânărului şi cea a domnului de la Morlière se încrucişară ca două lame. Vicontele tresări şi-şi zise:

„Grain-de-Sel m-a ghicit”. Copilul dădu la o parte calul cel mort şi îl înhamă pe al său la trăsură.

După aceea, Grain-de-Sel se întoarse spre Ambroise.

— Haide, dragul meu! îi zise el, un vizitiu care s-a purtat

aşa de rău ca tine, trebuie retrogradat. Urcă-te îndărăt.

Şi fără să mai aştepte răspunsul, Grain-de-Sel sări pe capră şi pocni din bici. Ambroise se supuse.

„Fără îndoială! îşi zise Grain-de-Sel, conducând trăsura cu o iuţeală şi-o dibăcie uimitoare, fără îndoială, de la Morlière nu se aştepta să călătorească spre Paris împreună cu mine.”

Capitolul XXI

VICONTELE DE LA MORLIÈRE CĂTRE VĂRUL SĂU, CAVALERUL DE MORFONTAINE

„Dragul meu,

Trebuie neapărat să întrebuinţăm ultimele mijloace.

Crezusem la început că totul va merge de minune şi că bravul nostru unchi nu va ajunge niciodată la Paris. Întâmplarea, sub chipul lui Grain-de-Sel, mi-a răsturnat planurile. Suntem la Paris de ieri şi Regele ne va primi astăzi.

E aproape sigur, se şopteşte în jurul nostru, că Majestatea Sa va acorda graţierea.

Vezi bine, deci. că trebuie să ne hotărâm.”

Capitolul XXII

HECTOR CĂTRE DIANE

„Îngerul meu iubit,

Astăzi s-au împlinit nouă zile de la condamnarea mea. Dacă graţierea nu soseşte astă-seară, voi fi împuşcat mâine, în zorii zilei.

Curaj, Diane, curaj!... Sufletul meu şi viaţa mea... curaj!... Tu eşti soţia mea înaintea lui Dumnezeu!...

Ascultă-mă, i-am iertat deja pe duşmanii mei. Sunt gata să mor. Dar nu vreau să fiu împuşcat. Eu nu sunt dezertor, nu mi-am trădat patria.

Aştept o ultimă scrisoare de la tine, o scrisoare în care îmi vei spune pentru cea din urmă dată adio, în care mă vei înştiinţa dacă tatăl tău s-a reîntors, dacă graţierea mi-a fost refuzată.”

. . . .

Scrisoarea aceasta în care se mai puteau citi cele mai dulci cuvinte de dragoste, ajunse în mâna baroanei de Rupert pe la ora nouă dimineaţa.

Baroana era în prada unei nelinişti teribile. Ambii săi veri erau lângă ea.

Domnul de Morfontaine şi domnul de Passe-Croix îşi jucaseră de minune rolul. Niciodată nu se văzuseră veri mai afectuoşi, mai plini de dragoste.

De douăzeci de ori pe zi domnul de Morfontaine încăleca şi făcea o mică plimbare călare, pe drumul Parisului, spre a vedea dacă nu cumva se zărea trăsura unchiului său.

Dimineaţa şi seara, domnul de Passe-Croix se ducea la închisoare.

Comandantul nu mai era acum aşa de sever ca la început.

E adevărat că nici acum nu-i permitea Dianei să se apropie de Hector, dar, în schimb, dăduse această autorizaţie domnului de Passe-Croix.

Baronul îşi dăduse cuvântul de onoare că nu va încerca să ajute evadarea domnului de Main-Hardye.

Deci, domnului de Passe-Croix îi încredinţa Diane răspunsul său.

Diane îi scria iubitului ei.

„Nici eu, dragul meu soţ, nu vreau să te laşi împuşcat. Voi fi tare şi te voi lăsa să mori vitejeşte, dacă Regele nu va voi să-ţi acorde graţierea.

Dar... parcă simt că graţierea mult dorită vine spre noi.

Verii mei sunt lângă mine şi ei speră de asemenea că tatăl meu va sosi astăzi.

Hector, dragul meu, vei avea destul timp pentru moarte, un singur moment e îndestulător... Mai aşteaptă şi noaptea asta... speră... ai încredere în Dumnezeu!... Dumnezeu e bun şi mare şi nu poate să ne despartă astfel!...”

. . . .

Domnul baron de Passe-Croix se însărcina, deci, cu ducerea acestei scrisori şi se îndrepta spre închisoare.

Hector stătea în pat, cu mâinile încrucişate, foarte palid, dar liniştit.

Văzându-l pe domnul de Passe-Croix, se sculă cu vioiciune.

— Ei bine! zise el, şi Diane?...

— Diane nu ştie nimic, răspunse baronul cu tristeţe. Apoi luă mâna lui Hector şi o strânse cu putere. Domnul de Passe-Croix avea o figură foarte încurcată.

Luă scrisoarea Dianei şi i-o întinse lui Hector. Acesta i-o smulse din mână şi o citi.

— Ei bine! zise el apoi, ce vrei să-mi spui?…

— Vreau să-ţi spun că Diane nu ştie nimic şi că aşteaptă încă graţierea dumitale, Hector, zise el. Regele a refuzat.

Baronul îşi plecă privirea.

— Şi vă e teamă să-i spuneţi Dianei vestea aceasta?

— Ne e teamă că ar ucide-o.

O clipă, două lacrimi mari străluciră în ochii lui Hector.

— Sărmana mea Diane… murmură el.

Apoi luă mâna baronului.

— Ştii bine, prietene, că mie nu mi-e teamă de moarte.

Baronul scoase din buzunar o a doua scrisoare.

— Spune-mi totul, fără teamă.

Aceasta venea de la Paris şi era scrisă de mâna domnului de la Morlière.

Vicontele scria baronului:

„Dragul meu.

Sărmanul nostru unchi e nebun de durere şi mă tem pentru viaţa sa. În zadar s-a târât la picioarele Regelui.

Regele a fost inflexibil.

L-am readus la hotel în prada unor friguri arzătoare.

Medicul pe care l-am chemat m-a oprit să-l las să plece într-o asemenea stare spre Rochefort.

Eu de asemenea am crezut că-mi voi pierde capul.

Dacă Hector va fi împuşcat, Diane va muri.

Trebuie s-o scăpăm pe Diane măcar. Trebuie să găsim un mijloc oarecare pentru a o face să plece din Rochefort.

Iată ce m-am gândit:

Îţi voi scrie o altă scrisoare mâine.

În ea îţi voi spune că Regele a refuzat graţierea, dar că a acordat o amânare de încă o lună pentru execuţie.

În timpul acesta Regele se va mai gândi.

Va mai vedea…

Atunci îţi va fi uşor s-o convingi pe Diane că dacă ar veni la Paris, Regele n-ar putea să reziste lacrimilor sale. Şi Diane va pleca împreună cu tine şi nu va auzi şuieratul gloanţelor care îl vor ucide pe Hector.”

Domnul de Main-Hardye citi scrisoarea aceasta şi zise cu simplitate:

— Ai dreptate. Trebuie ca Diane să părăsească Rochefortul. Când va sosi cealaltă scrisoare a vicontelui?

— O aştept pentru astăzi la amiază. E ora poştei.

— Ei bine! Adio!... Dacă e aşa, poţi pleca cu Diane... Trebuie să pleci!

Domnul de Main-Hardye scrise Dianei o scrisoare lungă în care îi făgăduia că va aştepta graţierea cu mult curaj şi cu încredere.

Baronul îl îmbrăţişă şi îi zise cu dragoste:

— Adio, prietene! Îţi jur că voi veghea asupra Dianei întreaga mea viaţă.

— Veghează, de asemenea, şi asupra copilului meu, căci în curând Diane va fi mamă, adăugă nenorocitul conte de Main-Hardye, strângând pentru cea din urmă oară mâna domnului de Passe-Croix. Acum poţi să pleci, domnule baron, mai zise el. Nu vreau să mă înduioşez peste măsură. Vreau să mor surâzând.

Capitolul XXIII

În aceeaşi seară un cavaler intra în Rochefort, în mijlocul unui nor de praf.

Era Grain-de-Sel.

Grain-de-Sel, care aducea Dianei graţierea contelui de Main-Hardye, Grain-de-Sel care preceda sosirea generalului şi a nepotului său, cu două ore.

Regele îl iertase pe domnul de Main-Hardye şi-l autoriza să rămână în Vendéea, în castelul său.

Diane, nebună de bucurie, alergă, întovărăşită de cei doi veri ai săi, la generalul comandant al garnizoanei.

Generalul o luă de mână şi-i zise:

— Dumneata însăţi, doamnă, vei duce domnului de Main-Hardye vestea aceasta.

Şi generalul o conduse pe Diane la închisoare. Toate porţile se deschiseră în calea lor, chiar şi uşa celulei în care Hector zăcea de opt zile.

Contele stătea culcat pe pat, nemişcat, cu faţa îndreptată spre tavan.

Părea că doarme.

— Hector! Hector! iubitul meu! exclamă Diane, repezindu-se spre el.

Dar, deodată, scăpă un strigăt, apoi se dădu îndărăt, se apropie din nou, ridică ochii spre cer şi izbucni într-un hohot disperat.

Diane de Rupert înnebunise subit văzând că domnul conte de Main-Hardye era mort.

Contele crezuse în scrisoarea infamului viconte de la Morlière şi îşi împlântase pumnalul în inimă.

Moartea fusese instantanee.

Capitolul XXIV

Trei ani după moartea contelui de Main-Hardye, într-o frumoasă zi de iarnă, o caleaşcă înainta pe Champs-Élysées, cotind în jurul Arcului de Triumf şi prin calea Neuilly, intra în parcul Bois de Boulogne.

În fundul trăsurii stătea un bărbat cu barba albă ca zăpada, iar alături de el o femeie tânără, îmbrăcată în doliu, a cărei privire avea o expresie bizară de rătăcire.

Femeia ţinea pe genunchi un copilaş blond, drăguţ, pe care-l îmbrăţişa fără încetare, cu o dragoste fanatică.

Pe scaunul din faţă stătea un om de vreo patruzeci de ani, cu figura încă destul de tânără, care vorbea cu generalul şi în acelaşi timp mângâia buclele blonde ale copilului.

Femeia era doamna baroană de Rupert, iar acea fetiţă mică şi blondă, pe care cu atâta mândrie o purta în braţe, era fiica sărmanului conte Hector de Main-Hardye.

Diane era nebună din ziua în care Hector fusese găsit mort în celula închisorii.

Nebunia sa avusese două faze distincte.

În timpul celei dintâi, baroana fusese tristă, abătută, disperată, în prada unui soi de uimire contemplativă.

Starea aceasta durase aproape trei luni.

Apoi, într-o noapte, Diane devenise mamă şi atunci viaţa, care avea rădăcini puternice în ea, triumfase puţin câte puţin, susţinută şi de instinctul matern.

Din sălbatică cum era, nebunia baroanei devenise dulce, sentimentală, aproape surâzătoare.

Când îşi ţinea copilul în braţe, Diane îşi recăpăta aproape

toată raţiunea.
În ziua aceea bătrânul general de Morfontaine şi nepotul său, vicontele de la Morlière, o scoseseră pe Diane la plimbare cu oarecare motive serioase.
Iată motivele:
De câteva luni se afla în Paris un medic brazilian, care nu-şi exercita meseria decât în anumite cazuri excepţionale.
Omul acesta, tânăr încă, era un original, de mai multe ori milionar, care se plimba în toate zilele pe Champs-Élysées, călare, îmbrăcat într-o manta de gaucho, a cărui culoare roşie dăduse medicului porecla de medicul roşu.
El nu-şi exercita meseria, dar era foarte abil, mai ales în vindecarea nebuniei.
Aşadar, generalul se urcase în trăsură împreună cu fiica şi cu nepotul său şi toţi trei se îndreptară spre pavilionul Madridului, unde, după informaţiile luate, doctorul dejuna în toate zilele între orele douăsprezece şi două. Toată lumea ştia că numai printr-o întâmplare putea cineva să capete ajutorul acelui om bizar.
Domnul de la Morlière sări cel dintâi din trăsură şi întinse mâna verişoarei sale, care nu voia să-şi părăsească o clipă copilul.
— Vino, fiica mea, zise domnul de Morfontaine, luându-i braţul şi conducând-o în pavilion.
Baroana se lăsă condusă, blândă şi ascultătoare ca un copil, dar când intră în salonul de jos, privirile îi fură atrase de mantaua roşie şi de faţa bronzată a medicului.
Brazilianul dejuna foarte liniştit, aşezat la o masă mică lângă foc, în timp ce parcurgea paginile unui ziar.
Diane scoase un mic ţipăt de pasăre speriată, se apropie de el si începu să-l examineze cu o curiozitate, care ar fi putut să i se pară bizară medicului, dacă generalul nu i-ar fi făcut un gest semnificativ cu mâna.
De altfel, generalul se ostenise în zadar, căci brazilianul ghicise starea mintală a femeii cate stătea în faţa lui.
După ce-l examină bine, Diane îl salută cu o plecăciune adâncă şi luă loc la o masă, la mică distanţă de el. Apoi păru a uita că era într-un loc străin, înconjurată de oameni necunoscuţi.
Începu să-şi mângâie copilul, trecându-şi degetele prin şuviţele sale blonde şi sărutându-l cu pasiune pe ochi şi pe gură.

Atunci domnul de Morfontaine se apropie de medic şi-i ceru scuze, dar medicul îl întrerupse şi-i zise:

— E nevasta dumneavoastră, domnul meu?

— Nu, e fiica mea…

— De cât timp e nebună? continuă el încetişor.

— De trei ani.

— Dacă eşti bun să-mi spui cauzele care i-au provocat nebunia, poate că… o voi putea vindeca.

— Ah! domnule, murmură generalul cu emoţie, îţi mărturisesc că am venit aici numai în speranţa de a te întâlni… şi…

— Numele dumitale, domnule?…

— Generalul marchiz de Morfontaine.

Medicul se înclină respectuos, lăsând a înţelege că numele acesta nu-i era cu totul necunoscut. Apoi întrebă încetişor:

— E o disperare din dragoste?

— Da.

— Tatăl copilului?

— Da, răspunse iarăşi generalul.

— A fost părăsită… trădată?

— Nu, a murit.

— Oh!… amănuntele acestea îmi sunt suficiente, zise medicul.

În momentul acela, domnul de la Morlière, care rămăsese puţin în urmă, se apropiase şi asculta cu cea mai mare atenţie.

— Domnule general, zise medicul, îţi declar că doamna va fi vindecată. Aşteptaţi-mă astă-seară pe la orele şase, acasă la dumneavoastră. Îi voi prescrie un tratament.

— Şi, exclamă generalul, spui că o vei vindeca?

— În două luni, răspunse medicul, cu convingere.

În aceeaşi seară, pe la orele opt şi jumătate, vicontele de la Morlière părăsi palatul din strada Varennes, în frumoasa sa cabrioletă deschisă.

Calul său de rasă germană era bun alergător şi în câteva minute vicontele străbătu distanţa care separă foburgul Saint-Germain de strada Artois. Aici era locuinţa domnului cavaler de Morfontaine.

Cabrioleta se opri.

— Tom, zise domnul de la Morlière servitorului său, sună şi întreabă dacă cavalerul este acasă.

După un moment băiatul se întoarse. Cavalerul era acasă.

Vicontele urcă scările în fugă. Domnul de Morfontaine se întorsese acasă abia de vreun sfert de oră şi stătea la gura focului cu o ţigară în gură, citind o carte.

— Cavalere, zise domnul de la Morlière intrând, nu ştii unde l-am putea găsi pe Passe-Croix?

— Ba... ştiu. Bună ziua, viconte.

— Bună ziua, cavalere.

— Am cinat cu el la Natalie, şi l-am lăsat jucând o partidă de wist.

— Natalie Rolin, de la Gymnase?...

— Chiar ea.

— Dar e la doi paşi de aici, dacă nu mă înşel?... în strada Saint-Honoré, nu-i aşa?

— La numărul 29, adăugă cavalerul.

Domnul de la Morlière deschise uşa sălii şi strigă:

— Tom!...

Servitorul, care se învelise în blana de vulpe a stăpânului său, sări jos din cabrioletă.

— Aleargă în strada Saint-Honoré nr. 29, la doamna Rolin.

— Da, domnule.

— Şi să-mi aduci îndată pe domnul baron de Passe-Croix.

Băiatul plecă în fuga calului.

Vicontele veni să se aşeze la locul său, lângă foc.

— Ai putea să-mi spui, întrebă cavalerul, ce vrei cu domnul baron?

Domnul de la Morlière îşi luă o mutră gravă.

— Vreau să discut cu voi amândoi, răspunse el.

— În ce privinţă?

— În privinţa moştenirii noastre.

— La naiba, dragul meu prieten, dar mi se pare că în ceea ce te priveşte ai cam renunţat la această moştenire.

— Eu?... Am renunţat?...

— Fără îndoială, de vreme ce te-ai însurat...

— Ei! exclamă vicontele, lucrurile au luat o altă faţă, dragul meu. Ştii bine că întâmplarea nu ne-a favorizat. L-am eliminat pe prostul acela de Main-Hardye fără nici un folos.

— E foarte adevărat.

— Diane a devenit nebună.

— Şi, adăugă vicontele, nu te însori cu o nebună, nu-i aşa viconte?

— În orice caz e un lucru foarte greu. Legea se opune formal.

— De aceea, domnule viconte, dumneata ai găsit cu cale să te însori. Deci, ne-ai lăsat câmp deschis, mie şi lui Passe-Croix, pentru cazul când Diane şi-ar recăpăta raţiunea.

— Să-l aşteptăm pe baron, zise domnul de la Morlière, şi ne vom explica îndată.

Urmară câteva momente de tăcere, apoi se auzi în stradă huruitul unei trăsuri.

Era cabrioleta vicontelui, care se întorcea aducându-l pe domnul de Passe-Croix.

Ne aducem aminte că baronul era cel mai tânăr dintre cei trei veri, el având cam treizeci de ani, pe când domnul de la Morfontaine avea treizeci şi patru, iar vicontele de la Morlière, treizeci şi opt.

— Dragul meu baron, zise domnul de la Morlière, întâmpinându-l pe noul venit, ia loc şi... ascultaţi-mă bine amândoi.

— Oh! oh!... exclamă domnul de Passe-Croix.

— Astăzi am cinat la unchiul nostru, generalul.

— Foarte bine... şi cum îi mai este Dianei?

Vicontele surâse ironic.

— Generalul a încredinţat-o unui medic brazilian, care a declarat solemn că o va vindeca în mai puţin de o lună.

— Bravo!... strigă cavalerul.

— De minune! zise baronul.

Domnul de la Morlière rămânea tăcut.

— Aşadar, urmă el, dacă vreţi să vă căsătoriţi cu Diane... dumneata, domnule baron, va trebui să-l ucizi pe domnul cavaler şi dumneata, domnule cavaler, va trebui să-l ucizi pe domnul baron.

Cei doi tineri se încruntară şi se priviră aproape cu ură.

Vicontele începu să râdă cu hohote.

— Vedeţi bine, zise el, că aveţi mare nevoie de ajutorul meu, dar fiţi fără grijă, vă voi mulţumi pe amândoi.

Cei doi veri aveau o încredere nemărginită în inteligenţa vicontelui.

— Să vedem!... exclamară amândoi într-un glas.

Vicontele reluă.

— Dacă sunteţi de acord, zise el, vom face o mică socoteală. Ce avere posedă unchiul nostru.

— Cel puţin o sută de mii de livre venit, zise baronul.

— Şi Diane?...

— Diane a moştenit averea soţului ei, aproximativ cincizeci

de mii de livre venit.

— Foarte bine.

— Deci avem de împărţit în părţi egale un venit anual de una sută cincizeci de mii de livre!

— Cum?… întrebă cavalerul de Morfontaine, Diane nu poate să ne ia în căsătorie pe toţi trei.

— Mai întâi, răspunse vicontele râzând, bigamia nu este permisă în Franţa şi nici divorţul. Ar trebui, prin urmare, ca vicontesa de la Morlière, care din graţia Domnului mi-a dăruit până acum doi copilaşi, să moară…

— A! bine… zise baronul, dar noi amândoi suntem burlaci.

— E adevărat.

— Şi cel pe care Diane îl va lua de soţ…

— Va fi pur şi simplu tutorele acelei copiliţe care are în vinele sale ultima picătură de sânge a familiei Main-Hardye.

— E adevărat, răspunse cavalerul de Morfontaine, dar este aşa de micuţă încă, aşa de slabă, aşa de delicată.

Pe buzele vicontelui flutură din nou acel surâs drăcesc care îl caracteriza.

— Destul! zise el, am înţeles.

— Mi se pare, întrerupse baronul, că vărul nostru cavalerul, vede cam prea departe în viitor.

— La naiba! răspunse cavalerul cu nevinovăţie, suntem doar la capitolul probabilităţilor.

— Probabilităţi, este într-adevăr cuvântul potrivit, zise vicontele.

— Ah!…

— Fără îndoială! Cavalerul de Morfontaine este cel de pe urmă vlăstar din această familie ilustră.

Domnul de Passe-Croix ridică din umeri.

— Şi, cu toate ideile sale liberale, unchiul nostru ţine foarte mult la numele său. Aşadar, după părerea mea, o va da pe Diane de nevastă cavalerului dacă…

— Dacă?… întrebă domnul de Passe-Croix cu nerăbdare.

— Dacă Diane mă iubeşte?… întrebă cavalerul…

— Ah! nu e asta, dragul meu… Dacă… dacă voi consimţi şi eu!

Domnul de la Morlière îşi înălţă capul şi privi cu răceală pe interlocutorii săi.

— Ah!… dragul meu, întrerupse cavalerul, care pe cât putea se silea să-şi ascundă supărarea, dar mi se pare că tu nu mai ai ce căuta în afacerea asta.

— Te înşeli amarnic, domnule de Morfontaine.

— Cum aşa?

— Ascultaţi-mă bine, dragii mei veri, continuă domnul de la Morlière mereu liniştit şi ironic, să ne întoarcem puţin la clipa când am jurat ajutor şi încredere, când ne-am unit pentru a scăpa de un duşman comun.

— Ne aducem aminte foarte bine. Am jurat şi mi se pare că am fost uniţi atunci…

— Fără îndoială, dar… n-am ajuns la nici un rezultat.

— De ce te-ai însurat?

— Ah! să mă iertaţi, dar aceasta e o chestiune aparte… Acum, adăugă vicontele, pentru ca să nu ne mai învârtim multă vreme în acest cere vicios, vă declar formal că, în cazul când Diane şi-ar recăpăta raţiunea, mă voi opune din toată puterea la căsătoria ei cu vreunul dintre dumneavoastră.

— Dar ce urmăreşti? strigă cavalerul.

— Ascultaţi-mă bine… Odinioară, Morfontaine ne spunea că fiica Dianei e foarte slabă, foarte delicată.

— E adevărat.

— Şi mi se pare, reluă vicontele după o scurtă pauză, că mama sa, care e nebună…

Domnul de la Morlière se opri, şi cei doi veri se priviră, înfiorându-se.

— Domnilor, continuă el, un ultim cuvânt, suntem oameni care înţelegem lucrurile şi spuse pe jumătate şi ne putem scuti de explicaţii lungi…

— Desigur! răspunse baronul.

— Deci, propunerea e aceasta: cincizeci de mii de livre venit pentru fiecare.

— Şi de la cine vom lua banii aceştia, dacă eşti bun să ne spui?

Vicontele ridică din umeri.

— Domnule baron, zise el, ne faci să ne pierdem vremea în explicaţii fără rost.

— E adevărat, zise cavalerul.

Domnul de la Morlière adăugă:

— Dacă nu înţelegi, cu atât mai rău pentru tine.

Morfontaine a înţeles.

— Drace!

— Cincizeci de mii de livre venit anual merită puţină osteneală.

— Oh! acum înţeleg… Şi ştiu şi unde e suma pe care

trebuie s-o împărţim, zise baronul.
— Din fericire!…
— Dar, ca să ajungem acolo, atâtea lucruri trebuie făcute.
— Jocurile soartei sunt uneori bizare!
— Va trebui ca fetiţa Dianei…
— E o fiinţă foarte slabă şi foarte delicată.
— Va trebui ca însăşi Diane…
— Nebunia scurtează viaţa.
— Foarte bine! zise cavalerul, toate astea sunt clare ca lumina zilei. Numai că…
Cavalerul se opri.
— Numai, că?… repetă domnul de la Morlière.
— Care dintre noi se va însărcina?…
— Eu!
Vicontele pronunţă cuvântul acesta cu o linişte perfectă.
— Dragul meu văr, îi zise baronul, eşti un diavol!
— Da?.. întrebă vicontele cu modestie.
Şi aprinzându-şi o nouă ţigară, se sculă şi zise verilor săi:
— Acum, domnilor, îmi veţi îngădui să vă părăsesc.
— Încotro te duci?
— La unchiul nostru.
— Dar mi se pare că abia ai sosit de acolo.
— Nu e nimic, mă întorc.
— Dar pentru ce?
— Vreau să fiu de faţă la consultaţia medicului brazilian.
— Aşadar, întrebă cavalerul, chiar crezi că omul acela o va vindeca pe Diane?
— Sunt convins. Adică, vreau să spun că dacă îi vom lăsa timp, Diane se va vindeca. Dar se poate întâmpla să moară înainte de vindecare. Cine ştie?… Întâmplarea…
Şi vicontele strânse mâna verilor săi, se învălui în pardesiu şi ieşi.
— Dumnezeule! murmură el pe când urca în cabrioletă, cât tărăboi pentru a-ţi obţine propria moştenire!…

. . . .

În timpul acesta, doctorul Samuel, zis şi *medicul roşu*, sosea la palatul Morfontaine, în strada Greneile
Generalul îl aştepta cu nerăbdare.
Diane stătea lângă foc, cu copila în braţe.
Doctorul o privi cu atenţie, dar nu se apropie de ea.
— Domnule, zise el generalului, trebuie să îmi spuneţi cum

a devenit fiica dumneavoastră nebună, să îmi povestiţi până în cele mai mici amănunte toate evenimentele.

— Vai! răspunse domnul de Morfontaine, sunt gata să vă spun această poveste tristă, dar să vorbim încet, ar putea să ne audă...

— Oh! zise doctorul, va auzi dar nu va înţelege nimic.

Şi se duse să se aşeze împreună cu generalul într-un colţ al salonului.

În clipa aceasta intră vicontele de la Morlière.

— Vino, îi zise generalul, cunoşti trista poveste a Dianei, tot atât de bine ca şi mine şi vei putea s-o povesteşti medicului.

— Vai! suspină contele cu un ton dezolat.

Doctorul ascultă cu cea mai mare atenţie povestirea domnului de la Morlière.

Vicontele nu uită nici unul din amănuntele acelei teribile drame care se desfăşurase la Bellombre mai întâi, apoi la Rochefort.

— Toate acestea sunt foarte bizare, murmură brazilianul când vicontele îşi sfârşi povestea.

— Bizare într-adevăr, zise generalul.

— Cum se explică, reluă medicul, trădarea acestui Ambroise, care, în calitatea sa de camerist al baroanei de Rupert, ar fi trebuit să fie devotat viitorului soţ al stăpânei sale?

— Ah! zise vicontele, eu am găsit explicaţia purtării sale.

— Da?... întrebă generalul mirat.

— Iartă-mă, unchiule, răspunse domnul de la Morlière cu cea mai mare grabă... dar nu voiam să vă reînnoiesc durerea fără nici un folos... Am primit o scrisoare de la Ambroise.

— Ah!... exclamă din nou generalul. Şi... de unde venea acea scrisoare?

— De la Londra.

Vicontele îşi desfăcu haina şi scoase din buzunar un mic portofel, pe care-l deschise.

Printre hârtiile din acest portofel era şi o scrisoare îngălbenită de vreme, care purta pecetea poştei londoneze.

Scrisoarea era adresată domnului viconte de la Morlière, la Paris, strada Taitbout 7.

Domnul de la Morlière o deschise şi citi cu glas tare:

„Domnule viconte,

Sunt acum la Londra şi am crezut de cuviinţă că nu e rău să

pun valurile mării între mânia dumneavoastră şi mine şi vă voi vorbi cu inima deschisă.

Să nu acuzaţi pe nimeni, domnule viconte, de moartei domnului de Main-Hardye.

Eu sunt criminalul!

Eu l-am făcut să cadă în cursa lupului, eu am înştiinţat pe judecătorul de pace care l-a arestat, eu, în sfârşit, i-am dus în închisoare acel bilet fără semnătură în care se spunea că graţierea îi fusese refuzată...”

— Oh! mizerabilul, exclamă generalul, dar ce-i făcuse domnul de Main-Hardye?

— Aşteaptă, unchiule, acum vine explicaţia.

Şi vicontele citi mai departe.

„Aveam un respect şi o dragoste fără margini pentru domnul baron de Rupert. Când am văzut că soţia sa îl uită, aşa de lesne, am simţit născându-se în mine o ură violentă, nebună, pentru omul pe care-l iubea.

Şi mi-am satisfăcut ura...

Sunt, cu cel mai profund respect, domnule viconte, servitorul dumneavoastră devotat,

Ambroise,

fost camerist, actualmente birjar

în Regent-Street”

Generalul îşi prinsese capul între mâini şi două lacrimi mari îi udară degetele.

— Să mă iertaţi domnule, zise medicul, adresându-se domnului de la Morlière, dar aţi putea să-mi spuneţi numele acelui mic ţăran despre care îmi vorbeaţi mai devreme?

— Grain-de-Sel.

— Unde e acum?

— La Bellombre, împreună cu mama sa.

— Ei bine, zise doctorul, trebuie să mi-l aduceţi aici.

— Pe Grain-de-Sel?...

— Da.

Generalul ridică privirea:

— Am nevoie de prezenţa sa, urmă medicul. După părerea mea, prezenţa aceasta va uşura cu mult vindecarea scumpei noastre bolnave.

— Ah! exclamă generalul, îi voi scrie îndată, peste opt zile

va fi aici.

Domnul de la Morlière încruntă sprâncenele şi îşi zise:

„Nu-mi prea place să-l văd pe Grain-de-Sel în calea mea. Ştrengarul e foarte şiret şi foarte devotat, Dianei. Poate că va trebui să scăpăm şi de el.”

Capitolul XXV

Într-o seară, pe la sfârşitul lunii ianuarie, bucătăria castelului de la Bellombre era plină de lume.

După obiceiul tradiţional al ţinutului, se bea cidru şi se mâncau prăjituri.

Se celebra, în ziua aceea a şaizecea aniversare a mamei lui Grain-de-Sel.

Afară era un timp afurisit. Ploaia biciuia geamurile, vântul urla şi servitorii se îngrămădeau cu toţii în jurul focului.

— În sănătatea mamei Madeleine! ziceau păstorii, ridicând în sus paharele pline.

Dar mama Madeleine clătina cu tristeţe din cap.

— Dragii mei, le zicea ea, vă mulţumesc, dar nu vă primesc urarea cu toată inima…

— Şi pentru ce?

— Pentru că mă cam plictisesc pe pământul acesta… sărmana mea fiică, doamna baroană, de când a căzut în nevinovăţie.

Prin părţile acelea cuvântul nevinovăţie e sinonim cu nebunie.

— Da, aşa este, ziseră pe rând, toţi acei care serbau aniversarea doicii Dianei.

— Dar, adăugă un gardian, acelaşi care cu trei ani înainte ajutase la evadarea contelui de Main-Hardye, am auzit spunându-se că buna noastră stăpână se va vindeca în curând.

Madeleine clătină din cap.

— Niciodată nu va putea cineva să-i vindece durerea din inimă, zise ea. Căci nimeni nu îl va putea reda pe domnul Hector.

— Sărmanul domn Hector! murmură un păstor, care de multe ori se întâlnise cu tânărul conte la vânătoare. Era bun şi nu era deloc mândru.

— Şi stăpâna noastră îl iubea aşa de mult…

— Eu niciodată nu mi-am explicat aceste nenorocite poveşti, murmură o fată din casă.

— Eu… îl ştiu sfârşitul acesta, zise Madeleine cu voce întunecată.

— Dumneata… îl ştii?

— Da.

— Ştii dumneata pentru ce s-a sinucis domnul Hector?

— S-a sinucis pentru că a fost înşelat, pentru că i s-a spus că graţierea îi fusese refuzată.

— Şi cine e omul care a făptuit crima aceasta?

— Aceiaşi care i-au întins şi cursa din pădure.

— Ambroise! exclamară în acelaşi timp zece glasuri indignate.

— Oh! mizerabile! murmură păstorul.

— Nu e numai Ambroise, murmură Madeleine, mai sunt şi alţii, dragii mei.

Faţa doicii căpătase o expresie sălbatică.

— Ah! continuă ea, bunul Dumnezeu e drept, şi îi pedepseşte pe mizerabili… Asasinii domnului Hector vor plăti.

— Dar, de vreme ce ştii cine sunt…

Madeleine se înfioră.

— Tăceţi, dragii mei, tăceţi, le zise ea, sunt unele nume care nici nu trebuie pronunţate…

Gardianul pavilionului avu o vagă bănuială.

— Madeleine are dreptate, zise el, să lăsăm lucrurile acestea la o parte. Vorbiţi de altceva, băieţi!…

— Eu, reluă fata din casă, aş vrea să ştiu de ce domnul marchiz l-a chemat pe Grain-de-Sel la Paris, acum o lună.

La auzul numelui fiului său, Madeleine tresări.

— Ah! zise ea, dacă sărmanul meu Grain-de-Sel ar fi lângă mine, v-aş lăsa să beţi, în sănătatea mea. Dar el a plecat… Şi cine ştie când se va întoarce?

— Tăcere, zise deodată păstorul, care avea auzul foarte fin. Se ridică şi se apropie de fereastră.

— Ascultaţi, repetă el, ascultaţi…

— Ce să ascultăm?… întrebă gardianul.

— Aud galopul unui cal.

— Eşti nebun, dragul meu.

— Nu se aud decât vântul şi ploaia, adăugă un altul, după ce ascultase câtva timp cu atenţie.

— Şi eu, repetă păstorul, vă asigur că aud galopul unui cal.

Se întoarse şi se apropie de cămin, unde un câine mare

stătea culcat sub o bancă, cu botul pe labe.

— Pluton! Pluton! strigă păstorul.

Pluton sări în sus şi se apropie de stăpânul său. Păstorul îl duse la fereastra deschisă şi-i zise:

— Ascultă!

Câinele aproape îndată începu să latre.

— E adevărat... păstorul are dreptate, spuseră atunci oamenii adunaţi în bucătăria de la Bellombre. Pluton nu se înşeală niciodată.

— Ah! exclamă un ţăran, acum mi se pare că aud şi eu...

— Şi eu de asemenea, murmură doica, care se apropie de fereastră, tremurând de emoţie.

Într-adevăr, acum se auzea foarte distinct galopul grăbit al unui cal.

— Cel ce merge cu o asemenea repeziciune, e un bun călăreţ, mai zise ţăranul.

— Numai Grain-de-Sel poate galopa astfel, adăugă păstorul.

— Grain-de-Sel... copilul meu!...

Pronunţând cuvintele acestea, doica se lăsă sfârşită pe un scăunel.

— Ei! drace! da... e Grain-de-Sel, zise gardianul. Ascultaţi...

Într-adevăr, călăreţul mergea aşa de repede, încât zgomotul copitelor domina urletul vântului şi huruitul roţilor de la moară.

În acelaşi timp se auzi un soi de strigăt bizar.

— E Grain-de-Sel! exclamară cu toţii, acesta e strigătul său.

Şi toate feţele se înveseliră, pentru că la Bellombre, Grain-de-Sel era fratele, prietenul, copilul tuturor.

Era iubit şi toţi se încredeau într-însul, pentru că ştiau cu toţii că nimeni n-ar fi putut să aibă nici mai multă bunătate, nici mai mult curaj decât acel copilandru.

Cu toţii se repeziră afară şi când, acoperit de noroi, ud de ploaie, zdrobit de oboseală, Grain-de-Sel — căci el era — intră în curtea castelului, fu înconjurat, strâns, îmbrăţişat de zeci de braţe.

— Mama mea! unde este mama mea?... întrebă copilul.

— E sănătoasă... dar biata femeie n-a putut să-ţi iasă în cale... Bucuria a ţintuit-o pe loc.

Grain-de-Sel alergă spre bucătărie şi se repezi în braţele mamei sale.

— Oh! mamă, mamă! îţi aduc o veste bună.

Şi copilul era el însuşi atât de emoţionat, încât nu putu să

mai pronunţe nici un cuvânt.
— Dar vorbeşte o dată, drăguţule, îi spunea Madeleine. Îmi aduci ştiri de la scumpa mea fiică?...
— Da, mamă...
— E mai bine mititica?...
— Peste puţin se va vindeca deplin.
Madeleine scăpă un strigăt de bucurie.
Grain-de-Sel era înconjurat, zeci de întrebări i se puneau din toate părţile în acelaşi timp.
— Oho! exclamă el, dacă vreţi să aflaţi ceva, nu vorbiţi cu toţii o dată...
— E adevărat!
— Grain-de-Sel are dreptate!
— Trăiască Grain-de-Sel, strigă păstorul, care de felul său era un om foarte entuziast.
— Ascultaţi-mă, zise copilul, care strângea mereu mâinile scumpei sale mame.
Dintr-o sorbitură goli un pahar de cidru, apoi începu, surâzând:
— Nu mai pot de oboseală, şi aş vrea mai bine să dorm decât să stau aici. Ştiţi dumneavoastră că de la Paris până aici nu m-am oprit nici o singură clipă?... Am galopat, am galopat mereu. Sărmanele mele oase s-au subţiat... Dar acum, nu e vorba de mine...
Numele Dianei era pe toate buzele.
— Stăpânul nostru, domnul marchiz, continuă Grain-de-Sel, a găsit un medic faimos, care vede clar acolo unde colegii săi nu văd nimic sau văd foarte tulbure...
— Ah! ah!
— Ceilalţi spuneau că doamna Diane nu va fi vindecată niciodată, şi că va rămâne nebună pentru totdeauna. Dar acesta, cum a văzut-o, a şi exclamat: „O voi vindeca!”
— Aşadar, e vindecată? întrebă Madeleine cu nerăbdare.
— Nu încă, dar în curând va fi.
— Ah!
— Se pare că medicul acela a fost pus la curent cu toate întâmplările, pentru că el a cerut să vin şi eu la Paris. De aceea mi-a scris domnul marchiz acum patru săptămâni.
— Cât de repede trece timpul! murmură Mathurin, parcă ai plecat ieri.
— Peste trei zile se împlineşte tocmai o lună... Când am ajuns la Paris, medicul, care e un om bizar de felul său, mi-a

spus că trebuie să stau în fiecare zi cât mai multe ore lângă doamna Diane şi să-i vorbesc fără încetare despre domnul Hector. Întâia oară când m-a văzut, nu m-a recunoscut deloc, şi a început să râdă cu hohote.

— Oh! Dumnezeule!… murmură Madeleine, cu durere.

— Abia a doua zi m-a recunoscut, continuă Grain-de-Sel. Atunci m-a întrebat şi de tine.

— Şi… despre… domnul Hector?

— N-a pronunţat nici un cuvânt. Se pare că în tot intervalul acestor trei ani n-a pronunţat niciodată numele lui. Medicul spune că sărmana Diane a uitat totul şi că în ziua în care îşi va aduce aminte se va vindeca. Pentru aceasta, spunea doctorul, va trebui să vină aici.

— Aici?…

— Da, zise Grain-de-Sel. Marchizul, medicul şi doamna Diane vor sosi mâine dimineaţă. Eu am plecat înaintea lor, pentru a pregăti cai odihniţi la toate staţiile.

Grain-de-Sel goli un al doilea pahar de cidru şi adăugă:

— Eu mor de foame şi voi îmi daţi de băut. Daţi-mi să mănânc ceva şi pentru astă-seară mulţumiţi-vă cu amănuntele pe care vi le-am dat. Pic de somn şi vă asigur că peste o oră voi sforăi mai puternic decât orga domnului abate de la Bellefontaine.

. . . .

La douăsprezece ore după sosirea lui Grain-de-Sel la Bellombre, o trăsură de poştă cotea pe calea care pleca din drumul regal Paris—Poitièrs şi se îndrepta spre castel.

În trăsură erau bătrânul general de Morfontaine, vicontele şi vicontesa de la Morlière, sărmana Diane, care îşi ţinea mereu copilul pe genunchi şi, în sfârşit, doctorul.

„Medicul roşu” era într-adevăr o persoană cam bizară.

Venit la Paris, nu se ştia de unde, avea reputaţia de medic celebru… Cum?… iarăşi nu se ştia. Mult timp refuzase să-şi exercite profesia. De mai multe ori milionar, răspundea tuturor că nu practică medicina şi că, de altfel, colegii săi din Franţa erau mult mai abili.

Se ştie că generalul reuşise să-l convingă să-l atragă spre sine.

Din momentul acela, bizarul discipol al lui Esculap părea complet metamorfozat şi se ocupa cu patimă de bolnava sa.

După trei săptămâni de cură, medicul spusese generalului:

— Acum, domnule, va trebui să ne ducem la Bellombre. Acolo va avea loc vindecarea completă.

Din ziua în care acea mare nenorocire îl lovise pe general, nepotul său, domnul de la Morlière, se arătase mai plin de atenţie, mai respectuos, mai devotat ca niciodată. Cu toate că se căsătorise, devenise oaspetele permanent al tatălui Dianei, braţul său drept, sfătuitorul său.

Când fu vorba ca Diane să fie transportată la Bellombre, vicontele ceru să i se dea şi lui permisiunea de a-i întovărăşi, împreună cu nevasta sa.

Generalul primise cu bucurie.

O oră după sosirea lor la Bellombre, doctorul, generalul şi domnul de la Morlière coborâră în parc şi se opriră în acelaşi loc în care Diane îl primise odinioară, cu braţele deschise, pe domnul de Main-Hardye.

— Generale, zise atunci doctorul, să nu crezi că te-am rugat în zadar să mă conduci în locul acesta. Care e fereastra de la camera doamnei Diane?

— Iat-o, zise generalul, arătând cu mâna.

— Aceea din mijloc, care e deschisă?

— Da.

— Acolo îl aştepta pe conte în fiecare seară?...

— Vai! da, suspină generalul.

— Contele n-avea obiceiul să-şi anunţe sosirea prin vreun semnal oarecare?

— Da, o şuierătură precedată întotdeauna de un alt semnal.

— Ce semnal?...

— Grain-de-Sel imită ţipătul de cucuvea.

— Ei bine, generale, lasă-mă să sper totul de la proba pe care o voi încerca...

Domnul de Morfontaine şi nepotul său ascultau cu cea mai mare atenţie vorbele omului de ştiinţă.

Acesta urmă:

— Nebunia doamnei Rupert e provocată mai cu seamă, de o completă pierdere de memorie. Când l-a văzut pe domnul de Main-Hardye palid şi fără suflare, a avut un şoc aşa de puternic încât şi-a pierdut memoria. Instinctul de mamă e unicul sentiment care a susţinut-o în intervalul acestor trei ani. Supusă tratamentului meu a început, puţin câte puţin, să-i recunoască pe cei care o înconjoară. Mai întâi te-a recunoscut pe dumneata, domnule general, şi cred că-ţi aminteşti de seara aceea când s-a aruncat în braţele dumitale şi a izbucnit

în lacrimi.

— Oh! desigur! îmi amintesc, răspunse generalul emoţionat.

— După aceea l-a recunoscut pe Grain-de-Sel. Eu aveam o mare încredere în această întrevedere. De trei săptămâni, doamna se află în tovărăşia tânărului, vorbeşte, surâde… dar niciodată nu pomeneşte numele contelui.

— Aşadar, dumneata, domnule doctor, socoteşti că l-a uitat?

— O!… l-a uitat cu totul.

— Şi… dacă şi-ar reaminti…

— Vedeţi… aici e toată speranţa mea…

— Speri că se va vindeca?

— Da, generale.

— Dar… cu toate acestea…

— Ascultaţi-mă, zise medicul, dacă moartea aceluia pe care l-a iubit n-a ucis-o pe loc, e evident că viaţa e puternică într-însa. În ziua în care îşi va aduce aminte, raţiunea îi va reveni.

— Dar atunci o va cuprinde gândul morţii!

— Nu, pentru că e mamă…

— Ai dreptate, murmură generalul. Şi când socoteşti să faci proba despre care vorbeşti?

— Chiar astă-seară, răspunse medicul, dacă noaptea va fi destul de întunecoasă, dacă va ploua şi va fi furtună, ca în noaptea aceea când contele de Main-Hardye a sosit cu capul însângerat.

Capitolul XXVI

Domnul de Morfontaine şi nepotul său, vicontele de la Morlière, îl priveau pe medic şi păreau că nu înţeleg încă.

Acesta reluă:

— E o lună de când memoria îi revine, puţin câte puţin, scumpei noastre bolnave. Te-a recunoscut mai întâi pe dumneata şi te-a chemat pe nume.

— E adevărat.

— Apoi l-a recunoscut pe Grain-de-Sel, după aceea pe viconte.

Domnul de la Morlière tresări.

— Cât despre dumneata, reluă medicul, ai fost vreodată în

relaţii rele cu vara dumitale?

— Ce bizară întrebare! doctore.

Şi vicontele încercă să râdă.

— Drace! răspunse generalul, îi cam făcea puţină curte şi cum era ea îndrăgostită de acel sărman conte de Main-Hardye…

— Bănuiam eu, zise medicul, căci mi s-a părut că observ în privirea ei o flacără de ură.

— Sărmanul meu amic! zise generalul strângând mâna nepotului său, de-ar şti ea cât de bun ai fost şi cât de devotat…

— Ah! exclamă vicontele într-un elan prefăcut, numai, să se vindece Diane şi îi voi permite din toată inima să mă urască, unchiule!

Generalul surâse.

— Ai o inimă nobilă, zise el.

— Aşadar, urmă medicul, desigur că aţi observat şi dumneavoastră că această revenire a memoriei a fost gradată. De dimineaţă, când am sosit aici, a recunoscut foarte bine parcul, aleile, castelul… şi, când bătrâna sa doică a alergat spre ea, a strâns-o în braţe şi a izbucnit în lacrimi.

— Toate acestea sunt foarte adevărate, domnule doctor.

— N-am vrut, reluă omul de ştiinţă, ca doamna baroană să fie condusă în camera pe care o ocupa altădată.

— Şi de ce?

— Îmi rezerv aceasta pentru mai târziu.

Doctorul rămase pe gânduri.

— Nu mi-ai spus dumneata, domnule general, întrebă el după o pauză, că este aici, în mijlocul pădurii, o capelă unde se întâlnea doamna Rupert pe când era fată cu domnul conte de Main-Hardye?

— Da, doctore.

— Şi puţin mai departe se află castelul de Main-Hardye, nu-i aşa?

— La o distanţă de două leghe.

— Ei bine… iată ce va trebui să faci.

— Te ascult, doctore.

— După masă ne vom urca în trăsură împreună cu bolnava şi cu doamna vicontesă.

— Bine! zise domnul de la Morlière.

— Vom face o plimbare prin pădure şi vom vizita capela. Dacă sărmana femeie va avea vreo licărire cât de mică de

aducere aminte, ne vom continua drumul înainte, până când vom zări turnurile castelului de Main-Hardye…

Medicul se opri brusc.

— Nu se auzea de la Bellombre, zise el deodată, canonada din timpul ultimelor zile de rezistenţă a vendéenilor?…

— Da, zise generalul, şi la fiecare împuşcătură care ajungea până la noi, sărmana Diane tresărea.

— Ei bine!… va trebui să dai ordin câtorva servitori înarmaţi să aştepte în pădure.

— Pentru ce?

— Ca să tragă din când în când câte o salvă.

— O, Dumnezeule! murmură generalul, ce emoţie pentru dânsa!…

— E o emoţie necesară şi, cu cât va fi mai puternică, cu atât va fi mai bine.

— Vom merge până la Main-Hardye? întrebă domnul de Morfontaine.

— Nu, răspunse medicul, îndată ce vom fi zărit turnurile ne vom întoarce.

— Ne vom întoarce?…

— Fără întârziere.

— Dar, observă vicontele, nu înţeleg ce plan aveţi cu fereastra despre care ne vorbeaţi mai devreme.

— Aşteaptă, domnule. Dumneata nu ne vei însoţi în plimbarea noastră.

— Nu? De ce?

— Din două motive.

— Să vedem! spuse domnul de la Morlière.

— Primul motiv e antipatia pe care o are doamna Diane pentru dumneata.

— Şi al doilea?

— Al doilea e mai serios. Am nevoie să rămâi aici. În timpul absenţei noastre, vei ordona să se aprindă focul în camera pe care o ocupă doamna Diane şi vei readuce totul la starea de odinioară. Aş dori chiar ca într-un colţ al camerei să fie o măsuţă cu gustări reci, întocmai ca în noaptea aceea când Diane stătea nerăbdătoare, aşteptându-l pe domnul de Main-Hardye.

— Dorinţa dumneavoastră va fi împlinită, răspunse domnul de la Morlière.

— După părerea mea, iată ce se va întâmpla, reluă medicul. La întoarcere o vom conduce pe Diane în camera ei şi o vom

lăsa singură cu doica, care-i va vorbi mereu de Hector. Sunt convins că la început bolnava nu va avea decât o amintire vagă, îndepărtată, nedefinită.

— Şi pe urmă?... întrebă bătrânul general cu nelinişte.

— Pe urmă, Grain-de-Sel va scoate, întocmai ca odinioară, strigătul său de cucuvea.

— Ştrengarul imită strigătul de minune, observă vicontele.

— Sunt convins, sfârşi medicul, că în momentul acela Diane îşi va aduce aminte.

— Oh! murmură generalul. Dumnezeu să vă audă, domnule!

Vicontele privea fereastra şi măsura din ochi distanţa până la pământ. Jos era o grămadă de pietre.

— Ce priveşti cu atâta atenţie? îl întrebă domnul de Morfontaine.

— Nimic, unchiule.

— Atunci, la ce te gândeşti?

— Mă gândesc, răspunse domnul de la Morlière, că sărmanul conte de Main-Hardye a riscat de zeci de ori să-şi rupă gâtul.

— Vai! murmură generalul, mai bine ar fi fost să moară astfel.

Bătrânul general îşi şterse pe furiş o lacrimă, apoi, adresându-se doctorului, zise:

— Vino, domnule, totul se va face precum doreşti.

. . . .

„Pe la orele două după-amiază, o trăsură de vânătoare, la care erau înhămaţi patru cai puternici, aştepta la scara castelului de la Bellombre.

Vizitiul era Grain-de-Sel. Aşteptându-şi stăpânii, vorbea cu Mathurin.

— Crezi că va ploua astă-seară, Grain-de-Sel? întrebă Mathurin.

Tânărul privi cerul întunecat. Din când în când, o rază de soare pătrundea printre nori.

— Până la şapte nu plouă, răspunse el.

— Şi atunci?

— Mai târziu, răspunse copilul, va ploua şi va bătea vântul ca şi aseară... Eu mă pricep bine la lucruri de-astea şi nu m-am înşelat niciodată.

În clipa aceea generalul apăru, ţinând-o de mână pe Diane.

Sărmana femeie surâdea, strângându-şi cu dragoste copila. Buclele blonde ale micuţei fluturau în vânt.

În urma generalului venea doctorul, care dăduse braţul vicontesei de la Morlière. Generalul puse lui Grain-de-Sel aceeaşi întrebare pe care i-o puse şi Mathurin.

— Va ploua astăzi, Grain-de-Sel?

— Nu, domnule marchiz!

— Dar diseară?

— Cu găleata.

— La drum, dacă-i aşa… Să ne grăbim.

Unul dintre aspectele nebuniei doamnei Diane era marea ei supunere şi ascultare, lipsa ei completă de voinţă.

Făcea orice ai fi cerut de la ea. Mereu surâzătoare şi drăgostindu-şi copila, urcă în trăsură alături de doamna vicontesă. În faţa lor stătea doctorul.

Generalul se urcase pe capră, alături de Grain-de-Sel.

Mathurin primise instrucţiuni şi stătea gata cu o jumătate de duzină de oameni înarmaţi.

— Haideţi copii, le zise generalul, alergaţi în pădure.

Mathurin şi tovarăşii săi plecară în fugă.

Vicontele rămase pe peron.

— Călătorie bună! zise el surâzând.

Grain-de-Sel îi aruncă o privire sălbatică.

„Hm!… cugetă copilandrul, cu atât mai bine că nu vii şi tu cu noi… Figura ta aduce nenorocire.”

— Mână vizitiu! ordonă generalul.

Grain-de-Sel îşi învârti biciul în aer şi trăsura porni.

Pădurea, care se întindea între Bellombre şi Main-Hardye şi care aparţinea în mare parte generalului, fusese transformată aproape în întregime în parc de vânătoare şi avea o mulţime de drumuri prin mijlocul ei.

Când trăsura intră în pădure, Diane, care până atunci stătuse nepăsătoare, absorbită de contemplarea copilei sale, începu să-şi mişte capul la dreapta şi la stânga ca şi cum locurile acelea i-ar fi fost cunoscute.

Peste puţin timp ajunseră la capelă.

Medicul pândea cele mai mici mişcări ale ei.

Când zări zidurile bisericuţei, fu cuprinsă de o emoţie violentă şi îşi aduse aminte de anii copilăriei sale. Nici n-auzi vocea generalului care o invita să coboare.

Singură, cu uşurinţa unui copil, sări din trăsură, alergă spre capelă a cărei uşă era deschisă şi intră.

Merse drept spre banca seniorilor de Morfontaine, îngenunche şi murmură o rugăciune din copilărie, strângându-şi mereu la piept fetiţa.

Dar deodată tresări şi se sculă înspăimântată.

O detunătură se auzise în depărtare şi la zgomotul acesta o lume plină de amintiri năvăli în creierul ei.

— Să nu mai prelungim emoţia aceasta, zise doctorul la urechea domnului de Morfontaine, fă-o să urce în trăsură.

Generalul se apropie de fiica sa şi o luă de braţ.

— Vino, copila mea, îi zise el, curând va începe să plouă.

Tânără femeie se liniştise.

Ascultătoare ca întotdeauna, Diane urcă în trăsură, care porni în goană spre castelul de Main-Hardye.

Tot drumul detunăturile se succedau la intervale regulate. La fiecare detunătură Diane se îngălbenea, tresărea şi arunca priviri speriate în jurul ei.

Deodată, turnurile castelului de Main-Hardye apărură la orizont.

Atunci Diane scăpă un strigăt, şi-şi acoperi ochii cu mâinile, ca şi cum ar fi fost arşi de o flacără nevăzută.

— Îndărăt, vizitiu! strigă medicul.

Grain-de-Sel întoarse printr-o manevră abilă şi reintrară din nou în pădure.

— La Bellombre!... îi zise generalul, repede la Bellombre.

— Vom ajunge înainte de a se înnopta, răspunse Grain-de-Sel, şi înainte de furtună.

Cu mâna arătă marchizului nişte noii groşi, care pluteau spre vest.

. . . .

Peste două ore trăsura ajunse înapoi la Bellombre.

Diane, tristă, tăcută, gânditoare, cu privirea rătăcită, părea că ar căuta pe cineva.

Din când în când îşi ducea mâna la frunte ca-şi cum ar fi vrut să oprească o amintire fugitivă.

Diane se aşeză la masă, în acea sală mare în care generalul îngenunchease şi se rugase pentru duşmanul său, contele Hector. Şi aici părea că ar căuta pe cineva.

În fine, după masă se lăsă dusă de doica sa, bătrâna Madeleine, care-i spunea:

— Vino, copila mea, vino! Să plecăm de aici.

Grain-de-Sel, care în momentul acela era pe coridor, se

dădu la o parte ca să nu fie zărit de Diane.

Generalul se aplecase la urechea doicii şi îi spusese:

— Vei sta cu ea aproape o oră. Apoi vei întredeschide fereastra şi vei pleca.

Doica făcu un semn afirmativ din cap, iar Diane, care nu se despărţea nici o clipă de copila sa şi o ducea mereu în braţe, se lăsă condusă cu blândeţe.

Atunci, generalul, care rămăsese cu doctorul şi cu domnul de la Morlière, spuse acestuia din urmă:

— Ai îndeplinit toate ordinele doctorului?

— Da, unchiule. Un foc bun arde în cămin, două butelii de vin de Bordeaux şi o farfurie cu friptură aşteaptă pe o măsuţă, alături de acel pahar de cristal de Bohemia, din care DÂNSUL bea odinioară. În sfârşit, pe masă e volumul acela din Shakespeare, pe care Diane îl citea în toate serile, aşteptându-l pe Hector.

— Foarte bine! zise doctorul.

Acum să intrăm fără zgomot în încăperea lipită de camera Dianei… Trebuie ca dumneata să fii acolo, domnule general, la prima scânteie de raţiune care va licări în ochi fiicei dumitale.

— Dacă-i aşa, să intrăm în bibliotecă.

— Nu, unchiule, zise cavalerul, mai bine ar fi să intrăm în camera verde. De acolo vom putea să vedem când se va deschide fereastra şi ne vom strecura încetişor în coridor.

— Fie şi aşa, răspunse generalul ieşind pe uşă.

Grain-de-Sel aştepta în continuare pe coridor.

— Aleargă la postul tău, îi şopti domnul de Morfontaine. A sosit ora.

— O!… eu îmi cunosc bine rolul, exclamă Grain-de-Sel, şi dispăru ca o umbră în lungul coridorului.

Generalul, doctorul şi domnul de la Morlière intrară în camera verde, a cărei fereastră o deschiseră.

Afară vântul şuiera şi ploaia cădea în torente.

Cu ochii fixaţi spre fereastra Dianei, care le venea drept în fată, urmăreau toţi trei cele mai mici mişcări ale tinerei femei şi ale doicii sale.

În fine, fereastra se deschise şi generalul o zări în colţul căminului pe fiica sa, care stătea gânditoare, cu fruntea lăsată în mâini, ţinându-şi odrasla în braţe.

Avea atitudinea celor care se silesc să-şi amintească un lucru uitat în negura trecutului.

Madeleine se retrăsese în vârful picioarelor, după cum îi

ordonase medicul.

Deodată răsună în depărtare strigătul de cucuvea al lui Grain-de-Sel.

Diane tresări şi se ridică cu vioiciune.

— Vino!… vino cu mine!… strigă medicul, ieşind în grabă pe uşă. Acum îşi va aduce aminte. Vino!… trebuie să fii acolo.

Generalul se repezi după doctor, dar abia păşiseră în coridorul care ducea la camera Dianei, când auziră un ţipăt…

Un ţipăt teribil, de groază, de disperare…

Apoi, se auzi un zgomot înăbuşit, după care se făcu linişte.

Capitolul XXVII

Iată ce se întâmplase:

Diane, strângându-şi mereu copila la piept, se lăsase condusă de doică.

Bătrâna Madeleine o plimbă prin tot apartamentul pe care-l ocupase odinioară la Bellombre, din cameră în cameră.

În sfârşit traversă biblioteca şi o introduse în camera sa de dormit.

Domnul de la Morlière urmase cuvânt cu cuvânt prescrierile doctorului.

Un foc mare ardea în cămin, totul în acea cameră era în aceeaşi ordine ca altădată.

Diane se opri o clipă în prag, uimită.

— A! exclamă ea, dar asta e camera mea.

Şi, întorcându-se spre Madeleine:

— Dar de unde venim acum, doică?

— Din sufragerie, draga mea copilă.

— Ah!

Diane făcu un pas spre cămin.

— Bizar lucru, murmură ea, mi se pare că e multă vreme de când n-am mai intrat în această cameră, şi cu toate acestea…

Se aşeză în fotoliul în care avea obiceiul să stea altădată, la gura focului.

— Sărmana mea doică, reluă ea, e bizar, bizar de tot. Parcă de-abia de câteva momente aş fi ieşit din camera aceasta…

— Poate că aşa şi este, răspunse doica încurcată.

— Mi se pare că…

Tânără femeie îşi duse mâna la frunte.

— Nu-mi mai amintesc…

În clipa aceea copiliţa scânci uşor. Atunci sentimentul matern se deşteptă puternic şi domină totul într-însa.

Îşi acoperi fetiţa cu săruturi arzătoare, o legănă pe genunchi şi pentru câteva momente păru că uită şi locul unde se află şi cuvintele pe care le pronunţase.

Dar, peste puţin timp, copilul adormi.

Atunci Diane îşi roti din nou privirea în jurul ei şi luă în mână volumul de Shakespeare.

Cartea era deschisă şi Dianei i se părea că citise rândurile acelea cu un sfert de oră mai înainte.

— Ce bizar!… murmură ea, mi se pare că am dormit un somn greu şi lung… lung de tot!… Şi cu toate acestea ştiu bine că am deschis cartea asta chiar azi dimineaţă.

Madeleine nu îndrăznea să răspundă.

Diane întoarse capul şi zări într-un colţ al camerei acea o măsuţă încărcată cu mâncăruri şi cu vinuri, pe care vicontele de la Morlière o pregătise anume.

— Pentru cine sunt toate astea? întrebă ea.

Madeleine tăcea mereu.

— Şi vinul acesta? urmă Diane.

Din nou îşi duse mâna la frunte.

— Ah! murmură ea, straniu lucru, nu-mi pot aduce aminte deloc.

Un vârtej de vânt şi de ploaie zgudui ferestrele.

— Ce timp, Dumnezeule! zise Madeleine cu jumătate de glas.

— Grain-de-Sel e aici? întrebă Diane.

— Nu, copila mea.

Diane tresări. Părea că un val de lumină năvălise în creierul său.

— Dar unde e?

— În pădure.

— În ce parte?

— Înspre Pouzanges.

Diane vorbea scurt şi sacadat.

— Ah! repeta ea, ce timp!… ce vânt!… ce ploaie!… Sărmanul Grain-de-Sel!… Sărmanul…

Se opri. Un nume nearticulat, un nume pe care nu putea să şi-l aducă aminte, se stinse pe buzele sale.

— Ah! Dumnezeule! Dumnezeule! exclamă disperată, cât de nenorocită sunt! Nu-mi pot aduce aminte!…

Din nou privi masa aceea încărcată cu vinuri şi cu

mâncăruri.

— Şi, cu toate acestea, sfârşi ea, aştept pe cineva. Altfel nu se poate.

— E adevărat, copila mea, zise doica.

— Dar pe cine?

Disperată, îşi cuprinse fruntea între mâini.

— Pe cine?... Nu ştiu, nu-mi aduc aminte! O, sărmanul meu cap.

Madeleine înţelese că sosise momentul în care Diane trebuia să fie lăsată singură.

De altfel, baroana îşi luase capul între mâini şi nu mai vedea, nu mai auzea nimic din câte se petreceau în jurul ei.

Absorbită de ea însăşi, căuta să reconstituie trecutul, care mereu fugea de ea, oricât de mult se silea să-l reţină.

Doica se duse să deschidă fereastra, după cum i se ordonase, apoi se retrase.

Diane nu auzi nici zgomotul paşilor, nici cel al uşii pe care doica o închidea în urma ei.

Dar, deodată, ţipătul lui Grain-de-Sel ajunse până la ea.

Diane tresări şi se ridică în picioare..

— Ah! murmură ea, ce înseamnă zgomotul acesta?... mi se pare că l-am mai auzit cândva.

Şi alergă la fereastră.

— E Grain-de-Sel! zise ea.

Ţipătul se repetă, apoi deodată un şuierat îi răspunse.

Ceaţa se rupse ca prin farmec, memoria îi revenea încetul cu încetul. Diane îşi aduse în sfârşit aminte şi rezemându-se de bara de sprijin a ferestrei, care avea pervazurile foarte joase, exclamă:

— Ah! e el!... el este!... e Hector, mult iubitul meu Hector!... Este...

. . . .

Dar nu putu să sfârşească, căci bara de sprijin se rupse şi sărmana femeie, pierzându-şi echilibrul, căzu în gol, cu copila în braţe.

Atunci scoase acel strigăt teribil, strident, disperat, ţipătul mamei care nu se teme decât pentru copilul ei, ţipătul pe care generalul şi tovarăşii săi îl auziseră din coridor.

. . . .

Când domnul de Morfontaine intră în cameră, aceasta era

goală.

— Dumnezeule! exclamă generalul care-şi simţi tot sângele îngheţându-i în vine.

Voi să alerge spre fereastră şi fără îndoială că într-un acces de nebunie s-ar fi aruncat după fiica sa...

Dar medicul se puse în calea generalului, care leşină în braţele sale. Din ochi, medicul arătă domnului de la Morlière fereastra deschisă.

Acesta scoase un strigăt de spaimă atât de sincer, încât dacă o umbră de bănuială ar fi încolţit în creierul medicului, ţipătul acesta ar fi risipit-o.

. . . .

Capitolul XXVIII

Cincisprezece zile după teribilele evenimente pe care le-am povestit, îl regăsim pe domnul viconte de la Morlière la Paris, în locuinţa cavalerului de Morfontaine, în tovărăşia acestuia din urmă şi a baronului de Passe-Croix.

Cei trei veri stăteau la masă şi beau ceai. O perfectă seninătate era răspândită pe figurile lor.

Domnul de la Morlière zicea:

— Sărmanul general a fost timp de opt zile între viaţă şi moarte. Dar diavolul acela de DOCTOR pare că ţine viaţa oamenilor în mâinile sale.

— Aşadar, acum unchiul nostru e în afară de orice primejdie? întrebă cavalerul.

— Fără îndoială. Dar ceea ce e mai curios încă, e faptul că, după această teribilă lovitură în loc să slăbească, s-a întărit şi a căpătat un soi de energie sălbatică, pe care n-o avea până acum.

— Într-adevăr?

— Credeam că nu va mai trăi nici două zile după moartea fiicei sale... Dar m-am înşelat.

— Diane a avut o moarte fulgerătoare?

— Fulgerătoare, dragul meu.

— Sărmana femeie! murmură cavalerul cu ipocrizie.

— Şi-a zdrobit capul de grămada de pietre de sub fereastră.

— Şi spui că fetiţa trăieşte?

— N-are nici cea mai mică zgârietură.

— E un fapt cu adevărat bizar...

— Nici eu n-am putut înţelege la început.
— Drace, murmură baronul…
— Dar, până la urmă am priceput.
— Da?… Să auzim şi noi…
— Corpul şi hainele mamei au servit ca o pernă copilului. Când am sosit jos, împreună cu medicul şi cu servitorul, mititica era leşinată, dar în viaţă. Stătea culcată pe cadavrul neînsufleţit al Dianei. Sărmana femeie, sfârşi domnul de la Morlière, cu surâsul său odios.
— Toate acestea sunt foarte frumoase şi foarte bune, zise cavalerul cu veselie, dar mi se pare, dragul meu văr, că nu ne-am atins scopul.
— Cum aşa?
— Ai comis o crimă fără nici un folos, adăugă domnul de Passe-Croix.
— Ah! să mă iertaţi, răspunse domnul de la Morlière, să nu ne încurcăm, dacă nu vă supăraţi. Înainte de a discuta folosul sau zădărnicia lucrului, să stabilim un principiu, domnilor.
— Ce principiu?…
— Că nu EU, ci NOI, toţi trei împreună, am comis ceea ce dumneavoastră numiţi…
— Fie. Dar chiar şi aşa, afacerea nu a înaintat deloc…
— Cum ai spus?
— Generalul o va adora pe mititica aceea care, la urma urmei, este sânge din sângele său…
— Sunt perfect de acord.
— Şi moştenirea noastră va fi redusă la nimic…
— Ei! zise vicontele, un asemenea testament e lesne de atacat.
— La naiba! murmură cavalerul, ar fi un spectacol frumos să-i vezi pe nepoţii defunctului general, care totdeauna se arătaseră aşa de respectuoşi şi de ascultători, atacând voinţa testamentară a scumpului şi iubitului lor unchi.
— Sunt de părerea domnului de Morfontaine, adăugă şi domnul de Passe-Croix.
— Aveţi dreptate amândoi, dragii mei, reluă vicontele.
— Ah!
— Testamentul unchiului nostru nu va trebui atacat.
— Pentru ce?
— Pentru că unchiul nostru nu va avea deloc testament.
Vicontele pronunţă cuvintele acestea cu cea mai mare răceală…

— Nu mai înţeleg nimic, zise cavalerul de Morfontaine.

— Nici eu, zise domnul de Passe-Croix.

— Şi nici nu e nevoie să înţelegeţi, dragii mei veri.

— Ah! ah! exclamară ceilalţi doi într-un glas.

— Va fi de ajuns să-mi daţi amândoi, din nou, puteri depline.

— Din toată inima! răspunseră iarăşi cei doi veri…

Aproape îndată vicontele se sculă.

— Unde te duci?

— Mă duc să mă plimb puţin în strada Buffon, prin grădina plantelor.

— Şi pentru ce?

— Acesta e secretul meu. La revedere!

Şi vicontele strânse mâna verilor săi şi plecă.

Cabrioleta cu care venise domnul viconte de la Morlière aştepta în curte.

Se urcă, luă hăţurile şi plecă la trap.

Douăzeci de minute după aceea, ajunse în strada Buffon şi se opri în faţa unei prăvălioare pe firma căreia se putea citi:

„SPECIALITĂŢI DE CAFEA CU CREMĂ”

„Aşa sunt negustorii, murmură vicontele dându-se jos din trăsură, totdeauna găsesc mijlocul de a-şi prezenta marfa ca fiind mai bună decât a celorlalţi confraţi. Căci, desigur, de vreme ce cafegiul acesta vinde o SPECIALITATE, de cafea cu cremă, toţi ceilalţi care vând cafea cu cremă ordinară sunt nişte netoţi.”

După ce făcu această reflecţie, domnul de la Morlière întră în prăvălie.

O femeie drăguţă, tânără încă, îi ieşi în cale şi-l salută cu respect.

— Dumneata eşti doamna Rose? întrebă vicontele.

— Da, domnule.

— Soţia lui Ambroise?

— Servitoarea dumneavoastră, domnule.

— Dar Ambroise unde este?

Tânără femeie alergă în fundul prăvăliei şi strigă:

— Hei!… Ambroise!

Un om apăru: era fostul camerist al doamnei baroane de Rupert…

Era acelaşi om, cu acelaşi surâs şiret, cu aceeaşi figură îndrăzneaţă şi insolentă. Se mai îngrăşase şi avea înfăţişarea

senină a unui om căruia toate afacerile îi merg minunat de bine.

— Ei bine! jupâne Ambroise, îi zise vicontele, eşti mulţumit de situaţia ta?

— Da, domnule viconte.

— Afacerile merg?

— Cât se poate de bine.

— Îţi iubeşti soţia?

— Foarte mult.

Şi jupânul Ambroise îşi învălui nevasta într-o privire drăgăstoasă.

— Aşadar nu mai ai nici o dorinţă, nici o ambiţie şi se pare că eşti destul de bogat.

— Oh! răspunse Ambroise, dacă e adevărat că nu averea face fericirea, cel puţin…

— Cel puţin? întrebă vicontele.

— Deschide calea spre ea.

— Dar mi se pare că tu posezi cincizeci de mii de franci.

— E adevărat.

— O sumă destul de frumuşică.

— Drace! exclamă Ambroise, ne gândim s-o facem şi mai şi.

— Ah! aşadar te gândeşti la lucrul acesta?

— Vedeţi bine, eu sunt din fire un spirit comercial.

Vicontele surâse ironic.

Ambroise reluă:

— Banii mei îmi aduc cincisprezece la sută venit, peste şapte ani îmi voi fi dublat capitalul.

— Drace! zise vicontele, eu ţi-aş putea oferi mijlocul să-l triplezi în mai puţin timp.

— Dumneata, domnule?

Ochii fostului camerist scânteiară de emoţie.

— Ce ai fi tu în stare să faci pentru o sută de mii de franci?

— Aş face orice ar dori domnul viconte.

— A!… e puţin şi mult, în acelaşi timp…

— Domnul viconte ştie bine, răspunse Ambroise, că nu prea stau la îndoială când e vorba de muncă bine plătită. Şi… dacă aveţi nevoie de mine…

— Probabil că voi avea.

— Sunt gata oricând.

— Foarte bine!

Cei doi oameni vorbiseră eu voce joasă, într-un colţ al prăvăliei, aşa că nevasta lui Ambroise n-auzise nici un cuvânt

din toată conversaţia.

— Şi pentru când va avea domnul viconte nevoie de mine? mai întrebă fostul camerist al Dianei de Rupert.

— Nu ştiu sigur. Poate peste şase luni, sau peste un an, sau peste doi. Dar vreau să fiu sigur că la prima chemare vei alerga.

— Oh! fiţi liniştit, domnule viconte.

Vicontele strânse mâna negustorului Ambroise, apoi se urcă în trăsură murmurând:

— Cu orice preţ trebuie să dispară copila Dianei.

Capitolul XXIX

Trecuseră cinci ani.

Generalul de Morfontaine avea acum aproape şaptezeci şi cinci de ani.

Era un bătrân frumos, drept, cu toată etatea sa înaintată, cu părul alb ca zăpada, cu barba lungă căzându-i pe piept.

Avea înfăţişarea unui patriarh.

Domnul de Morfontaine locuia acum numai la Bellombre.

Ca singură mângâiere, ca singură distracţie, în mijlocul acelui castel trist, bătrânul general o avea pe Daniela, fiica fiicei sale, sânge din sângele său.

Daniela împlinise opt ani. Avea, ochii albaştri, mari şi limpezi, surâsul fermecător al mamei sale şi părul blond, ca nefericitul conte Hector de Main-Hardye.

Daniela era ultima mângâiere a acelui sărman bătrân, pe care Providenţa, acea Providenţă care-i trimisese în mormânt pe toţi ce-i fuseseră dragi, părea că-l uită prea mult pe pământ.

Daniela devenise idolul castelului Bellombre.

Pentru ea semănau grădinarii flori în parc, pentru ea prinsese bătrânul Mathurin o căprioară care fusese îmblânzită şi trăia liberă prin parc.

Pentru Daniela prindeau păstorii păsărele frumoase, cu ciripituri fermecătoare şi tot pentru ea se lucrau coşuri superbe de flori. De dragul ei, în sfârşit, întregul Bellombre se silea să surâdă şi să pară fericit.

Doi vechi oaspeţi ai castelului lipseau din jurul acestei copile, care într-o zi trebuia să devină stăpâna.

Mai întâi Madeleine.

Sărmana doică a Dianei murise — şase luni după moartea stăpânei sale — de durere.

Celălalt era Grain-de-Sel; Grain-de-Sel, acel tânăr blând şi viteaz, devotat Dianei, lui Hector, generalului, întregii familii Morfontaine, pe care o iubea şi o venera.

Dar unde e Grain-de-Sel?

Într-o zi, erau doi ani de atunci, Grain-de-Sel împlinise douăzeci şi unu de ani.

Sorţii nu-l favorizaseră. Fu luat în armată.

Când, după recrutare, se întoarse la Bellombre, generalul îl chemă la sine şi-i zise:

— Iată-te deci soldat, sărmanul meu Grain-de-Sel…

— Da, domnule marchiz.

— Acum trebuie să-mi spui domnule general…

— Da, domnule general.

— Ei bine! dragul meu, de vreme ce soarta te-a ales, trebuie să te supui.

Grain-de-Sel tresări. Mica Daniela se juca într-un colţ cu un câine de vânătoare.

Două lacrimi mari străluciră în ochii fostului ştrengar.

Generalul înţelese durerea fiului Madeleinei.

— Ah! da, zise el, ştiu… n-ai vrea să mă părăseşti…

Grain-de-Sel îşi plecă privirea.

— Şi nici pe Daniela…

Grain-de-Sel era foarte emoţionat şi nu-şi mai putu stăpâni lacrimile.

— Ei bine, zise generalul, tocmai pentru fericirea ei vreau să pleci.

— Pentru fericirea ei?

— Da, dragul meu.

Grain-de-Sel îl privea uimit.

— Ascultă-mă bine, copile, urmă domnul de Morfontaine. Sunt bătrân, dar sunt destul de solid încă şi cred că voi mai trăi încă cinci sau şase ani. Cât timp voi fi eu în picioare, Daniela n-are nevoie de nimeni pentru a veghea asupra ei.

— Oh! desigur că nu! răspunse Grain-de-Sel.

— Dar după aceea… îi va trebui un protector, înţelegi?

— Da, răspunse Grain-de-Sel.

— Şi protectorul acesta nu poate fi nici unul dintre nepoţii mei.

Un nor întunecă fruntea tânărului.

— Sunt însuraţi toţi trei, continuă generalul; toţi au copii…

şi, pe de altă parte, Daniela le ia moştenirea.

— Înţeleg, zise Grain-de-Sel, care nu îndrăzni să-şi dea tot gândul pe faţă.

— Deci, protectorul acesta…

Generalul îl privi pe Grain-de-Sel drept în faţă.

— Voi fi eu, domnule general, răspunse tânărul cu îndrăzneală.

— Foarte bine! zise domnul de Morfontaine. Dar pentru ca să fii un om matur, un om destul de inteligent, destul de puternic, destul de energic, pentru a o apăra pe fiica sărmanei mele Diane, trebuie să treci prin singura şcoală adevărată care formează şi întăreşte individualităţile. Fii soldat, copilul meu. Te vei reîntoarce ofiţer, căci eşti curajos, inteligent şi credincios.

Trei luni după aceea, recrutul primea foaia de drum şi pleca în provincia Oran.

Generalul îi puse un pumn de ludovici în mână.

— Du-te cu Dumnezeu, băiete, şi fii viteaz până la temeritate. Numai astfel te vei putea reîntoarce voinic şi sănătos. Daniela are nevoie de tine.

. . . .

Aşadar, Madeleine murise şi Grain-de-Sel era înrolat într-un regiment de vânători din Africa.

Bătrânul general trăia la Bellombre cu scumpa sa Daniela, al cărei învăţător devenise.

Daniela alerga toată ziua prin parc, vioaie ca şi căprioara pe care i-o dăduse Mathurin.

— Vreau ca fetiţa aceasta să crească în libertate, spunea adesea generalul. Când va deveni femeie, se va mărita cu bărbatul pe care-l va iubi…

Într-o frumoasă dimineaţă de primăvară, castelul Bellombre primi o vizită.

Erau domnul viconte de la Morlière şi soţia sa, care soseau întovărăşiţi de domnul baron de Passe-Croix, căsătorit şi dânsul de doi ani.

Baronul o prezentă unchiului său pe tânără sa soţie. Bătrânul, care nu părăsise ţinutul de la moartea Dianei, nu o văzuse încă.

Numai cavalerul de Morfontaine lipsea de la întrunirea aceasta familială. Fusese reţinut la Paris de o gravă indispoziţie a soţiei sale.

Domnul cavaler de Morfontaine se însurase şi el la un an după moartea Dianei.

Cu toate acestea generalul îl aştepta şi pe el, căci întrunirea aceasta nu era o simplă întâmplare.

Cu cincisprezece zile mai înainte, bătrânul marchiz trimisese fiecăruia dintre nepoţii săi următoarea invitaţie:

„Dragul meu nepot,

În ziua de 15 mai împlinesc şaptezeci şi cinci de ani şi cu toate că sunt încă în putere, doresc să iau câteva măsuri pentru asigurarea viitorului celor pe care-i iubesc şi îi las în urma mea.

Vino împreună cu soţia, veţi celebra cu toţii şaptezeci şi cinci de ani de viaţă ai unchiului vostru.

Al tău devotat

General de Morfontaine.”

Singur cavalerul lipsea de la apel. Domnul de la Morlière şi baronul de Passe-Croix sosiseră în ziua de 14, dimineaţa.

Pe 15 era zi de târg.

De dimineaţă bătrânul general, ţinând-o în braţe pe drăguţa sa Daniela, se urcă împreună cu nepoţii săi şi cu soţiile lor într-o frumoasă trăsură de sărbătoare şi plecară spre biserica de la Bellefontaine.

La intrarea oraşului era o baracă de saltimbanci care distrau mulţimea cu jocurile şi figurile lor caraghioase.

Ieşind de la biserică, generalul trecu prin faţa comedianţilor.

Daniela zări doi copii mici care stăteau jos, îmbrăcaţi şi ei în haine de reprezentaţie.

— Ah! tată, murmură fetiţa, cât de nenorociţi trebuie să fie copiii aceştia. Uită-te cât de supăraţi sunt. Aş vrea să mă joc cu ei ca să-i înveselesc.

— Draga mea copilă, murmură generalul, asta nu se poate.

Şi cum fetiţei îi dădură lacrimile, bătrânul adăugă:

— Dar, dacă vrei, îi putem aduce mâine la Bellombre.

Şi adresându-se vicontelui:

— Eşti bun să vorbeşti cu saltimbancul acela şi să-l rogi să vină mâine la castel împreună cu toată trupa? Va fi bine plătit.

Şi pe când generalul şi suita sa aşteptau în trăsură, domnul de la Morlière se apropie de paiaţă.

Mulţimea făcu loc vicontelui şi, cum între estradă şi public

se afla o mică bară, nimeni nu putu să audă ce vorbeau cei doi oameni.

— Hei! zise vicontele, eşti foarte bine deghizat, dragul meu Ambroise, şi dacă n-aş fi ştiut mai dinainte că eşti tu…

— Domnul nu m-ar fi recunoscut?…

— Nu.

Paiaţa râse cu mândrie.

— Sper că nu voi fi recunoscut nici la Bellombre, zise el.

— Cred şi eu, răspunse domnul de la Morlière, dar nu te vei duce la Bellombre… trebuie să încerci lovitura chiar astăzi.

— Voi încerca… fii liniştit. Ai încredere în mine!

. . . .

Câteva ore mai târziu, după masă, generalul marchiz de Morfontaine zicea nepoţilor săi cu oarecare solemnitate:

— Dragii mei copii, veniţi cu mine în salon, avem pe vorbit.

Intrând în salon nepoţii generalului zăriră un om îmbrăcat în negru, aşezat la o masă pe care erau răspândite o mulţime de hârtii.

— Bănuiam eu, gândi vicontele.

Şi schimbă o privire rapidă cu domnul de Passe-Croix.

Mica Daniela venise după bunicul ei.

— Du-te şi te joacă în parc, copila mea, îi zise generalul. Şi să nu te duci prea departe.

— Da, tată.

— Şi să fii cuminte.

— Da, tată.

Copila plecă surâzând.

Atunci domnul de Morfontaine îi invită pe nepoţii şi nepoatele sale să ia loc şi le zise:

— V-am reunit, copiii mei, pentru că vreau să respectaţi voinţa mea şi după moarte, după cum aţi respectat-o în tot timpul vieţii mele.

— Dar, unchiule, exclamă baronul de Passe-Croix, ştii bine că noi te iubim şi te venerăm!

— Ştiu, dragii mei.

Domnul de Morfontaine surâse şi urmă.

— Sunt cinci ani de când sărmana voastră vară este moartă.

— Vai! suspină domnul de la Morlière.

— Astăzi, după lege, toţi trei sunteţi moştenitorii mei.

Urmă o pauză.

— Dar, continuă generalul, ştiţi bine că în locul fiicei mele, Dumnezeu mi-a trimis o altă copilă: Daniela.

— A fost o consolare pentru bătrâneţea dumitale, unchiule.

— Ei bine, voi face două loturi din averea mea: unul mare şi unul mic. Cel mic se compune din: castelul de Morfontaine situat în Vendéea, o sută cincizeci de mii de franci în bonuri de tezaur şi palatul meu din strada Verneuil, care valorează aproape aceeaşi sumă.

— Dar… unchiule.

— Ascultaţi-mă bine… castelul Vendéean revine de drept cavalerului. E ultimul Morfontaine.

Tu, viconte, şi tu, Passe-Croix, alegeţi din celelalte două…

— Eu aleg palatul, unchiule! exclamă vicontele, voi putea astfel să-mi amintesc totdeauna de dumneata.

— Bine, copiii mei, zise generalul.. Acum, lotul cel mare…

— E zestrea Danielei! exclamară cei doi nepoţi într-un glas.

— Bine, dragii mei, sunteţi foarte nobili. Iată şi amentul meu. Domnul notar îl va citi şi în urmă îl vom semna cu toţii…

— Semnătura noastră?…

— Da, veţi scrie ambii, în subsolul testamentului, cu propria voastră mână:

„Astăzi, 15 mai 18.., am luat cunoştinţă de testamentul unchiului meu, marchizul de Morfontaine. Declar că-l accept în totul şi că voi accepta voinţa sa testamentară.”

— Oh! din toată inima!… exclamă domnul de la Morlière şi domnul de Passe-Croix.

— Ei bine, domnule notar!… vei binevoi să ne citeşti testamentul.

Dar, în clipa în care notarul se pregătea să înceapă lectura, se auzi un zgomot afară, un ţipăt de groază şi de disperare.

— Ah! Dumnezeule! exclamară mai multe voci dezolate, Dumnezeule!… ce nenorocire!…

Cei trei bărbaţi se repeziră afară ca o furtună.

Capitolul XXX

Daniela alergase să se joace prin parc cu cercul.

La ora aceea servitorii castelului stăteau cu toţii la umbra unui arbore secular al parcului.

Daniela se jucă puţin pe lângă ei, apoi se depărtă cu cercul ei.

În mijlocul parcului dădu peste căprioara pe care i-o prinsese Mathurin.

Inteligentul animal, zărind-o, se sculă şi începu să sară înaintea ei.

Daniela se aventură împreună cu căprioara prin desişul arborilor pădurii.

După ce făcu vreo câţiva paşi printre tufişuri, zări pe iarbă un copil cam de vreo zece ani, care părea că plânge.

Daniela îl recunoscu îndată. Era micul saltimbanc pe care îl văzuse la Bellefontaine.

— Ce ai, micuţule? întrebă ea, apropiindu-se, şi ce cauţi tu pe aici?

— Stăpânul meu mă bătea şi am fugit, răspunse copilul plângând.

— Oh! răutăciosul...

— Nu voia să mă lase să mă joc cu surioara mea.

— Ei bine! exclamă Daniela, hai să ne jucăm împreună. Uite cercul meu.

Micul saltimbanc scoase un strigăt de bucurie, luă cercul, îi făcu vânt şi începu să alerge după el.

Daniela, încântată, alerga şi ea, urmărind cercul. Dar deodată copila se opri...

— Nu merge pe acolo, zise ea, pe acolo e râul.

Dar micul saltimbanc păru că nu aude şi alergă înainte.

Atunci copila, vrăjită de frumuseţea jocului, alergă şi ea înainte, spre malul râului.

. . . .

Râul care trecea prin pădurea parcului era îngust dar foarte adânc şi învolburat.

Pe malurile sale creşteau sălcii şi tufişuri dese.

Generalul ordonase Danielei să nu meargă niciodată prin partea aceea, pentru că ştia că sunt o mulţime de prăpăstii acoperite cu ierburi şi ascunse astfel vederii.

Trecuse mai mult de o oră de când Daniela se depărtase de grupul servitorilor. Deodată Mathurin exclamă:

— Dar unde e domnişoara?

— Daniela! Daniela! strigă camerista, care era însărcinată să supravegheze copila.

— Am văzut-o adineauri puţin mai încolo, zise un servitor, desigur că se joacă cu căprioara.

Camerista alergă strigând mereu:

— Daniela! Daniela!

Dar nimeni nu răspundea.

Mathurin zări urmele copilei pe iarbă şi exclamă deodată:

— Dumnezeule!.. s-a dus spre râu.

Începu să alerge şi peste un moment scoase un strigăt, teribil. Pe apa râului, adâncă şi liniştită, plutea, pălăria de paie şi cingătoarea de mătase verde a copiliţei!...

. . . .

Se făcură cercetări zadarnice pentru a regăsi corpul Danielei: curentul o târâse, fără îndoială, foarte departe.

Trei luni după aceea, generalul, aflat într-o stare completă de idiotism, se stinse. Cei trei nepoţi îşi împărţiră frăţeşte moştenirea.

Da, îşi împărţiră frăţeşte, cu frunţile senine, moştenirea aceea care nu o putuseră căpăta decât în urma săvârşirii a patru crime odioase.

Îşi împărţiră averea furată de la Diane de Rupert, de la Hector de Morfontaine, de la Daniela. Erau stăpânii ei necontestaţi.

Capitolul XXXI

Aici se sfârşea manuscrisul măştii.

Baronul Gontran de Neubourg îndoi cu grijă răvaşul şi îl puse în buzunar.

Un moment de tăcere urmă, în care timp cei patru comeseni ai CASEI DE AUR se priveau întrebători:

— Ei bine, domnilor, zise în fine Gontran, ce credeţi dumneavoastră?

— Cred, răspunse lordul Galwy, că trebuie, înainte de toate, să aflăm ce legătură poate exista între persoanele acestei curioase istorisiri şi doamna care v-a înmânat manuscrisul.

— Aceasta o vom afla imediat.

Baronul sună şi apăru un fecior.

— A venit cineva să ne caute? întrebă Gontran.

— Da, domnule, o doamnă.

— Cum este?

— Mascată.

— Pentru ce nu ne-ai înştiinţat?

— Doamna aceasta a dorit ca mai întâi s-o cheme domnii.

— Unde este?

— În salonul vecin.

— Roag-o să intre.

Feciorul ieşi. Două minute mai târziu uşa se deschise şi persoana mascată intră. Era aceeaşi care îl întâmpinase pe Gontran în foaierul operei, înmânându-i manuscrisul.

La intrarea ei, cei patru cavaleri se ridicară respectuos.

Doamna îi salută cu un gest nobil şi se aşeză pe fotoliul ce i-l oferise vicontele Arthur de Chenevières.

— Domnilor, începu ea cu o voce armonioasă, dar rece, care îi făcu să tresară, aţi binevoit să citiţi manuscrisul?

Cei patru cavaleri se înclinară.

— Aţi văzut, fără îndoială, că lipseşte o ultimă frază?

Ei se înclinară din nou.

— Vin ca să v-o spun eu însămi, zise ea foarte simplu.

— Doamnă, zise Gontran, păstrându-şi poziţia respectuoasă şi pălăria în mână ca şi tovarăşii săi, suntem gata a vă asculta.

Toţi o priveau cu interes şi ghiceau că sub acea mască, o frumuseţe răpitoare se ascunde.

Femeia reluă:

— Doi ani după ultima dramă întâmplată la castelul din Bellombre, un tânăr ofiţer din armata Africii debarcând la Marsilia observă la un bâlci baraca unor saltimbanci. O nenorocită tânără fată, tremurând sub zdrenţele aurite ale unui costum de principesă indiană, dansa în faţa mulţimii pentru a scăpa de bătaia ce o aştepta seara în caz de nesupunere. Ofiţerul, observând-o, scăpă o exclamaţie şi dintr-o săritură o luă în braţe. Ofiţerul se numea pe vremuri Grain-de-Sel, iar mica fată era Daniela. Daniela, pe care mizerabilul Ambroise n-a avut curajul s-o omoare şi pe care a lăsat-o la Bordeaux, la unul din tovarăşii săi.

— Daniela, continuă tânără fată, sunt eu…

Ea îşi smulse masca de pe obraz şi cei patru gentilomi scăpară un strigăt de admiraţie, atât era de frumoasă…

O contemplară mult timp, tăcuţi, gânditori, neîndrăznind să-i vorbească; iar cum ea exercita asupră-le o fascinaţie stranie, adăugă cu o voce umilă:

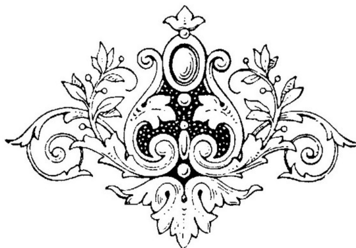
— Domnilor, vin să vă cer dreptate, în numele tatălui şi mamei mele asasinaţi. Mă veţi refuza oare?

— Domnişoară, replică Gontran cu vocea emoţionată, jurământul pe care ţi-l facem eu şi amicii mei este răspunsul.

El întinse mâna şi, ca şi când cei patru tineri bogaţi, nobili,

frumoşi şi inimoşi aveau un singur suflet, un singur cap si o singură voce, Daniela auzi aceste cuvinte:

„Asociaţia CAVALERILOR NOPŢII este fondată.”



Sfârşitul episodului „Manuscrisul unei măşti”
din seria „CAVALERII NOPŢII”



INDEX NUME PERSOANE ŞI LOCURI



NUME PERSOANE

. Morfontaine general, marchiz — tatăl Dianei de Morfontaine

. Morlière, vicontele de la Morlière — (verişorul Dianei de Morfontaine)

. Passe-Croix — baronul — (verişorul Dianei de Morfontaine)

. Yvonnette, Yvonne — Madeleine — mama lui Grain-de-Sel

NUME ANIMALE

. Tobby – cal aparţinând marchizului de Morfontaine

. Clorinde, Clorindei – iapa contelui de Main-Hardye

STRĂZI – CARTIERE - MAHALALE

. Bellefontaine - pădure

. Bellombre (castelul marchizului Morfontaine)

. Bocage (orăşel)

. Bois de Boulogne (strada)

. Champs-Élysées (strada)

. d’Anjou-Saint-Honoré (strada)

. Notre-Dame, Notre-Dame-du-Pardon

. Poitièrs – orăşel

. Poitou

. Rochefort – orăşel-port la Atlantic

. Saint-Germain (foburg)

. Vendéea, Vendéei,

. vendéean, vendéeana, vendéeană, vendéeanul, vendéeni, vendéenii, vendéene

NOTE

Vendée = departament în regiunea Pays-de-la-Loire, situată în zona vest-central a Franţei, la Oceanul Atlantic. Numele Vendée este luat de la râul Vendée, care trece prin partea de sud-est a departamentului.



CUPRINSUL



****



STRUCTURA SERIEI
CAVALERII NOPŢII

1. Manuscrisul unei măşti (Le manuscrit du domino)
2. Ultima apariţie a lui Rocambole
(La dernière incarnation de Rocambole)
3. Testamentul lui Grain-de-Sel (Le testament de Grain-de-Sel)

